

Teachingninja.in

Latest Govt Job updates

Private Job updates

Free Mock tests available

Visit - teachingninja.in

KAR TET

**Previous Year Paper
(Social Science) Paper-II
06 Nov, 2022**

KMSS

Question Booklet Sl. No.

QUESTION BOOKLET – PAPER – II (KANNADA MEDIUM SOCIAL SCIENCE ONLY)

SUBJECTS : Language – I, Language – II, Child Development and Pedagogy, Social Science

Maximum Marks : 150

02.00 P.M. to 04.30 P.M.

Max. Time : 2.30 Hours

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATES (Read Carefully)

Note: Candidates are instructed to confirm

- Whether pre-printed O.M.R. has your name and register number printed on it.
- Whether pre-printed O.M.R. Sheet No. and QP Booklet No. are same.
- If the candidate uses the O.M.R./QP booklet which doesn't belong to him/her, such O.M.R. sheets are not considered for evaluation.

1. The sealed Question Booklet contains 150 questions and O.M.R. Answer Sheets. Verify whether the given Question Booklet is of the same PAPER and MEDIUM as the candidate opted in the application.
2. The Questions are printed in Kannada and English Medium. **But in any case of any discrepancies/ doubt the question in English Medium is considered as valid.**
3. The Question Paper contains four parts I, II, III and IV consisting of 150 Objective Type Questions, **EACH QUESTION CARRYING ONE MARK.**

Parts	Subjects	Q. No.	Page No.
Part – I	Lang. – I (Kannada, English, Urdu, Tamil, Telugu, Marathi, Hindi, Sanskrit)	1 to 30	2 to 40
Part – II	Lang. – II (Kannada, English, Urdu, Tamil, Telugu, Marathi, Hindi, Sanskrit)	31 to 60	41 to 78
Part – III	CDP (Kannada)	61 to 90	79 to 84
Part – III	CDP (English)	61 to 90	85 to 90
Part – IV	Social Science (Kannada)	91 to 150	91 to 101
Part – IV	Social Science (English)	91 to 150	102 to 112

4. **Part – I contains 30 Questions for the Language – I and Part – II contains 30 Questions for the Language – II. In this Question Booklet Questions pertaining to all Languages have been given. The Languages being answered must tally with the Languages opted by the candidate in online application.**
5. Candidates are required to attempt Questions in Part – II (Language – II) in any Language other than the Language chosen in the Part – I (Language – I).
6. **Questions related to Part – III : Child Development and Pedagogy (Q. No. 61 to 90), Part – IV : Social Science (Q. No. 91 to 150) are given both in Kannada and English medium in the Question Paper Booklet. The Questions answered must tally with the medium opted in the online application.**
7. **All the entries in the circle must be made with BLUE OR BLACK BALL POINT PEN ONLY. Any alteration in the answer counts as invalid. Usage of whitener/overwriting on OMR Answer Sheet is not permitted and such answer booklet is not considered for evaluation.**
8. Each candidate is given carbonless O.M.R. sheet along with the original O.M.R. answer sheet. Candidate should return the **ORIGINAL O.M.R. ANSWER SHEET TO THE ROOM SUPERVISOR** and retain the carbonless copy of the same with the candidate.
9. Calculator, mobile phone and any other electronic devices are not allowed.
10. **If a candidate is found committing malpractice, necessary action will be taken against such candidate as per the examination rules.**

2022

1

PART - I

ಭಾಷೆ - I

ಕನ್ನಡ

ಸೂಚನೆ : (ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 1 ರಿಂದ 8) : ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

ಕರಾವಳಿಯ ಮರಳು ದಿಬ್ಬಗಳು ತುಂಬ ಚಂಚಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸದಾ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ದೂರ ಓಡಲು ಯತ್ನಿಸುವ ಈ ದಿಬ್ಬಗಳು ಋತುಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿರಂತರ ರೂಪಾಂತರವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಅಡೆ-ತಡೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಇವು ಒಳನಾಡಿನ ಕಡೆ ನುಸುಳಿ ಬರಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗದಂತೆ ಈ ದಿಬ್ಬಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುವ ಸಸ್ಯಗಳು, ತಮ್ಮ ಅನನ್ಯ ಬೇರು-ಕೊಂಬೆಗಳಿಂದ ದಿಬ್ಬವನ್ನು ತಬ್ಬಿ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತವೆ. ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಸಮುದ್ರದಂಚಿನ ದಿಬ್ಬಗಳ ಮೇಲೆ ಜೊಂಡುಹುಲ್ಲು, ಮುಳ್ಳು ಬಳ್ಳಿ, ಪಾಪಾಸು ಕಳ್ಳಿ, ಮುರುಕುಲು ಸಸ್ಯ ಹೀಗೆ 90 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭೇದದ ಸಸ್ಯಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡಲ ತೀರದಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಗುಣ. ಸದಾ ನೆಲದೊಳಕ್ಕೆ ಹುದುಗಿದ್ದು, ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಛೇದಿಸಿ ಮೇಲೆದ್ದು ಹೂ ಬಿಟ್ಟು ಮುದುಡುವ ನೆಲದಾವರೆ; ಮನಮೋಹಕ ದಳ ಅರಳಿಸಿ ನಗು ಚೆಲ್ಲುವ ಅಕಾಂಪಿ; ಬಿಸಿಲನ್ನೇ ಕುಡಿದು ಬೆಳೆಯುವ ಆಡುಬಳ್ಳಿ; ಉಪ್ಪುಗಾಳಿಯನ್ನೇ ಉಸಿರಾಡುವ ಗರುಗದ ಗಿಡ; ಗಾಜಿನ ಮುಳ್ಳುಗಳುಳ್ಳ ಸಾಮೋಪೈಟ; ಹಾಸು ಬಂಡೆಗಳಿಗೆ ತೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಮಲಗುವ ಕೂಟಗೇರು; ಅವುಗಳ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಕರಕೆಲೆ, ದತ್ತೆಲೆ, ಮುಳ್ಳಂಕೋಲೆ...

ಮರಳು ದಿನಕ್ಕೆ ದಿಗ್ಬಂಧನ ಹಾಕಿ ಮಾನವನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಇವಕ್ಕೂ ಮನುಷ್ಯನ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ದಿಬ್ಬವನ್ನು ಅಗೆದು ಮರಳು ಸಾಗಿಸುವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಈ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಚಕೆಂದು ಸದೆಬಡಿದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನೆಲ ಕೆದಕಿ, ಉಸುಕು ಎತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಹೊಂಡ - ತಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಸಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿಬ್ಬಗಳ ಮೇಲೆ ಈಗೀಗ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಸರ್ವೇ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ನಿಜ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತ ಕಡಿಮೆ ಆಗಬಹುದಾದರೂ, ನೆಲಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮರಳನ್ನು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದಿಡಲೆಂದೇ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಸ್ಯಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕ್ಯಾಶುರಿನಾ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

1. ಮರಳು ದಿಬ್ಬಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುವ ಸಸ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಅನನ್ಯ ಬೇರು-ಕೊಂಬೆಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ತಬ್ಬಿ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತವೆ

- (1) ದಿಬ್ಬವನ್ನು
(3) ನೆಲವನ್ನು

- (2) ಸಮುದ್ರವನ್ನು
(4) ಮಣ್ಣನ್ನು

2. ಸದಾ ನೆಲದೊಳಗೆ ಹುದುಗಿದ್ದು, ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಛೇದಿಸಿ ಮೇಲೆದ್ದು ಹೂ ಬಿಟ್ಟು ಮುದುಡುವುದು

- (1) ಅಕಾಂಪಿ
(3) ನೆಲದಾವರೆ

- (2) ಆಡುಬಳ್ಳಿ
(4) ಗರುಗದ ಗಿಡ

3. ಹಾಸು ಬಂಡೆಗಳಿಗೆ ತೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಮಲಗುವುದು

(1) ಕೂಟಗೇರು

(2) ಕರಕೆಲೆ

(3) ದತ್ತೆಲೆ

(4) ಮುಳ್ಳಂಕೋಲೆ

4. ಮರಳು ದಿನ್ನೆಗೆ ದಿಗ್ಬಂಧನ ಹಾಕಿ ಮಾನವನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ

(1) ಪ್ರಾಣಿ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ

(2) ಮನುಷ್ಯ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ

(3) ಪ್ರಕೃತಿ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ

(4) ಪ್ರವಾಹದ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ

5. ಮರಳು ದಿಬ್ಬಗಳ ಮೇಲೆ ಈಗೀಗ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಈ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ

(1) ದತ್ತೆಲೆ

(2) ಮುಳ್ಳಂಕೋಲೆ

(3) ಕರಕೆಲೆ

(4) ಸರ್ವೇ

6. ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ದಿಬ್ಬವನ್ನು ಅಗೆದು ಮರಳು ಸಾಗಿಸುವವರು

(1) ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಕರು

(2) ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು

(3) ದರೋಡೆಕಾರರು

(4) ಕಾಡುಗಳರು

7. ನೆಲ ಕೆದಕಿ, ಉಸುಕು ಎತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ

(1) ಗಿಡಗಳನ್ನು

(2) ದೋಣಿಗಳನ್ನು

(3) ಮೀನುಗಳನ್ನು

(4) ಹೊಂಡ-ತಗ್ಗುಗಳನ್ನು

8. ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಸ್ಯಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಈ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ

(1) ದತ್ತೆಲೆ

(2) ಕರಕೆಲೆ

(3) ಕ್ಯಾಶುರಿನಾ

(4) ಸಾಮೊಪೈಟ

ಸೂಚನೆ : (ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 9 ರಿಂದ 15) : ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

ನೋಡು ಇದೊ ಇಲ್ಲರಳಿ ನಗುತ್ತಿದೆ
ಏಳು ಸುತ್ತಿನ ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಇಷ್ಟು ಹಚ್ಚನೆ ಹಸುರ ಗಿಡದಿಂ-
ದೆಂತು ಮೂಡಿತೊ ಬೆಳ್ಳಗೆ !

ಮೇಲೆ ನಭದಲಿ ನೂರು ತಾರೆಗ-
ಳರಳಿ ಮಿರುಗುವ ಮುನ್ನವೆ
ಬೆಳ್ಳಿಯೊಂದೇ ಬೆಳಗುವಂದದಿ
ಗಿಡದೊಳೊಂದೇ ಹೂವಿದೆ.

ಸತ್ವಶೀಲನ ಧ್ಯಾನಮೌನವೆ
ಅರಳಿ ಬಂದೊಲು ತೋರಿದೆ !
ಒಲವು ತುಂಬಿದ ಮುಗುದೆಯೆದೆಯಿಂ-
ದೊಗೆದ ನಲ್ಲುಡಿಯಂತಿದೆ.

ಕವಿಯ ಮನದಿಂದುದಿಸಿ ಮೆಲ್ಲನೆ
ಅರಳಿ ಬರುವೊಲು ಕಲ್ಪನೆ,
ಎಂಥ ನವುರಿನ ಕುಶಲ ಕಲೆಯಿದು
ತನಗೆ ತಾನೇ ಮೂಡಿದೆ.

ಮೌನದಲಿ ಮೊಳೆಯುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆ
ತನಗೆ ತಾನೇ ತಿಳಿಯದೆ
ಮೊಗ್ಗಿನಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಚೆಲುವಿದು
ಇಂದು ಕಣ್ಣನು ತೆರೆದಿದೆ.

ಎನಿತು ನವುರಾಗಿಹವು ದಳಗಳು
ಹಸುಳೆ ಕಾಣುವ ಕನಸೊಲು !
ಏನು ಇಂಪಿನ ಕಂಪು ಇದರದು
ಆ ಮಹಾತ್ಮರ ಮನದೊಲು

ಹರಿವ ಮನವನು ಹಿಡಿದು ಒಂದೆಡೆ
ನಿಲಿಸಿ ತೊಳೆದಿದೆ ಹೂವಿದು.
ಚೆಲುವು ಬಾಳನು ಹಸನುಗೊಳಿಸುವ
ಅಚ್ಚರಿಯ ಪರಿ ಎಂಥದು !

9. ಕವಿಯ ಮನದಿಂದುದಿಸಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅರಳಿ ಬರುವುದು

(1) ಕುಶಲಕಲೆ

(2) ಕಲ್ಪನೆ

(3) ನಲ್ಪಡಿ

(4) ಹೂವು

10. ಮೊಗ್ಗಿನಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಚೆಲುವು ಇಂದು ಇದನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ

(1) ಕಣ್ಣನ್ನು

(2) ಮನವನ್ನು

(3) ಹೃದಯವನ್ನು

(4) ದಳವನ್ನು

11. ಹಸುಳೆ ಕಾಣುವ ಕನಸಿನಂತೆ ನವುರಾಗಿರುವವು

(1) ಹೂವುಗಳು

(2) ಮೊಗ್ಗುಗಳು

(3) ದಳಗಳು

(4) ಮನಸ್ಸುಗಳು

12. ಹರಿವ ಮನವನು ಹಿಡಿದು ಒಂದೆಡೆ ನಿಲಿಸಿ ತೊಳೆದಿರುವುದು

(1) ಹೂವಿದು

(2) ಮಹಾತ್ಮರ ಮನಸ್ಸು

(3) ಕುಶಲಕಲೆ

(4) ನಲ್ಪಡಿ

13. ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಅಚ್ಚರಿಯ ಪರಿ, ಚೆಲುವು ಬಾಳನು

(1) ಅಂದಗೊಳಿಸುವುದು

(2) ಕೆಡಿಸುವುದು

(3) ಒಡೆಯುವುದು

(4) ಹಸನುಗೊಳಿಸುವುದು

14. ನೋಡು ಇದೊ ಇಲ್ಲರಳಿ ನಗುತ್ತಿದೆ

(1) ಏಳು ಸುತ್ತಿನ ಮಲ್ಲಿಗೆ

(2) ನಲ್ಪಡಿ

(3) ಮಹಾತ್ಮರ ಮನಸ್ಸು

(4) ಹೂವು

15. ಸತ್ವಶೀಲನ ಈ ಮೌನವೆ ಅರಳಿ ಬಂದಂತೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೋರಿರುವುದು

(1) ಭಕ್ತಿ

(2) ಶಾಂತಿ

(3) ಧ್ಯಾನ

(4) ಶೀತಲ

16. ಆಲಿಸುವ ಕೌಶಲದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಷ್ಠೆ ದೋಷ

(1) ವಿಷಯ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಹೊಂದಿ ಕೇಳುವುದು

(2) ಅತಿವೇಗದ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ

(3) ಹಿಂಜರಿಕೆ ತೋರುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡುವುದು

(4) ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ವಿಷಯ ಆಲಿಸುವುದು

17. ಉತ್ತಮ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಕೌಶಲವು ಇದಕ್ಕೆ ಪೋಷಕ
 (1) ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ವಾಚನ (2) ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಾಚನ
 (3) ಮೌನ ವಾಚನ (4) ಗಟ್ಟಿ ವಾಚನ
18. ಕೇಳಿ ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಉತ್ತಮ ಚಟುವಟಿಕೆ
 (1) ಉಕ್ತಲೇಖನ (2) ಪದ್ಯಗಾಯನ
 (3) ಗದ್ಯವಾಚನ (4) ನಾಟಕಾಭಿನಯ
19. ಗತಕಾಲದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ
 (1) ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಪದ್ಧತಿ (2) ಉಪನ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿ
 (3) ನಾಟಕಾಭಿನಯ ಪದ್ಧತಿ (4) ಕಥನ ಪದ್ಧತಿ
20. ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸೂತ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವ ವ್ಯಾಕರಣ ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿ ಇದು
 (1) ನಿಗಮನ (2) ಅನುಗಮನ
 (3) ಪ್ರಶೋತ್ತರ (4) ಉಪನ್ಯಾಸ
21. ಪಾಠ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗುವ ಅನುಕೂಲವಿದು
 (1) ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ
 (2) ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ
 (3) ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಸೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ
 (4) ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ
22. ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಈ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವನು
 (1) ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವನು
 (2) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನೇ ಸದಾ ಕಲಿಯುವನು
 (3) ಶಿಕ್ಷಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರದೆ ಕಲಿಯುವನು
 (4) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಚಟುವಟಿಕೆ ಮಾಡದೆ ಕಲಿಯುವನು
23. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೊದಲ ಹಂತ ಇದು
 (1) ಉದ್ದೇಶಗಳ ನಿರೂಪಣೆ
 (2) ಕ್ರಿಯಾ ಆಧಾರ ಕಲ್ಪನೆ ರಚನೆ
 (3) ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು
 (4) ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

24. ಕೈ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ದೋಷ

- (1) ಸಂಭಾಷಣೆಯ ದೋಷ
- (2) ಉಚ್ಚಾರದ ದೋಷ
- (3) ಕಾಗುಣಿತ ದೋಷ
- (4) ಉಗ್ಗುವಿಕೆ

25. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ರಚನಾ ತತ್ವ ಇದು

- (1) ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರಿತ
- (2) ಶಿಕ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರಿತ
- (3) ಪೋಷಕ ಕೇಂದ್ರಿತ
- (4) ಸಂಸ್ಥೆ ಕೇಂದ್ರಿತ

26. ನಿತ್ಯ ನವುಂಸಕಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಇದು

- (1) ಕಲ್ಲು
- (2) ಧಂಡು
- (3) ನದಿ
- (4) ರಾಮ

27. ವಿಶೇಷಣ-ವಿಶೇಷ್ಯ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಕೂಡಿ ಆದ ಸಮಾಸ

- (1) ಕ್ರಿಯಾ
- (2) ತತ್ಪರುಷ
- (3) ದ್ವಂದ್ವ
- (4) ಕರ್ಮಧಾರಯ

28. ಸಂಪ್ರದಾನಕಾರಕಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ವಿಭಕ್ತಿ

- (1) ಪ್ರಥಮ
- (2) ತೃತೀಯ
- (3) ಚತುರ್ಥಿ
- (4) ಸಪ್ತಮಿ

29. ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತುವಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಇದು

- (1) ಓಡು
- (2) ತಿನ್ನು
- (3) ಬರೆ
- (4) ಓದು

30. 'ಚೆನ್ನಾಗಿ' ಎಂಬ ಪದವು ಅವ್ಯಯದ ಈ ವಿಧ

- (1) ಭಾವಸೂಚಕ
- (2) ಅನುಕರಣ
- (3) ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಕ
- (4) ಸಾಮಾನ್ಯ

PART – I
Language – I
ENGLISH

Read the passage and answer the questions that follow (Q. No. 1 – 8)

Though rare we have heard of bigger animals showering their motherly love on smaller beings not of their kind, like a cow feeding a dog or a bitch feeding kittens, recently in an African National Park, there was this news of a lioness adopting a wolf cub.

But then nature always has a good stock of surprises for us.

There is a bitch named Sony in my home in the village of Vittalin in South Canara district of Karnataka. Some four summers ago, I had a wonder awaiting me back home. Once I noticed Sony, feeding the month old calf, Kanabhatta with her own milk. We relished this touching scene every morning for half an hour. The calf was tied in the country yard close to the two feet high platform which ran along the outer wall of the house. Though it was more than double Sony's size, she would stand on the platform to make it convenient for the calf to reach its teats and suckle. She continued to feed the calf till it was sold off, when it was a year old. I was told that the calf would accidentally step on her or charge at her and she would yell in pain when she came to feed him. But yet she would never give up her efforts to feed him.

There were tears in her eyes on the day the calf was taken away and she mourned the parting for more than a month. The compassionate Sony continues to be in our home till date.

1. But then nature always has a good stock of surprises for us. Here the stock of surprise refers to
 - (1) mothers taking care of their younger ones
 - (2) mothers feeding their younger ones
 - (3) the bigger animals showering their motherly love on smaller beings not of their kind
 - (4) smaller beings taking care of the bigger animals
2. ... a wonder awaiting me back home. The wonder that was awaiting was
 - (1) Cow feeding the calf
 - (2) Sony feeding the calf
 - (3) Sony feeding its puppies
 - (4) Cow feeding the puppies
3. Sony : bitch :: Kanabhatta : _____
The correct word to be filled in the blank is
 - (1) Pony
 - (2) Kitten
 - (3) Puppy
 - (4) Calf

4. She mourned the parting for more than a month. It shows that
(1) the bitch loved the calf very much
(2) the bitch was relieved at the end
(3) the bitch was mourning for its puppies
(4) the bitch was sad for its own condition
5. Sony continued to feed the calf. The correct question tag to be added here is
(1) Wasn't it ? (2) Didn't it ?
(3) Weren't it ? (4) Hadn't it ?
6. She would never give up her efforts. The meaning of the underlined words is
(1) Stop (2) Start (3) Begin (4) Commence
7. The plural form of calf is
(1) Calfs (2) Calf (3) Calves (4) Cows
8. "She would stand on the platform to make it convenient for the calf to reach its teats and suckle". Here 'She' refers to
(1) the bitch (2) the lioness (3) the cat (4) the cow

**Read the given poem and answer the questions that follow
(Q. No. 9 – 15).**

The Rose

How fair is the rose, what a beautiful flower.
The glory of April and May !
But the leaves are beginning to fade in an hour,
And they wither and die in a day.
Yet the rose has one powerful virtue to boast,
Above all flowers of the field :
When its leaves are all dead, and its colours are lost,
Still a perfume so sweet it will yield.
So frail are the youth and the beauty of men,
Though they bloom and look gay like the rose,
Yet for all fond care to preserve them in vain.
Time kills them as fast as he goes.
Then I'll not be proud of my youth or my beauty,
Since both of them wither and fade,
But gain a fair name by well-doing my duty;
This will last like the rose when I'm dead.

9. Special virtue of the rose is
(1) it smells sweet even after decaying
(2) it blooms only in April and May
(3) it withers and dies in a day
(4) it loses its colour and leaves
10. Time kills
(1) sweet perfume
(2) beauty and youth
(3) powerful virtue
(4) fair name
11. A man can make himself remembered forever by
(1) comparing himself with a rose
(2) using sweet-scented rose perfume
(3) being proud of his youth and beauty
(4) being dutiful and earning a good name
12. Issac Walts desires that
(1) men must wither away in a day
(2) men must preserve their beauty forever
(3) a man's life must be like that of a rose
(4) a man must die while doing his duty
13. The poet compares the transient nature of beauty and youthhood to
(1) sweet perfume of rose flower
(2) colourful leaves of rose plant
(3) short life of a few flowers
(4) the months of April and May
14. Flower : hour :: field :
(1) yield
(2) fade
(3) said
(4) dead
15. The antonym of the word 'virtue' is
(1) merit
(2) value
(3) grace
(4) vice
16. If you had called, I _____ come. The correct word/words to be filled in the blank is
(1) would
(2) will
(3) would have
(4) will have
17. The peon opened the gate. This sentence can be written in passive voice as
(1) The gate will be opened by the peon
(2) The gate is opened by the peon
(3) The gate was opened by the peon
(4) The gate has been opened by the peon

- 18.** The sentence which shows that you are seeking information is
- (1) Can you pass the dish ?
 - (2) Would you like to have coffee ?
 - (3) When is the next bus expected ?
 - (4) Why don't we do our homework ?
- 19.** The sentence where the subject and the verb agrees is
- (1) Either a pen or a pencil are required in the exam hall.
 - (2) Either a pen or a pencil were required in the exam hall.
 - (3) Either a pen or a pencil required in the exam hall.
 - (4) Either a pen or a pencil is required in the exam hall.
- 20.** The Major said, "It gives me great pleasure to be here".
- This sentence can be reported as
- (1) The Major said that it gave him great pleasure to be there.
 - (2) The Major said that it had given him great pleasure to be here.
 - (3) The Major said that it gave me great pleasure to be there.
 - (4) The Major said that it was giving him great pleasure to be there.
- 21.** Charts, flash cards and calendars are
- (1) Audio aids
 - (2) Visual aids
 - (3) Audio-visual aids
 - (4) None of the above
- 22.** The nature of student-teacher interaction in a communicative activity should ideally be
- (1) teacher dominated
 - (2) student dominated
 - (3) activity dominated
 - (4) textbook dominated
- 23.** CCE provides feedback to
- (1) the child
 - (2) the parents
 - (3) teachers
 - (4) all of the above
- 24.** The Bilingual method makes use of two languages which are
- (1) the mother tongue and the target language
 - (2) the mother tongue and a foreign language
 - (3) an unknown language and a foreign language
 - (4) the target language and a foreign language

- 25.** Communicative language teaching approach stresses the importance of
- (1) provide learners with opportunities to use their English for communicative purposes
 - (2) stimulating the development of the language system itself
 - (3) developing the reading and writing skills of language
 - (4) engaging repetition and drilling activities
- 26.** In the communicative approach to language learning
- (1) The teacher acts as facilitator
 - (2) The teacher takes the lead to communicate
 - (3) The teacher expects the children to design, set-up, engage and complete communicative activities
 - (4) The teacher is critical when children err
- 27.** In language teaching the full form of CLT is
- (1) Communicative Language Teacher
 - (2) Communicative Language Trainer
 - (3) Children Language Teaching
 - (4) Communicative Language Teaching
- 28.** Which of the following sets are only audio aids ?
- (1) radio, gramophone, tape recorder, lingua phone
 - (2) radio, TV, tape recorder, lingua phone
 - (3) radio, gramophone, slides, tape recorder
 - (4) radio, cassettes, flash cards, flannel boards
- 29.** The most important component of language to develop speaking skill from the given option is
(1) Vocabulary	(2) Punctuations
(3) Structures	(4) Verb forms
- 30.** Students are busy working in groups. There is much talking in the group. The principle associated to this activity is
- (1) Facilitation of target language by student's interaction
 - (2) Each student is accountable for the other's learning
 - (3) The teacher's effort in teaching the language is seen
 - (4) Making classroom active and noisy

PART - I

I - لسانی

اُردو (URDU)

مندرجہ ذیل عبارت کو غور سے پڑھتے ہوئے مطلوبہ سوالات کے صحیح جواب کی نشاندہی کیجئے۔

"بھارت ایک ماں ہے۔ اے ہندوؤ، مسلمانوں، سکھوں، عیسائیوں، پارسیوں اور دوسرے دھرموں کا پالنہ کرنے والو! آج یہ ماں اتنے بڑے سنکٹ میں ہے جہاں کوئی سچا مارگ درشک (راستہ دکھانے والا) نہیں رہا۔" "بھائیو! ہم ماضی کے کھنڈروں میں تاریخ کے آثار دیکھ رہے ہیں اور ہمارے جوان بچے روٹی روزی کو ترس رہے ہیں۔ کھنڈر چاہے کسی دور کا ہو، دھارمک ہو یا نہ ہو اس میں ابابلیں اور چمگاڈریں رہتی ہیں۔ ہمارے گھر جن کے آنگنوں میں ہمارے بالک دودھ مانگ رہے ہیں، ماں سے روٹی مانگ رہے ہیں، کپڑا صابن مانگ رہے ہیں، ہماری توجہ اپنی طرف کھینچ کھینچ کر کہہ رہے ہیں، جو مرچ مسالا چار آنے سیر ملتا تھا۔ پچاس، سو اور دھڑھ سو روپے کلو ہو گیا ہے۔ اگر ہم پراچین کال کے کھنڈروں میں جاکر سنیاس لے لیں تو بازار میں جرمن کی طرح ایک کلو آلو بھی لاکھوں کے ملیں گے۔

تاریخ ہمیں آگے بڑھنا سکھاتی ہے۔ ایک کال سے دوسرے کال میں پرویش کرنا سکھاتی ہے۔ زبانوں اور انسانوں کے ملن سے نئی تہذیبوں کا بننا سکھاتی ہے۔

1. آج کون سنکٹ میں ہے؟

(1) غریب لوگ (2) بچے (3) بھارت ماں (4) سیلاب زدہ

2. کھنڈروں میں رہنے والے جاندار

(1) بچے اور بوڑھے (2) انسان (3) مارگ درشک (4) ابابیل اور چمگاڈریں

3. زبانوں اور انسانوں کے ملن سے بننے والی

(1) مہنگائی (2) تاریخ (3) نئی تہذیب (4) مرچ مسالا

4. تاریخ ہمیں یہ سکھاتی ہے

(1) آگے بڑھنا (2) رک جانا (3) مانگنا (4) تاریخ بنانا

5. ماں سے روٹی مانگنے والے

(1) بھارتی (2) بالک (3) انسان (4) بوڑھے

6. لفظ "آنگنوں" کا واحد

- (1) آنگان (2) آنگ (3) آنگن (4) آنگن

7. جرمن میں ایک کلو آلو کی قیمت

- (1) ہزاروں میں (2) لاکھوں میں
(3) سینکڑوں میں (4) 50 روپیوں میں

8. مارگ درشک کے معنی

- (1) راستہ دکھانے والا (2) راہ بھٹکانے والا
(3) ارادہ کرنے والا (4) راہ پر لانا

درج ذیل غزل کو غور سے پڑھیں اور مطلوبہ سوالات کے جواب کی نشاندہی دے گئے متبادلات میں سے کیجئے۔

ترے عشق کی انتہا چاہتا ہوں
مری سادگی دیکھ کیا چاہتا ہوں

ستم ہو کہ ہو وعدہ بے حجابی
کوئی بات صبر آزما چاہتا ہوں
یہ جنت مبارک رہے زاہدوں کو

کہ میں آپ کا سامنا چاہتا ہوں
ذرا سا تو دل ہوں مگر شوخ اتنا
وہی "لن ترانی" سنا چاہتا ہوں

کوئی دم کا مہماں ہوں اے اہل محفل
چراغِ سحر ہوں، بجھا چاہتا ہوں

بھری بزم میں راز کی بات کہہ دی
بڑا بے ادب ہوں سزا چاہتا ہوں

9. شاعر جنت کی مبارک باد کس کو دے رہا ہے؟

- (1) عاشقوں کو (2) زاہدوں کو
(3) صبر کرنے والوں کو (4) مہماں کو

10. "ن ترانی" سے مراد

- (1) تو مجھے دیکھ سکتا
(2) تو مجھے دیکھے گا
(3) تو مجھے نہیں دیکھ سکتا
(4) تو مجھے دیکھ لے

11. شاعر سادگی سے کیا چاہتا ہے؟

- (1) عشق (2) سامنا (3) صبر (4) عشق کی انتہا

12. شاعر نے بھری بزم میں کیسی بات کہہ دی؟

- (1) راز کی بات (2) عام بات (3) خاص بات (4) بڑی بات

13. لفظ "مہمان" کا ضد

- (1) مہربان (2) پہچان (3) قدردان (4) میزبان

14. "شوق" کے معنی خواہش ہے تو "شوخ" کے معنی

- (1) شریر (2) زمین (3) بندہ (4) ہمیشہ

15. عشق حقیقی سے مراد

- (1) دنیا سے عشق
(2) لوگوں سے عشق
(3) علم سے عشق
(4) اللہ سے عشق

16. کیا کیا خضر نے سکندر سے

اب کسے رہنا کرے کوئی
اس شعر میں استعمال شدہ صنعت

- (1) صنعت تکرار
(2) صنعت تلمیح
(3) صنعت تضاد
(4) صنعت استعارہ

17. رباعی کا کونسا مصرع ردیف و قافیہ کا پابند نہیں ہوتا؟

- (1) تیسرا (2) پہلا (3) چوتھا (4) دوسرا

18. وہ کلمہ جو کسی اسم کی جگہ لایا جاتا ہے

- (1) اسم (2) فعل (3) ضمیر (4) صفت

19. اُردو شاعری کی مقبول ترین صنف ہے

- (1) رُباعی (2) مثنوی (3) حمد (4) غزل

20. صنعت تشبیہ کے ارکان کی تعداد

- (1) 2 (2) 3 (3) 5 (4) 6

21. اشارات کی زبان کی تین قسمیں بتائی جاتی ہیں

ذیل میں سے کونسی قسم کا تعلق اس سے نہیں ہے؟

- (1) وہ اشارے جنہیں آنکھ سے دیکھا جائے
(2) وہ اشارے جن کو کان سے سنا جائے
(3) وہ اشارے جن میں اظہارِ مطلب لمس کے ذریعہ کیا جاسکے
(4) وہ اشارے جو زبان سے ظاہر ہو

22. نصاب کی تیاری کے اصول میں یہ اصول شامل نہیں

- (1) نصاب لچک دار ہو
(2) نصاب ذخیرۃ الفاظ کو بڑھانے والا ہو
(3) نصاب بچوں کی نفسیات اور فطرت کے عین مطابق ہو
(4) استاد کی تعلیمی قابلیت کے مطابق ہو

23. ماہرین نفسیات کے خیال میں بچہ اور بالغ

- (1) دونوں ایک ہی شخصیتیں ہیں
(2) دو الگ شخصیتیں ہیں
(3) دونوں کی پسند ایک ہے
(4) ان کے مذاق اور تقاضے یکساں ہیں

24. اسکول میں داخل ہونے سے قبل ہی بچہ زبان کے تلفظ اور صوتی حس سے اس طرح واقف ہوتا ہے

- (1) غیر شعوری طور پر
(2) شعوری طور پر
(3) رسمی طور پر
(4) غیر رسمی طور پر

- 25.** آزادانہ آموزش یا خود آموزی کے لئے ضروری صلاحیتوں میں سے کونسی صلاحیت غیر ضروری ہے؟
- (1) زبان کی مہارت پر عبور
 - (2) صحت مند گفتگو میں شامل نہ ہونا
 - (3) پڑھے ہوئے مواد پر تنقید کرنا
 - (4) معلومات کے سرچشموں کی شناخت

- 26.** سماعتی سرگرمیوں کو منظم کرنے میں کل تین مراحل ہیں۔ اس میں غیر ضروری مرحلہ
- (1) قبل از تیاری
 - (2) دوران سماعت
 - (3) بعد از سماعت
 - (4) گھریلو کام (Home work)

- 27.** نیم سمعی معذور بچوں کے لئے اس طریقہ کار کو نہیں اپنا سکتے
- (1) سماعتی اشیاء کو بار بار سننا
 - (2) الگ سے سننے کا موقع فراہم کریں
 - (3) معلم ان کو آخر میں بیٹھائیں
 - (4) اشیاء کو دیکھا کر سماعت کا موقع فراہم کریں

- 28.** بچے کی پرورش میں سب سے پہلے اثر انداز ہونے والا عامل
- (1) ماں کی زبان
 - (2) بزرگوں کی صحبت
 - (3) سماجی ماحول
 - (4) مدرسے کا ماحول

- 29.** جماعت میں زبان کی آموزش کو سہولت رساں بنانے کے لئے
- (1) بچوں کی اپنے آپ سیکھنے کی صلاحیت کو نظر انداز کریں
 - (2) بچوں میں زیادہ موثر طور پر سمجھنے اور پڑھنے کی مہارتوں کا استعمال کریں
 - (3) بچے کی زبان کے پس منظر کو نہ سمجھے
 - (4) بہترین زبان استعمال نہ کریں

- 30.** زبان کی چار بنیادی مہارتیں ہیں صحیح ترتیب ہے
- (1) لکھنا، پڑھنا، بولنا اور سننا
 - (2) سننا، لکھنا، بولنا اور پڑھنا
 - (3) بولنا، پڑھنا، لکھنا اور سننا
 - (4) سننا، بولنا، پڑھنا اور لکھنا

PART - I
மொழி - I
தமிழ் (TAMIL)

கீழே கொடுக்கப்பட்டுள்ள பகுதியைப் படித்துணர்ந்து 1 முதல் 8 வரையிலான வினாக்களுக்குரிய விடைகளை எழுதுக.

ஒரு முறை மன்னன் ஒருவன் பகை நாட்டின் மீது படையெடுத்தான். ஆனால் அப்போரில் அவன் தோற்றுவிட்டான். அதனால் மன்னன் பெரிதும் கலலைப்பட்டான். எதிரியால் தோற்கடிக்கப்பட்டதைத் தனக்கேற்பட்ட மானக் கேடாக மன்னன் எண்ணினான். தன் உயிரை விட்டு விடலாமா என்று கூட எண்ணினான். கவலையுடன் அரண்மனைக் கட்டிலில் படுத்திருந்தான். ஆனால் அவனால் தூங்க முடியவில்லை. மேலே பார்த்துக் கொண்டிருந்தான். சுவரில் ஒரு சிலந்தி ஒரு பூச்சியைப் பிடிக்கப் பாய்ந்தது. பூச்சி தப்பிவிட்டது. ஆனால் சிலந்தியோ விடாமல் மீண்டும் மீண்டும் பாய்ந்தது. ஏழாவது முயற்சியில் சிலந்தி பூச்சியைப் பிடித்தது. இதனைப் பார்த்துக் கொண்டிருந்த மன்னன் ஒரு முறை போரில் தோற்று விட்டதற்காக நான் மனம் கலங்கக் கூடாது. இந்தச் சிலந்தியைப் போல் மீண்டும் மீண்டும் முயற்சி செய்தால் வெற்றி எனக்கே என்று நினைத்தான். உடனே போர் முரசு அறையப்பட்டது. போர் தொடங்கியது. மன்னன் இரண்டாவது முறையிலே போரில் வெற்றி பெற்றான். தனது வெற்றிக்குக் காரணமாக இருந்த சிலந்திக்கு மனதால் நன்றி கூறினான். தோல்வியைக் கண்டு துவண்டு விடக் கூடாது. தொடர்ந்து முயன்றால் வெற்றி நிச்சயம் என்று மன்னனுக்குப் புரிய வைத்தது சிலந்தி தானே!

1. பகை நாட்டின் மீது படை எடுத்தவன்
(1) நன்னன் (2) மன்னன் (3) திம்மன் (4) நல்லன்
2. மன்னன் மானக் கேடாகக் கருதியது
(1) பகைமையை (2) பாராட்டை
(3) தூக்கமின்மையை (4) தோல்வியை
3. முயற்சி செய்தால் அடைய முடிவது
(1) வெற்றி (2) பரிசு (3) நட்பு (4) புகழ்
4. மன்னன் வெற்றிக்குக் காரணமாக இருந்தது
(1) பகைவரின் செயல் (2) சிலந்தியின் முயற்சி
(3) போரில் தோல்வி (4) தூக்கமின்மை
5. 'மீண்டும் மீண்டும்' -
(1) அன்மொழித் தொடர் (2) இரட்டைக் கிளவி
(3) முரண் தொடர் (4) அடுக்குத் தொடர்

6. தோற்கடிக்கப் பட்டான்

- (1) செய்வினை
(3) பிறவினை

- (2) செயப்பாட்டு வினை
(4) தன்வினை

7. 'பிடிக்கப் பாய்ந்தது' இதில் பிடிக்க என்பது

- (1) பெயரெச்சம்
(3) வினையெச்சம்

- (2) முற்றெச்சம்
(4) குறிப்பு வினை

8. பகை – இதன் எதிர்ச்சொல்

- (1) புரவலர் (2) வஞ்சகம் (3) காவல் (4) நட்பு

கீழ்வரும் செய்யுளைப் படித்து கொடுக்கப்பட்டுள்ள 9 முதல் 15 வரையிலான வினாக்களுக்கு விடைகளை எழுதுக.

குயில் கூவிக் கொண்டிருக்கும் கோலம் மிகுந்த
மயில் ஆடிக் கொண்டிருக்கும் வாசம் உடையநற்
காற்று குளிர்ந்தடிக்கும் கண்ணாடி போன்ற நீர்
ஊற்றுக்கள் உண்டு. கனிமரங்கள் மிக்க உண்டு
பூக்கள் மணம் கமழும் பூக்கள் தோறும் சென்றுதேன்
ஈக்கள் இருந்தபடி இன்னிசைபாடிக்களிக்கும்
வேட்டுவப் பெண்கள் விளையாடப் போவதுண்டு
காட்டு மறவர்களும் காதல்மணம் செய்வதுண்டு
நெஞ்சில் நிறுத்துங்கள் இந்த இடத்தைத்தான்
சஞ்சீவி பர்வதத்தின் சாரல் என்று சொல்லிடுவார்

9. ஊற்றுகள் இவ்வாறு இருந்தன

- (1) கோலமுடன்
(3) குளிர்ந்து

- (2) கண்ணாடி போன்று
(4) வாசம் நிறைந்து

10. இன்னிசை பாடுவன

- (1) குயில்கள்
(3) காற்று

- (2) தேனீக்கள்
(4) மயில்கள்

11. விளையாடப் போகின்றவர்கள்

- (1) காட்டு மறவர்கள்
(3) வேட்டுவப் பெண்கள்

- (2) காதல் மணம் கொண்டவர்கள்
(4) வேடர்கள்

12. கண்ணாடி போன்ற நீர் – இது

- (1) உவமைத் தொடர்
(3) உம்மைத் தொடர்

- (2) வேற்றுமைத் தொடர்
(4) ஆகுபெயர்

- 13. பூக்கள், ஈக்கள் - இதில் இடம் பெற்றுள்ள தொடை**
 (1) மோனைத்தொடை (2) முரண் தொடை
 (3) எதுகைத் தொடை (4) இயைபுத் தொடை
- 14. பாடித் துளிக்கும் - இதில் பாடி என்பது**
 (1) உரிச்சொல் (2) எச்சம்
 (3) இடப்பெயர் (4) காலப்பெயர்
- 15. பர்வதம் இச்சொல்லின் பொருள்**
 (1) ஆறு (2) மலை (3) மழை (4) குளம்
- 16. கற்பித்தலில் ஆசிரியரிடம் இருக்க வேண்டிய திறன்**
 (1) சுவைபட பேசுதல் (2) உரக்கப் பேசுதல்
 (3) கண்டிப்பாக இருத்தல் (4) வினாதல்
- 17. ஆசிரியர் மாணவரின் உச்சரிப்புப் பிழையைத் திருத்தும் முறை**
 (1) எழுதப் பயிற்சி (2) வீட்டுப்பாடம் எழுதிவரல்
 (3) அட்டவணை அமைத்தல் (4) பாடல்களைக் கூறச் செய்தல்
- 18. வாய்க்குள் படித்தலின் நன்மைகளுள் ஒன்று**
 (1) காலம் வீணாகும்
 (2) மிகுதியான பாடப் பகுதியை விரைவாகப் படிக்கலாம்
 (3) சோர்வு இருக்கும்
 (4) தேர்ச்சி பெற இயலாது
- 19. உயர்ந்த பண்பாட்டினை உணரச் செய்யும் கல்வி**
 (1) விளையாட்டு (2) போட்டிகள்
 (3) இலக்கியம் (4) நாடகம்
- 20. கண்ணால் பார்த்த செய்தியை மனத்தில் நன்கு பதிய வைக்க ஆசிரியருக்கு உதவும் துணைக்கருவி**
 (1) கரும்பலகை (2) எழுதுகோல்
 (3) பாடநூல் (4) விளையாட்டுக் கருவிகள்
- 21. கற்றலில் மாணவர்களை மகிழ்வுறச் செய்யும் சிறந்த ஊக்கி**
 (1) வினாதல் (2) விளக்குதல்
 (3) வலுவூட்டிகள் (4) விடுமுறை

22. மாணவர்களின் கற்றல் திறனை விரிவடையச் செய்யும் தளம்
 (1) கலை அரங்கம் (2) விளையாட்டு அரங்கம்
 (3) பள்ளி வளாகம் (4) நூலகம்
23. ஆசிரியர் பெற்றிருக்க வேண்டிய இன்றியமையாப் பண்பு
 (1) சமூகப் பெருமை (2) பணிப்பற்றும் ஈடுபாடும்
 (3) பொருள் ஈட்டும் மனப்பான்மை (4) தலைமைப் பண்பு
24. குழந்தைகளின் மன எழுச்சியையும் மனப்பான்மையையும் அறிந்து செயல்பட ஆசிரியர் அறிந்திருக்க வேண்டிய கல்வி
 (1) சூழலியல் (2) நரம்பியல்
 (3) உளவியல் (4) உயிரியல்
25. கற்றலில் ஆர்வமூட்டும் வழிகளில் ஒன்று
 (1) கதை சொல்லல் (2) மனப்பாடம் செய்தல்
 (3) எழுதச் செய்தல் (4) வினாதல்
26. இடப்பெயரைக் குறிப்பது
 (1) பெங்களூர் (2) இலை
 (3) புத்தகம் (4) ஆண்டு
27. முன்னே இருந்து கேட்பவனைக் குறிக்கும் சொல்
 (1) தன்மை (2) படர்க்கை
 (3) மூவிடம் (4) முன்னிலை
28. 'அம்மரம்' என்பது
 (1) அகச்சுட்டு (2) புறவினா
 (3) புறச்சுட்டு (4) அகவினா
29. ஒரு சொல்லோ தொடரோ இருபொருள் பட வருவது
 (1) இரட்டுற மொழிதல் (2) இரட்டைக் கிளவி
 (3) அடுக்குத்தொடர் (4) முரண்தொடர்
30. மூஞ்சி கழுவு-இதன் திருந்திய சொற்றொடர்
 (1) முகம்கழுவு (2) முகம்கழுவு
 (3) மொகம் கழுவு (4) முகம் கழுகி

PART - I

భాష - I

తెలుగు (TELUGU)

నూచన : క్రింది పేరా చదివి 1 నుండి 8 వరకు గల ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకోండి.

కావ్యము రసాత్మకమయినది. ఇది శ్రవణేంద్రియమున కపార ప్రీతి కలిగించి మనస్సు నధికముగా నాకర్షించును. ఇతర లలితకళ లందెచ్చటను లేని వాక్సహాయము దీనికి గలదు. ఈ సహాయముచే గవి దృశ్యములను సమగ్రముగా వర్ణించి వానిని పఠితల మనఃఫలకముల సాక్షాత్కరింపజేయును. ఈ విధముగా ఇందు సంగీతము జిత్రలేఖనము మిశ్రితములైయుండి మానసమున కమేయానందము నందించుచున్నవి. కవి వాక్కుల సాయమున బమ్మెర పోతన వలె దివ్య సంగీతమును వినిపించగలడు. తిక్కనామాత్యుని వలె క్షణక్షణము మార్పు చెందుచుండు దృశ్యముల దశా విన్యాసములను చక్కగా, జిత్రంపగలవాడు. వాక్రభావ మింతింతని చెప్పనలవి కాదు ఈ వాక్యే లలిత కళలలో గావ్యమున కగ్రస్థాన మొసంగుచున్నది.

సప్తసంతానములందే కాక లలిత కళలలో గూడ బ్రశస్తి గాంచి ఖిలము గాకుండ శాశ్వతముగా నుండునది కవిత్వమే. సంగీత నాట్యములు రెండును దత్తర్థలు పాడుచు బ్రదర్శించుచు నుండునంత కాలమే మనకానంత మొసంగజాలును. చిత్రలేఖనము కాలక్రమమున మాసిపోవుట కవకాశమున్నది. శిల్పము శిలామయమగుటచే గొంత దీర్ఘ కాలముండ జాలినను శాశ్వతము మాత్రము కాదు. కవిత్వము శబ్దమయమగుటచే బ్రపంచమున శబ్దముండునంత కాలమక్షరమై యుండజాలును. ఈ విధముగా శాశ్వతత్వమును బట్టి చూచినను లలితకళలలో గవిత్వమునకే యగ్రస్థానము.

నాటకము కూడ నొక కావ్య భేదమే. కాని ఇది దృశ్యకావ్యము. శ్రవ్యకావ్యములలో శ్రవణేంద్రియములు రెండింటికిని సంపూర్ణమైన యానందము చేకూర్చును. ఇది లలిత కళలు ఐదును ఏకత్రమూర్తిభవించినప్పుడు సమాహారకళ. శ్రవ్య కావ్యములలో మనోనయన మాత్రగోచరములగు దృశ్యములు దృశ్య కావ్యములందు జర్మ చక్షువులకు గూడ గోచరించి ఇంతింతనరాని సంతోషము సంతరించును. అందుచేతనే లలిత కళలలో కావ్యమునకు వలె గావ్యములలో నాటకమున అగ్రతాంబూలము లభించుచున్నది.

1. లలిత కళల్లో కవిత్వానికి అగ్రస్థానానికి కారణమైనది.

(1) ఆనందము

(2) వాక్కు

(3) సంగీతము

(4) చిత్రలేఖనము

2. కవిత్వానికి లలితకళలన్నింటి కంటే గల విశేష లక్షణము.

(1) అధిక జనసహాయము

(2) అధిక ధన సహాయము

(3) అధిక రసక సహాయము

(4) అధిక వాక్సహాయము

3. కావ్యము దీనికి ఇంపు కలిగిస్తుంది.

(1) శ్రవణేంద్రియానికి

(2) పంటికి

(3) ఒంటికి

(4) రచయితకు

4. కింది వాటిలో దృశ్య కావ్యం.
(1) సంగీతము	(2) చిత్ర లేఖనము
(3) శిల్పము	(4) నాటకము
5. లలిత కళలలో గల రకాలు
(1) నాలుగు	(2) ఆరు
(3) ఐదు	(4) ఏడు
6. గావ్యములలో దీనికి అగ్రతాంబూలము లభించుచున్నది.
(1) శిల్పము	(2) చిత్ర లేఖనము
(3) నాటకము	(4) సంగీతము
7. సప్త సంతానములందే కాక లలిత కళలలో గూడ బ్రశస్తిగాంచి ఫిలము గాకుండ శాశ్వతముగా నుండునది.
(1) కవిత్వం	(2) సంగీతం
(3) నాటకం	(4) చిత్ర లేఖనం
8. దివ్య సంగీతము-ఇది ఈ సమాసమగును.
(1) ద్వంద్వ సమాసము	(2) ద్విగు సమాసము
(3) విశేషణ పూర్వపద కర్మధారయ సమాసం	(4) వష్టితత్పురుషసమాసం

సూచన : క్రింది పద్యము చదివి 9 నుండి 15 వరకు గల ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకోండి.

తనిసిరే వేల్పులు దధి రత్నముల చేత
వెఱచిరే ఫెరకాకోల విపము చేత
విడిచిరే యత్న మమృతంబు వొడుముదనుక ?
నిశ్చితార్థంబు వదలరు నిపుణమతులు.

9. నిశ్చితార్థమును విడువని వారు
(1) నిపుణమతులు	(2) అల్పమతులు
(3) హీనమతులు	(4) మోగమతులు
10. రత్నముల చేత సంతోషింపని వారు వీరు
(1) కిన్నరులు	(2) వేల్పులు
(3) కింపురుషులు	(4) దానవులు
11. వేల్పులు దీనిని చూచి భయపడలేదు
(1) నీటిని	(2) అమృతమును
(3) పాలను	(4) విషమును

12. నిశ్చితార్థం-ఇది ఈ సంధి యగును.

(1) గుణ సంధి	(2) వృద్ధి సంధి
(3) సవర్ణదీర్ఘ సంధి	(4) యణాదేశ సంధి

13. వేల్పులు అనగా అర్థం

(1) దానవులు	(2) దేవతలు
(3) కిన్నరులు	(4) కింపురుషులు

14. యత్నము-దీనికి వికృతి పదం

(1) యత్నేము	(2) యతనము
(3) పరతం	(4) జతనం

15. నీటికి నిలయమైనది

(1) నగము	(2) ఉదధి
(3) నది	(4) భూధరం

సూచన : 16 నుండి 30 వరకు గల ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకోండి.

16. కంఠం నుంచి పుట్టినవి

(1) తాలవ్యాలు	(2) ఓష్ఠ్యాలు
(3) దంత్యాలు	(4) కంఠ్యాలు

17. శాస్త్రవేత్తలు భారతదేశంలోని భాషలను భాషా కుటుంబాలుగా వర్గీకరించినవి

(1) ఐదు	(2) ఆరు
(3) నాలుగు	(4) మూడు

18. విభిన్న సామాజిక వర్గాలకు చెందిన వ్యక్తులు

(1) జాతీయ గుర్తింపు	(2) సామాజిక గుర్తింపు
(3) ప్రధాన గుర్తింపు	(4) వైయక్తిక గుర్తింపు

19. విద్యా హక్కు చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన సంవత్సరం

(1) 2009	(2) 2008
(3) 2010	(4) 2007

20. ధూర్జటి గారి శతకం

(1) నారాయణ శతకం	(2) దాశరథీ శతకం
(3) శ్రీకాళహస్తిశ్వర శతకం	(4) సర్వేశ్వర శతకం

- 21.** జానపద సాహిత్యాన్ని పరిశోధకులు ఇలా కూడా పిలుస్తారు.
- (1) పదకవిత (2) ప్రజల సాహిత్యం
(3) కథానిక (4) యక్షగానం
- 22.** ఎంపిక చేసుకున్న పద్య పాఠ్యాంశాన్ని ఏకాంశంగా భావించి బోధించే పద్ధతి
- (1) వతన పద్ధతి (2) ఖండ పద్ధతి
(3) తాత్పర్య పద్ధతి (4) పూర్ణ పద్ధతి
- 23.** వివిధ అధికారులకు విజ్ఞప్తులు, మెమోరియల్స్ కు సంబంధించిన విషయాలపై రాసే లేఖలు
- (1) వ్యవహార లేఖలు (2) సాంఘిక లేఖలు
(3) వ్యాపార లేఖలు (4) వ్యక్తిగత లేఖలు
- 24.** వాగింద్రియాలు కదలకుండా, చూపులను పఠనాంశంమీద నడిపిస్తూ, విషయ గ్రహణం చేస్తూ మనస్సులో చదవడాన్ని
- (1) వైయక్తిక పఠనం (2) సామూహిక పఠనం
(3) మౌన పఠనం (4) ప్రకాశ పఠనం
- 25.** భౌ-భౌ వాదాన్ని ప్రతిపాదించిన వారు.
- (1) నోయిర్ (2) జోహాన్ గాట్ స్టైడ్
(3) మాక్స్ ముల్లర్ (4) కొండికల్
- 26.** జాబు, జవాబు - వీటికి నానార్థముల నిచ్చు పదం
- (1) తూర్పు (2) పడమర
(3) ఉత్తరం (4) దక్షిణం
- 27.** వేడుక దీనికి రూపాంతర పదం.
- (1) వేట్క (2) వేడ్కు
(3) వేడ్క (4) వాడుక
- 28.** పతి, మొగుడు-వీటికి పర్యాయపదం
- (1) సతి (2) భర్త
(3) భార్య (4) ఆలి
- 29.** హింస-దీనికి వ్యతిరేక పదం
- (1) బాధ (2) యాతన
(3) హంస (4) అహింస
- 30.** లేఖకు ప్రాణం
- (1) తేది (2) సంబోధన
(3) విలాసం (4) ముగింపు

PART - I
भाषा - I
मराठी (MARATHI)

सूचना : खालील उतारा वाचा आणि त्यावरिल प्रश्नांच्या उत्तराचा योग्य पर्याय निवडा. (प्रश्न क्र. 1 - 8)

“विद्येनेच मनुष्या आले श्रेष्ठत्व या जगामाजी” या पद्य पंक्तीत माणसाच्या विकासाचे रहस्य सांगितले आहे. ही विद्या प्राप्त करण्याचा सोपा मार्ग म्हणजे ‘पाटीची संगत धरणे’, पाटीवर श्रीगणेशाय नमः लिहून शिक्षणाचा श्रीगणेशा करणे. ‘शिक्षणावाचून तरणोपाय नाही’ असे महात्मा फूले यांनी सांगितले.

माणूस साक्षर नसणे म्हणजे ‘डोळे असून आंधळे’ अशी स्थिती. अशा आंधळेपणाने या जगात वावरणे तापदायक आहे. आजचे युग विज्ञानाचे आहे. त्यामुळे लिहिणे, वाचणे, थोडीफार आकडेमोड करता येणे या गोष्टी प्रत्येक माणसाला आवश्यक आहेत. न पेक्षा रोजच्या जीवनातही माणसाची फजिती होण्याचा संभव आहे.

भारताच्या तुलनेत युरोपीय राष्ट्रांचा विकास झालेला दिसतो. याचे ठळक कारण म्हणजे तेथे साक्षरतेचे प्रमाण मोठे आहे. नवनवीन माहिती वाचून माणूस आपली प्रगती करू शकतो. चुका दुरुस्त करू शकतो. केवळ पैशाच्या जोरावर विकास होतो; हे अर्धसत्य आहे. त्याला ज्ञानाची जोड हवी, तरच सर्वांगीण विकास शक्य आहे. पूर्वी छपाईचा म्हणजे मुद्रणकलेचा प्रसार नव्हता. त्यामुळे ज्ञानाच्या प्रसारास मर्यादा पडत असत. आज हे दृश्य बदलले आहे.

दुसऱ्यांकडून लिहून-वाचून घेऊन आपली गरज भागविणे ही मलमपट्टी परावलंबी आहे. यासाठी प्रत्येक व्यक्तीनेच साक्षर झाले पाहिजे. ‘चॅरिटी बिगिन्स अँट होम’ या म्हणीप्रमाणे या कामाची सुरुवात स्वतः पासून झाली पाहिजे. तरच माणूस समर्थपणे जगू शकेल. अडीअडचणींवर मात करू शकेल. साक्षर भारत हाच खरा समर्थ भारत ठरेल. ही प्रगती साधण्यासाठी तिच्या पायाकडेच म्हणजे प्राथमिक शिक्षणाकडे नीट लक्ष पुरविले पाहिजे. कारण विकासाचा खरा पाया साक्षरता हा आहे. वैभव विकासाचे शिखर गाठावयाचे असेल तर ‘निरक्षरता’ हा शब्द फक्त शब्दकोशातच राहिला पाहिजे. पाया भक्कम असेल तरच कळसाच्या चमकदारपणात देखणी ऐट असते, हे विसरून कसे चालेल ?

1. या मुळे मनुष्याला श्रेष्ठत्व प्राप्त होते
 (1) संपत्तीमुळे (2) लोभामुळे (3) श्रीमंतीमुळे (4) विद्येमुळे
2. लेखक याची संगत करावी असे म्हणतात
 (1) व्यसनाची (2) पाटीची (3) असत्याची (4) निरक्षरतेची

3. विकासाचा खरा पाया हा आहे
 (1) साक्षरता (2) स्वावलंबी (3) व्यवसाय (4) बेरोजगारी
4. हा शब्द फक्त शब्दकोशातच राहिला पाहिजे
 (1) साक्षरता (2) बेकारी (3) निरक्षरता (4) विकास आणि प्रगती
5. भारताच्या तुलनेत या राष्ट्रांचा विकास झालेला दिसतो
 (1) आफ्रिकेतील राष्ट्रांचा (2) युरोपीयन राष्ट्रांचा
 (3) आशियातील राष्ट्रांचा (4) ऑस्ट्रेलियातील राष्ट्रांचा
6. 'डोळे असून आंधळे' असे लेखक या मुळे म्हणतात
 (1) साक्षरतेमुळे (2) ज्ञानामुळे
 (3) साक्षर नसल्यामुळे (4) बुद्धीमुळे
7. याची जोड दिल्यास सर्वांगीण विकास शक्य आहे
 (1) प्रगतीची (2) विकासाची (3) अज्ञानाची (4) ज्ञानाची
8. वरिल उताऱ्यास योग्य शीर्षक हे आहे
 (1) साक्षरता - विकासाचा पाया (2) साक्षरता - अविकासाचा पाया
 (3) निरक्षरता - प्रगतीचा पाया (4) साक्षरता - अज्ञानाचा पाया

सूचना : पुढील कविता वाचा आणि त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांच्या उत्तराचा योग्य तो पर्याय निवडा. (प्रश्न क्र. 9 - 15)

जसा दिस बुडून जाई, काळोखाचे राज्य असे
 आम्ही बसू दरवाज्यात, झोपडीत साधा दिवा नसे
 घरोघरी दिवे लागत, चुलीलाही जाळ लागे
 भाकरी जात बडविल्या, कुठे चून कुठे वांगे
 नाकात जाई वास त्याचा, पोटात असे अंधार सारा
 तसे येई भडभडून, आसवांच्या डोळ्यांत धारा
 अंधाराला चिरत तेव्हा, एक सावली जड येई
 डोई तिच्या भारा असे, चालताना तोल जाई
 काळी, काळी कृश देह, ती असे माझी माय

वणवण सकाळपासून, मोळीसाठी रानात जाय
वाट पाहात बसू कधी तिची, सारे आम्ही भाऊ
मोळी नसे विकत तेव्हा, भुकलेले झोपी जाऊ
एकदा काय झाले, कसे आम्हाला काही कळले नाही
माय आली पाय बांधून, भळाभळा रक्त वाही
चावला साप मोठा काळा, दोन बाया होत्या सांगत
माय पडली धरणीवर, गंडे झाले, मंत्र झाले, वैद आला
दिवस निघता निघता, तिच्या देहातून प्राण गेला
हंबरडा फोडला आम्ही, तो विरला वाऱ्यावर
माय तरी सोडून गेली चिल्लेपिल्ले वाऱ्यावर
शोधते माझी नजर माय, आता मी उदास होतो
दिसता कृश मोळीवाली, मोळी तिची विकत घेतो

9. कवी उपाशीपोटी या कारणाने झोपत असत
(1) आईने मारले तर (2) मोळी विकली गेली तर
(3) मोळी विकली नाही तर (4) मनात आले तर
10. डोळ्यात _____ यांच्या धारा येतात.
(1) आसवांच्या (2) घामाच्या (3) रक्ताच्या (4) पावसाच्या
11. आईच्या पायातून यामुळे रक्त वाहत होते
(1) काटा टोचल्यामुळे (2) साप चावल्यामुळे
(3) विळा लागल्यामुळे (4) लाकूड लागल्यामुळे
12. माय सकाळपासून यासाठी वणवण करत असे
(1) अन्नसाठी (2) पैशासाठी
(3) भिक्षासाठी (4) मोळीसाठी
13. दोन बाया हे सांगत आल्या
(1) साप चावला (2) चालताना पडली
(3) झाडावरून पडली (4) चक्कर आली

14. मोळीवाली दिसताच कवी हे करतो
(1) पळून जातो (2) पाठ लागतो
(3) मोळी विकत घेतो (4) मोळी विकत घेत नाही
15. या कवितेला हे योग्य शीर्षक आहे
(1) माया (2) माय (3) ममता (4) मातृत्व
16. व्यक्तीवर्तनाचा अभ्यास करणारे शास्त्र हे होय
(1) शिक्षणशास्त्र (2) समाजशास्त्र (3) मानसशास्त्र (4) राज्यशास्त्र
17. शैशवावस्था _____ असते.
(1) 1 महिना ते 2 वर्षे (2) 30 दिवसांपर्यंत
(3) 2 ते 6 वर्षे (4) 6 ते 12 वर्षे
18. प्रगती खुंटण्याची ही अवस्था असते
(1) जलदावस्था (2) पठारावस्था
(3) अंतिमावस्था (4) प्रगतीवस्था
19. अभिजात अभिसंधान उपपत्ती _____ यांनी मांडली.
(1) स्किनर (2) गुथरी (3) टॉलमन (4) पॅव्हलॉव्ह
20. “कोणतीही गोष्ट जाणून घेण्यासाठी मनाने केलेली धडपड म्हणजे अवधान होय.” – असे यांनी म्हटले आहे.
(1) एबिंगहॉस (2) स्किनर (3) स्पिअरमन (4) टिचनेर
21. शिक्षण ही _____ प्रक्रिया आहे.
(1) क्रियात्मक (2) अनौपचारिक (3) नैसर्गीक (4) कृत्रिम
22. शिक्षकाने यासाठी प्रयत्नशील राहिले पाहिजे
(1) अध्ययनात गोडी निर्माण करण्यासाठी
(2) विद्यार्थ्यांना शिक्षणाची माहिती न देण्यासाठी
(3) खाजगी-अध्ययन-अध्यापन करण्यासाठी
(4) वेळेचा अपव्यय करून अध्यापन करण्यासाठी

23. स्वयंअध्ययन म्हणजे
(1) स्वतः शिकविणे (2) स्वतः शिकणे
(3) दुसऱ्याकडून शिकणे (4) इतरांना शिकविणे
24. वर्ग चालू असताना वर्गाच्या बाहेरून लग्नाची वरात चालल्यामुळे मुलांचे लक्ष तिकडे जाते याला _____ म्हणतात.
(1) अभिसंधान (2) प्रक्षेपण
(3) अनैच्छिक अवधान (4) सहेतुक अवधान
25. अध्यापनाचा केंद्रबिंदू हा असला पाहिजे.
(1) पाठ्यपुस्तक (2) अध्ययनार्थी
(3) अभ्यासक्रम (4) मूल्यमापन
26. नाचणारा, वाकलेला व जळका हे शब्द वाक्यात विशेषण म्हणून वापरल्यास ते कोणत्या प्रकारचे विशेषण होईल ?
(1) धातुसाधित विशेषण (2) क्रियाविशेषण
(3) क्रियाविशेषण अव्यय (4) धातुमिश्रण अव्यय
27. 'मी नदीच्या काठावर गेलो' अधोरेखित शब्दाच्या विभक्तीचा कारकार्थ ओळखा
(1) कर्ता (2) कर्म (3) करण (4) अधिकरण
28. खालीलपैकी रीती भूतकाळाचे वाक्य हे आहे
(1) तो रोज व्यायाम करत होता (2) तो रोज व्यायाम करत असे
(3) तो रोज व्यायाम करतो (4) तो रोज व्यायाम करत असतो
29. कर्त्यापासून निघालेली क्रिया कर्मापाशी थांबते तेव्हा त्या क्रियापदाला _____ असे म्हणतात.
(1) सकर्मक क्रियापद (2) अकर्मक क्रियापद
(3) भावे प्रयोग क्रियापद (4) प्रथम क्रियापद
30. एकच उद्देश्य व एकच विधेय असणारे _____ वाक्य होय.
(1) मिश्र (2) संयुक्त
(3) करणरूप (4) केवल

PART – I
भाषा – I
हिन्दी (HINDI)

निर्देश (प्र. सं. 1 से 8 तक) निम्नलिखित गद्यांश की पंक्तियों को पढ़कर निम्न प्रश्नों के सबसे उचित उत्तर के विकल्प का चयन कीजिए।

जिनमें सहिष्णुता की भावना होती है, केवल ऐसे लोग अध्यापक होने योग्य होते हैं। जिनका बच्चों से प्यार भरा लगाव होता है, उनमें धैर्य स्वभावतः आ जाता है। अध्यापकों को जिस अंतर्निहित गंभीर समस्या से जूझना पड़ता है, वह यह है कि उन्हें जिनको देखना है वे शक्ति और प्रभुता में उनकी बराबरी के नहीं होते। अध्यापक के लिए एकदम तुच्छ या बिना किसी कारण के या फिर वास्तविक की बजाए किसी काल्पनिक कारण के चलते अपने छात्रों के सामने धैर्य खो देना, उनकी खिल्ली उड़ाना, उन्हें अपमानित या दंडित करना एकदम आसान और संभव है। जो एक निर्बल अधीन राष्ट्र पर शासन करते हैं, उनमें न चाहते हुए भी गलत काम करने की प्रवृत्ति पाई जाती है। उसी तरह ऐसे अध्यापक होते हैं जो बच्चों के ऊपर अपने प्रभुत्व का शिकार हो जाते हैं। जो शासन के अयोग्य होते हैं, उन्हें न केवल कमजोर लोगों पर अन्याय करते हुए कोई अपराध-बोध नहीं होता, बल्कि ऐसा करने में उन्हें एक खास तरह का मजा मिलता है। बच्चे अपनी माँ की गोद में कमजोर, असहाय और अज्ञानी होते हैं। माता के हृदय में स्थित प्रचुर प्यार ही उनकी रक्षा की एकमात्र गारंटी होता है। इसके बावजूद हमारे घरों में इस बात के उदाहरण कम नहीं कि कैसे हमारे स्वाभाविक प्यार पर धीरज का अभाव और उद्धत प्राधिकार विजय प्राप्त कर लेते हैं और बच्चों को अनुचित कारणों से दंडित होना पड़ता है।

1. 'इत' प्रत्यय से बनने वाला शब्द है

(1) कृत	(2) नीत
(3) दंडित	(4) अनुचित

2. अध्यापक के लिए उचित विशेषण शब्द है

(1) योग्यता	(2) धैर्य
(3) सहिष्णु	(4) ज्ञान

3. लेखक के अनुसार अध्यापक बनने योग्य वही होते हैं जो

(1) बच्चों से बहुत ज्यादा शक्तिशाली होते हैं	(2) अत्यंत ज्ञानवान होते हैं
(3) उच्च डिग्री प्राप्त होते हैं	(4) धैर्यवान होते हैं

4. विध्यालय में बच्चों को बिना किसी कारण दंडित करना
- (1) दुर्लभ है
 - (2) असंभव है
 - (3) अध्यापक की धैर्यहीनता का चिह्न है
 - (4) अध्यापकीय प्रवृत्ति है
5. इस तरह के लोग कमजोर लोगों पर अन्याय करते हैं
- (1) जो दण्ड देने में कुशल हैं
 - (2) जो निर्बल होते हैं
 - (3) जो अध्यापक होते हैं
 - (4) जिनमें शासन करने की योग्यता नहीं होती
6. इस गद्यांश का मुख्य भाव यह है कि
- (1) अध्यापक में अपराध-बोध होना चाहिए
 - (2) अध्यापक में धैर्य, ममत्व, सहिष्णुता और तार्किकता होनी चाहिए
 - (3) अध्यापक को सदा निर्लिप्त भाव से पेश आना चाहिए
 - (4) केवल उचित कारणों पर ही अध्यापक बच्चों को अवश्य दंड दे
7. बच्चे अपनी माँ की गोद में ही स्वयं को सुरक्षित समझते हैं, क्योंकि
- (1) माँ के हृदय में स्नेह होता है
 - (2) माँ सदैव उनकी गलतियाँ माफ करती रहती है
 - (3) केवल माँ ही उनका लालन-पालन करती रहती है
 - (4) माँ के पास सुरक्षा की शक्ति परिपूर्ण है
8. अध्यापक शब्द का अन्य लिंग रूप होता है
(1) अध्यापकी	(2) अध्यापिका
(3) अध्यापीका	(4) अध्यापिकाएँ

निर्देश (प्र. सं. 09 से 15 तक) निम्नलिखित पद्यांश को पढ़कर प्रश्नों के सबसे उचित विकल्प का चयन कीजिए।

ज्यों निकलकर बादलों की गोद से
थी अभी एक बूँद कुछ आगे बढ़ी।
सोचने फिर-फिर वही जी में लगी,
आह ! क्यों घर छोड़कर मैं यों कढ़ी
दैव मेरे भाग्य में क्या है बदा !
मैं बचूँगी या मिलूँगी धूल में,
या जलूँगी गिर अंगारे पर किसी,
चू पड़ूँगी या कमल के फूल में
बह गयी उस काल एक ऐसी हवा,
वह समुंदर-ओर आयी अनमनी
एक सुंदर सीप का मुँह था खुला
वह उसी में जा पड़ी मोती बनी
लोग यों ही है झिझकते सोचते,
जब कि उनको छोड़ना पड़ता है घर।
किंतु घर का छोड़ना अक्सर उन्हें
बूँद-सा कुछ और ही देता है कर

9. बूँद समुंदर की ओर इसलिए आयी

(1) हवा के कारण से	(2) अपनी इच्छा से
(3) बादल के आकर्षण से	(4) समुंदर के आकर्षण से

10. मोती शब्द का बहुवचन रूप है

(1) मोती	(2) मोतियाँ	(3) मोतीयाँ	(4) मेथी

11. इनमें से स्त्री लिंग शब्द है

(1) बादल	(2) मुँह	(3) बूँद	(4) फूल

12. बूँद इसके भीतर जा गिरी
 (1) हवा (2) मोती (3) कली (4) सीप
13. बूँद यह सोच रही थी
 (1) मैं घर छोड़कर क्यों आयी (2) मैं समुंदर में गिर जाऊँगी
 (3) लोग घर छोड़ने क्यों झिझकते हैं (4) लोगों को घर छोड़ना पड़ता है
14. इनमें से यह सकर्मक क्रिया है
 (1) आयी (2) गयी (3) बनी (4) रोयी
15. कमल शब्द का सही पर्यायवाची विकल्प है
 (1) अरविंद, तोयज, परिव्रज, कंज (2) शैलज, पंकज, वारिज, शतदल
 (3) नीरज, वारिधि, पद्म, अंबुज (4) सरसिज, जलज, सरोज, अरविंद
16. “सीखने का अर्थ है – नई क्रिया करना । परंतु उस नवीन क्रिया के बराबर पुष्टीकरण होते रहना चाहिए ।”
 अधिगम से संबंधित उपर्युक्त कथन इनका है
 (1) वुडवर्थ (2) चार्ल्स स्किनर (3) मैक्डूगल (4) पावलाव
17. शिक्षक का ‘कक्षा-नियंत्रण’ इस गुण से संबंध रखता है
 (1) शारीरिक गुण (2) मानसिक गुण (3) नैतिक गुण (4) वैयक्तिक गुण
18. छात्र द्वारा ग्रहण किए हुए ज्ञान अथवा किसी कौशल में निपुणता का मापन इस परीक्षण द्वारा होता है
 (1) क्षमता परीक्षण (2) उपलब्धि परीक्षण
 (3) निदानात्मक परीक्षण (4) शब्दावली परीक्षण
19. इसका उपयोग करने से अध्यापक को अपने अध्यापन के समय आत्मविश्वास की कमी नहीं होती है
 (1) पाठयोजना का उपयोग (2) शिक्षण सूत्रों का उपयोग
 (3) सोंटा का उपयोग (4) हाव भाव का उपयोग
20. बालक का शारीरिक विकास इस अवस्था में बड़ी तीव्रता से होती है
 (1) शैशवावस्था में (2) बाल्यावस्था में (3) किशोरावस्था में (4) प्रौढ़ावस्था में

21. इनमें से यह ज्ञान पाठ का प्रकार नहीं है
(1) अभ्यास पाठ (2) पुनर्निरीक्षण पाठ (3) निगमन पाठ (4) गत्यात्मक पाठ
22. किसी मानव समुदाय द्वारा विचार-विनिमयार्थ निर्मित अध्ययन-विश्लेषणीय यादृच्छिक वाचिक प्रतीकों की व्यवस्था को यह कहते हैं
(1) समाज (2) भाषा (3) समष्टि (4) संवाद
23. स्वतंत्र रूप से विचारों की गहनता को आत्मसात् करने का उद्देश्य इस प्रकार के वाचन में सफल होता है
(1) मौनवाचन (2) सस्वर वाचन (3) अनुकरण वाचन (4) आदर्श वाचन
24. इनमें से यह पाठ्य-पुस्तक का आंतरिक गुण है
(1) मोल (2) सजिल्द (3) बनावट (4) मौलिकता
25. 'सी.सी.ई.' में 'ई' का अर्थ यह है
(1) जुड़ जाना (2) विस्तार करना (3) मल्यांकन करना (4) शोध करना
26. 'वास्तविक वस्तुएँ' इस प्रकार का उपकरण है
(1) दृश्य उपकरण (2) श्रव्य उपकरण
(3) श्रव्य-दृश्य उपकरण (4) उपर्युक्त सभी
27. इनमें से यह बालापराध का कारण नहीं है
(1) वंश-परंपरा का प्रभाव (2) वातावरण का प्रभाव
(3) सृजनात्मकता का प्रभाव (4) निर्धनता का प्रभाव
28. निम्नलिखित वाक्य में 'र' की मात्रा का प्रयोग इस प्रकार हुआ है
ड्राइवर गाड़ी चलाता है ।
(1) रेफ (2) पदेन (3) अयोगवाह (4) अधोरेखा
29. 'मैं + का' इसका रूपांतर है
(1) मैंका (2) मुझे (3) मेरा (4) मुझ-सा
30. चाँदनी चौक दिल्ली _____ मशहूर बाजार है । - रिक्त स्थान के लिए सही कारक है
(1) का (2) की (3) कि (4) के

PART - I
भाषा - I
संस्कृत (SANSKRIT)

प्र. सं. 1 - 8 अधोलिखितगद्यांशं पठित्वा तदाधारितप्रश्नानां विकल्पात्मकोत्तरेभ्यः समुचितमुत्तरं चित्वा लिखत ।

कदाचित् मल्लाडिहल्लि अनाथसेवाश्रमे उपन्यासं कर्तुं कश्चन उपन्यासकः मैसूरुनगरात् समागतवान् । तस्य स्वागतं कर्तुम् अर्धोरुककरांशुकधारी कश्चन पुमान् आगतवान् । सः उपन्यासकस्य स्यूतादिकं कार्याने स्थापितवान् । मार्गे उपन्यासकेन 'भवतः नाम किम् ?' इति पृष्टः सः 'मम नाम तिरुकप्प' इति उक्तवान् । पुनः उपन्यासकः पृष्टवान् 'स्वामिनः कुशलिनः वा ? गमनानन्तरं सहसैव तेषां दर्शनं भवति वा ?' इति 'आम्, कुशलिनः । दर्शनं तु सर्वदा लभ्यते' इत्युत्तरं तिरुकप्प दत्तवान् ।

आश्रमागमनानन्तरं तिरुकप्प उपन्यासकस्य वासादिव्यवस्थाः कल्पितवान् । उपन्यासकः स्नानादिकं समाप्य फलपुष्पैः सह स्वामिनां दर्शनाय तपोवनस्थं लघुकुटीरम् अगच्छत् । तत्र सैव अर्धोरुकधारी तिरुकप्प आसीत् । स एव तिरुकप्प 'अभिनवधन्वन्तरिः' इति पथितः, 'योगाचार्यः' 'शतोत्तरायुषी', 'तिरुक' इति विख्यातः मल्लाडिहल्लि श्रीराघवेन्द्रस्वामी ।

तस्य जन्मनाम 'कुमारस्वामी' इति । तस्य पिता अनन्तपद्मनाभनम्बूदरी माता च पद्माम्बाल् । कदाचित् ज्यौतिषिकः नम्बूदरिमहोदयः कुलदेवतायाः कोल्लूरू मूकाम्बिकायाः दर्शनार्थं सकुटुम्बः प्रस्थाय उडुपि मण्डले बार्कूर ग्रामे वासं कृतवान् । सन्निवेशवशात् यात्रा स्थगिता । सः ज्यौतिषेण तत्रैव जीवनं यापयति स्म ।

1. एतस्य जन्मनाम कुमारस्वामी इति आसीत् ।

- (1) उपन्यासकस्य (2) ग्रामस्य (3) तिरुकप्पस्य (4) कुलदेवस्य

2. नम्बूदरिमहोदयः एतादृशः आसीत् ।

- (1) गणितज्ञः (2) ज्यौतिषिकः (3) वैद्यः (4) अर्चकः

Paper - II

36

KMSS

3. स्वामिनः कुशलिनः वा इति एषः अपृच्छत् ।
 (1) तिरुकप्पः (2) नम्बूदरिः (3) ज्यौतिषिकः (4) उपन्यासकः
4. नम्बूदरिमहोदयस्य कुलदेवतायाः नाम एतदस्ति ।
 (1) मूकाम्बिका (2) श्री कृष्णः (3) मञ्जुनाथः (4) महालक्ष्मी
5. अत्र समूहेतरपदम् इदम् भवति ।
 (1) योगाचार्यः (2) नम्बूदरिः (3) शतोत्तरायुषी (4) तिरुकः
6. पद्माम्बाल् एतस्य माता आसीत् ।
 (1) कुमारस्वामिनः (2) अनन्तस्य (3) उपन्यासकस्य (4) ज्यौतिषिकस्य
7. 'कृतवान्' इत्यत्र अयं कृत्प्रत्ययः अस्ति ।
 (1) क्त प्रत्ययः (2) ल्यप् प्रत्ययः (3) शतृ प्रत्ययः (4) क्तवतु प्रत्ययः
8. 'सहसैव' अत्र अयं सन्धिः भवति ।
 (1) यण् सन्धिः (2) परसवर्ण सन्धिः (3) वृद्धि सन्धिः (4) गुण सन्धिः

प्र. सं. 9 – 15 अधोलिखितपद्यं पठित्वा तदाधारितप्रश्नानां विकल्पात्मकोत्तरेभ्यः समुचितमुत्तरं चित्वा लिखत ।

वेदान्तवाक्येषु सदा रमन्तो भिक्षान्नमात्रेण च तुष्टिमन्तः ।

अशोकवन्तः करुणैकवन्तः कौपीनवन्तः खलु भाग्यवन्तः ॥

मान्धाता च महीपतिः कृतयुगालङ्कारभूतोगतः

सेतुर्येन महोदधौ विरचितः क्वासौ दशास्यान्तकः ।

अन्येचापि युधिष्ठिर प्रभृतयः याता दिवं भूपते

नैकेनापि समं गता वसुमती मुञ्ज त्वया यास्यति ॥

9. दशास्यान्तकः एषः भवति ।
 (1) रावणः (2) रामः (3) मान्धाता (4) वसुमती
10. वेदान्तवाक्येषु सदा स्मरन्तः इति एतत् अस्य विशेषणमस्ति ।
 (1) कौपीनवन्तः (2) श्रीमन्तः
 (3) ज्ञानवन्तः (4) कौशलवन्तः

11. कृतायुगालङ्कारभूतः एषः अस्ति ।
(1) महीपतिः (2) दशास्यः (3) मुञ्जः (4) मान्धाता
12. भाग्यवन्तः इति पदस्य प्रातिपदिकरूपम् एवं भवति ।
(1) भाग्यवान् (2) भाग्यवन्तः
(3) भाग्यवत् (4) भाग्यमत्
13. अत्र व्याकरणरीत्या समूहेतरपदं भवति इदम् ।
(1) करुणैकवन्तः (2) क्वासौ (3) भिक्षात्रम् (4) चापि
14. 'अशोकवन्तः' अत्र समासः एषः दृश्यते ।
(1) बहुव्रीहिः (2) द्वन्द्वः
(3) कर्मधारयः (4) नञ् तत्पुरुषः
15. 'दिवम्' इति पदम् एतत् विभक्त्यन्तं भवति ।
(1) प्रथमा (2) द्वितीया (3) तृतीया (4) चतुर्थी
- प्रदत्तविकल्पेभ्यः समुचितमुत्तरं चित्वा लिखत ।
16. प्रज्ञापरीक्षासु एषा परीक्षा नान्तर्भवति ।
(1) शाब्दिक परीक्षा (Verbal Test)
(2) अशाब्दिक परीक्षा (Non-Verbal Test)
(3) वैद्यकीय परीक्षा (Medical Test)
(4) सामूहिक परीक्षा (Group Test)
17. संस्कृतसाहित्यशिक्षणस्य प्राथमिकस्तरस्य उद्देशेषु एषः अन्यतमः ।
(1) शास्त्रार्थचिन्तनम्
(2) भावप्रकटन-भावग्रहणयोः सामर्थ्यसम्पादनम्
(3) संस्कृतभाषाविषये अभिरुच्युत्पादनम्
(4) कल्पनाशक्तेः सर्जनात्मकशक्तेः च संवर्धनम्

18. एषः स्वानुयायिभिः सह मिलित्वा बोधनोद्देश्यवर्गीकरणशास्त्रम् (Taxonomy) इति ग्रन्थमरचयत् ।
- (1) बेज्जमिन् एस् ब्लूम महोदयः (2) श्री जनार्दन रेड्डी महोदयः
(3) भण्डारकर महोदयः (4) श्री राजीवगान्धीवर्यः
19. राष्ट्रिय शिक्षा नीते: अनुसारेण माध्यमिक शिक्षणस्य सामान्य लक्ष्यानि एतानि सन्ति । एतेषु अन्यतमः
अंशः वृत्तिसामर्थ्याधारितः वर्तते ।
- (1) ज्ञानसम्पादनार्थं शिक्षणं स्यात्
(2) प्रत्येकमपि पौरं स्वावलम्बिसम्पादनम्
(3) शीलसंवर्धनार्थं शिक्षणं भवेत्
(4) संस्कृते: प्रचारार्थं शिक्षणं भवेत्
20. संस्कृतसाहित्ये अनुसन्धानशब्दस्यार्थाः एवं सन्ति ।
- (1) चर्चा, आलोचना, भाषणम्, गवेषणा
(2) वादः, वार्तालापः, संयोगः, समाचारः
(3) विषयः, अनुवादः, विचारः, सञ्चारः
(4) विचारः, संयोगः, गवेषणा, अनुसरणम्
21. दत्तेषु अंशेषु एकांशः बोधनोद्देशस्य महत्त्वं सूचयति । अन्यांशाः बोधनोद्देश्यं प्रतिपादयन्ति ।
- (1) आवश्यकतानां सङ्कलनम्
(2) विश्वासपूर्वकं भविष्यं प्रति शिक्षणस्योन्नयनम्
(3) संसाधनानां विश्लेषणम्
(4) बोधनोपकरणस्य सिद्धता
22. अत्र अनुसन्धानस्य सोपानानि (Steps of Research) प्रदत्तानि । तत्र अन्यतमम् अनुसन्धानस्य
वैशिष्ट्यसूचकं वाक्यम्
- (1) अध्ययनार्थं समस्यायाः उन्नयनम् (2) समस्यायाः चयनम्
(3) अनुसन्धानस्य निष्कर्षः प्रामाणिकः भवति (4) अनुसन्धानस्य प्रारूपः

23. राष्ट्रिय शिक्षा नीति: अस्मिन् वर्षे समागमत् ।
(1) 1986 (2) 1990 (3) 1980 (4) 1982
24. नेशनल साइन्स फाउण्डेशन (National Science Foundation) द्वारा प्रकारोऽयं नाङ्गीकृतः
(1) मूलभूतानुसन्धानम् (Foundational or Basic Research)
(2) व्यवहृतानुसन्धानम् (Applied Research)
(3) नूतनविषयस्य जिज्ञासा (Curiosity for Unknown)
(4) प्रयोगात्मकानुसन्धानम् (Experimental Research)
25. माध्यमिक शिक्षा आयोगः अस्मिन् वर्षे केन्द्रसार्वकारेण स्थापितः ।
(1) 1955 (2) 1954 (3) 1953 (4) 1950
26. राजा विप्राय गां ददाति । अत्र रेखाङ्कितपदस्य कारकम् इदं भवति ।
(1) कर्तृकारकम् (2) कर्मकारकम्
(3) करणकारकम् (4) सम्प्रदानकारकम्
27. 'देवा असुरेषु' इति पदं अस्य सन्धेः उदाहरणं भवति ।
(1) विसर्गसन्धेः (2) सवर्णदीर्घसन्धेः
(3) अनुनासिकसन्धेः (4) श्चुत्वसन्धेः
28. मनसा सततं स्मरणीयम् । इत्यत्र रेखाङ्कितपदस्य कृत् प्रत्ययः अस्ति अयम् ।
(1) तव्यत् प्रत्ययः (2) अनीयर् प्रत्ययः
(3) शतृ प्रत्ययः (4) ल्यप् प्रत्ययः
29. 'कैलासपर्वतः' इति पदम् अस्य समासस्य उदाहरणमस्ति ।
(1) तत्पुरुषसमासः (2) बहुव्रीहिसमासः
(3) कर्मधारयसमासः (4) अव्ययीभावः समासः
30. कमलमिव चारु वदनम् । अत्र विद्यमानः अलङ्कारः एषः ।
(1) रूपकम् अलङ्कारः (2) श्लेषालङ्कारः
(3) अनन्वयालङ्कारः (4) उपमालङ्कारः

PART - II

ಭಾಷೆ - II

ಕನ್ನಡ

ಸೂಚನೆ : ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ (ಪ್ರ. ಸಂ. 31 ರಿಂದ 38) ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಜಲಚರಗಳು ಎಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ನಮಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನೆನಪಾಗುವುದು ಸಮುದ್ರದ ಶಾರ್ಕುಗಳು. ದೋಣಿಗಳು ತಲೆಕೆಳಗಾದಾಗಲೋ, ಹಡಗುಗಳು ಒಡೆದು ಪಯಣಿಗರು ರಬ್ಬರ್ ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯತ್ನಿಸುವಾಗ, ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯೆ ಅಪಘಾತ ಸಂಭವಿಸಿ ವಿಮಾನದಿಂದ ಪ್ರಾರಚೂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವೈಮಾನಿಕರು ಧುಮುಕಿದಾಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಮೊದಲ ಅಪಾಯ ಎಂದರೆ ಸಮುದ್ರದ ಶಾರ್ಕುಗಳು. ಸಮುದ್ರದ ಭಯಜನಕ ಜೀವಿಗಳೆಂದು ಶಾರ್ಕುಗಳು ಹೆಸರಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅನಂತರದ ಸ್ಥಾನ ಕಿಲ್ಲರ್ ವೇಲ್‌ಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದ ಅಮೆಜಾನ್ ನದಿಯ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಪಿರಾನ್ಯ ಎನ್ನುವ ಚಿಕ್ಕ ಮೀನು ಎಷ್ಟು ಭೀಕರವಾದುದೆಂದರೆ ತನ್ನ ನಾಮಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಭಯಹಿಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೀನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೇನೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಭಯಂಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅದರ ರೂಪಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೇನಮ್ಮ ಏಂಜಲ್ ಮೀನಿನಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ ಇದರ ಮೈ ನೀರನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ನುಗ್ಗಲು ಹದವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಸೌಮ್ಯತೆ ಎಲ್ಲ ಇದರ ರೂಪ ಆಕಾರಗಳಲ್ಲೇ ಹೊರತು, ಇದರ ನಡವಳಿಕೆಯ ಕ್ರೂರತೆಯನ್ನು ನೋಡಿದವರು ಇದನ್ನೆಂದೂ ಮುಟ್ಟಲೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸುಮಾರು ಒಂದು ಅಡಿಯವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಮೀನಿನ ತಲೆಬುರುಡೆಯೇ ಇದರ ಮೈಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಇದ್ದು ಕಬ್ಬಿಣದಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಕಣ್ಣುಗಳು ರಕ್ತದಷ್ಟು ಕೆಂಪಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಬಾಯಿತೆರೆದರೆ ಮೇಲೂ ಕೆಳಗೂ ಎರಡೆರಡು ಸಾಲು ಹಲ್ಲುಗಳು ಹಜಾಮರ ಕ್ಷೌರದ ಕತ್ತಿಗಿಂತ ಹರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶ ಎಂದರೆ ಈ ಜೋಡಿ ಹಲ್ಲುಗಳ ದಂತ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಏನಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ತುಂಡಾಗುತ್ತವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದ ಕಾಡಿನ ಜನರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಿರಾನ್ಯ ಎಂದರೆ ನರಭಕ್ಷಕ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ.

31. ಸಮುದ್ರದ ಭಯಜನಕ ಜೀವಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರಾದದ್ದು

(1) ಏಂಜಲ್‌ಗಳು	(2) ಕಿಲ್ಲರ್ ವೇಲ್‌ಗಳು
(3) ಶಾರ್ಕುಗಳು	(4) ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳು

32. ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದ ಜನರಿಗೆ ಭಯಹಿಡಿಸಿದ ಮೀನು

(1) ಶಾರ್ಕು	(2) ಪಿರಾನ್ಯ	(3) ಏಂಜಲ್	(4) ಕಿಲ್ಲರ್ ವೇಲ್

33. ಪಿರಾನ್ಯ ಮೀನನ್ನು ಅನೇಕರು ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಾಕಲು ಕಾರಣ

(1) ಅದರ ರೂಪ	(2) ಅದರ ನಡವಳಿಕೆ
(3) ಅದರ ಶಕ್ತಿ	(4) ಅದರ ದಂತಪಂಕ್ತಿ

34. ಪಿರಾನ್ಯ ಮೀನಿನ ಸೌಮ್ಯತೆ ಇರುವುದು

(1) ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ	(2) ತಲೆಬುರುಡೆಯಲ್ಲಿ
(3) ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ	(4) ರೂಪ ಆಕಾರಗಳಲ್ಲಿ

35. ಪಿರಾನ್ಯ ಮೀನು ನೀರನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಇದು ಸಹಕಾರಿ

(1) ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ ಮೈ	(2) ಹರಿತವಾದ ಹಲ್ಲು
(3) ಗಟ್ಟಿಯಾದ ತಲೆಬುರುಡೆ	(4) ಕೆಂಪಾದ ಕಣ್ಣು

36. ಪಿರಾನ್ಯ ಮೀನಿನ ಈ ಗುಣ ತಿಳಿದವರು ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ

(1) ಸೌಮ್ಯತೆ	(2) ಕಠಿಣತೆ	(3) ಕ್ರೂರತೆ	(4) ನಮ್ರತೆ

37. ಪಿರಾನ್ಯ ಮೀನು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಮೀನನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ

(1) ಸಮುದ್ರದ ಶಾರ್ಕ್	(2) ಏಂಜಲ್
(3) ಕಿಲ್ಲರ್ ವೇಲ್	(4) ಡಾಲ್ಫಿನ್

38. ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದ ಕಾಡಿನ ಜನರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಿರಾನ್ಯ ಎಂದರೆ

(1) ದೇವತೆ	(2) ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿ	(3) ದೇವದೂತ	(4) ನರಭಕ್ಷಕ

ಸೂಚನೆ : ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ (ಪ್ರ. ಸಂ. 39 ರಿಂದ 45) ಉತ್ತರಿಸಿ :

ಬುಟ್ಟಿ ತುಂಬಿರುವ ಕವಳೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸುರುವಿದಂತೆ
ಕೆಳಗೆ ಇಳಿವ ಮಳೆ.

ನಕ್ಷೆಯಲಿ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬರೆದಂತೆ
ಚೆಲ್ಲುವರಿದಿಹ ಮೋಡ.

ಆಚೆ ಮನೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಗು
ಅಕಾರಣವೆ ಸಂತತವು ನಕ್ಕಂತೆ
ಇಳಿಜಾರಿನಲಿ ಆಟವಾಡುವ ಬಿಸಿಲು,
ಅನ್ನದಲಿ ಮಜ್ಜಿಗೆಯ ಸಿಹಿ ಸಾರನುಂಡಂತೆ
ತೊಯ್ದ ನೆಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಪೃಥಿವಿಯನೆ
ಚೆಕ್ಕೂ ಹಣ್ಣಿನೆರಡು ಹೋಳು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ
ಒಂದು ಪರಡೆಯಲಿ ತೂಗುತಿಹ ಶಾಂತಿ
ಅತ್ತ ಕೋಲಾಹಲದ ತೂಗು-ಕಲ್ಲು.

ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲು,
 ಈ ಅದ್ಭುತ ವಿಚಿತ್ರವನು ನೋಡಿ
 ಎಲೊ ಖೋಡಿ
 ನಿನ್ನ ವೇದನೆಯ ಮಳೆಹುಳವ ಕೊಲ್ಲು.
 ಈ ರಜತರೇಖೆಯನು ದಾಟಬೇಡ,
 ನೀ ತಾಳೆಗಡದಲೇ
 ಚಿಂತೆಗಳ ಚಪ್ಪಲು ಮೆಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲು.

- 39.** ಬುಟ್ಟಿ ತುಂಬಿರುವ ಕವಳೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸುರುವಿದಂತೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವುದು.
 (1) ಬಿಸಿಲು (2) ಮಳೆ (3) ಮಂಜು (4) ನೀರು
- 40.** ಬಿಸಿಲು ಇಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತದೆ.
 (1) ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ (2) ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ
 (3) ಮೋಡಗಳ ನಡುವೆ (4) ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ
- 41.** ಅನ್ನದಲಿ ಮಜ್ಜೆಗೆಯ ಸಿಹಿ ಸಾರನುಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಇದು.
 (1) ತೊಯ್ದ ನೆಲ (2) ಅಕಾರಣ ನಗುವ ಮಗು
 (3) ಚೆಲ್ಲುವರಿದಿಹ ಮೋಡ (4) ನಕ್ಷೆಯಲಿ ಬರೆದ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳು
- 42.** ಪೃಥ್ವಿಯ ಒಂದು ಪರಡೆಯಲಿ ಶಾಂತಿ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ
 (1) ದುಃಖ (2) ಉತ್ಸಾಹ
 (3) ಕೋಲಾಹಲ (4) ಮೌನ
- 43.** ಕವಿ ವೇದನೆಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ
 (1) ಮಳೆ ಹುಳಕ್ಕೆ (2) ಜಂತುಹುಳಕ್ಕೆ
 (3) ಗೊಬ್ಬರಹುಳಕ್ಕೆ (4) ಎರೆಹುಳಕ್ಕೆ
- 44.** ಕವಿ ಇದನ್ನು ದಾಟಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
 (1) ಸ್ವರ್ಣರೇಖೆಯನ್ನು (2) ಲಕ್ಷ್ಮಣರೇಖೆಯನ್ನು
 (3) ಗಡಿರೇಖೆಯನ್ನು (4) ರಜತರೇಖೆಯನ್ನು
- 45.** ಈ ಚಪ್ಪಲು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.
 (1) ತಾಳೆಯ (2) ಚಿಂತೆಗಳ
 (3) ವೇದನೆಯ (4) ಕೋಲಾಹಲದ

46. ಕಾವ್ಯ ಬೋಧನೆಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ.

(1) ಖಂಡ ಪದ್ಧತಿ	(2) ಅನುಗಮನ ವಿಧಾನ
(3) ನಿಗಮನ ವಿಧಾನ	(4) ಸಂಪೂರ್ಣ ಪದ್ಧತಿ

47. ಇದು ಉತ್ತಮ ಕೈ ಬರಹದ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ.

- (1) ದುಂಡಾಗಿ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿರಬೇಕು
- (2) ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು
- (3) ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುರೂಪತೆಯಿರಬೇಕು
- (4) ನೇರವಾದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು

48. ಮಗು ಉತ್ತರಿಸಿದಾಗ ಕೆಕ್ಕರಿಸಿ ನೋಡುವುದು

- (1) ಧನಾತ್ಮಕ ಶಾಬ್ದಿಕ ಅಭಿವರ್ಧನ
- (2) ಧನಾತ್ಮಕ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಅಭಿವರ್ಧನ
- (3) ಋಣಾತ್ಮಕ ಶಾಬ್ದಿಕ ಅಭಿವರ್ಧನ
- (4) ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಅಭಿವರ್ಧನ

49. ಇದು ಸ್ಥೂಲ ಬೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

- (1) ಜೀವಂತ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಬೋಧನೆ
- (2) ಏಕಕೌಶಲದ ಬೋಧನೆ
- (3) ಬಹುಕೌಶಲಗಳ ಬೋಧನೆ
- (4) ಬಹು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಬೋಧನೆ

50. ಇದು ಜ್ಞಾನವಲಯದ ಉದ್ದಿಷ್ಟವಲ್ಲ.

(1) ಅರ್ಥಗ್ರಹಣ	(2) ಅನ್ವಯ
(3) ಮೆಚ್ಚುಗೆ	(4) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

51. ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಮಾನಸಿಕ ಶಾರೀರಿಕ ಸಿದ್ಧತೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು

- (1) ಸಿದ್ಧತೆಯ ನಿಯಮ
- (2) ಅನುಕರಣೆಯ ನಿಯಮ
- (3) ಅಭ್ಯಾಸ ನಿಯಮ
- (4) ಅಭಿರುಚಿಯ ನಿಯಮ

- 52.** ಇದು ಕಲಿಕಾ ಸೂತ್ರಾಧಾರಿತವಾದುದಲ್ಲ
 (1) ತಿಳಿದ ವಿಷಯದ ಕಡೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯದಡೆಗೆ ಕಲಿಕೆ
 (2) ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಸರಳತೆಯೆಡೆಗೆ ಕಲಿಕೆ
 (3) ಜೀವನಾನುಭವಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಕಲಿಕೆ
 (4) ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಮೂಲಕ ಸೂತ್ರ, ಸಮನ್ವಯದ ಕಲಿಕೆ
- 53.** ಇದು ಮೌನ ಓದಿನ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದುದಾಗಿದೆ
 (1) ಭಾವಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ (2) ಅರ್ಥಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವಿರುತ್ತದೆ
 (3) ಧ್ವನ್ಯಂಗಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ (4) ಶ್ರೋತೃಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಓದುವುದು
- 54.** “ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವು ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಸಂವಹನ” ಎಂದವರು
 (1) ಡಿ. ಬರ್ಲೊ (2) ಜಾನ್ ಡ್ಯೂಯಿ (3) ಲಾರೆನ್ಸ್ (4) ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್
- 55.** ಇದು ಉತ್ತಮ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ
 (1) ಸಮಂಜಸತೆ (2) ವಿಶ್ವಸನೀಯತೆ
 (3) ವಸ್ತುನಿಷ್ಠತೆ (4) ಸಂಕುಚಿತತೆ
- 56.** ‘ಮೆಲ್ವಾಡು’ ಪದವು ಈ ಸಂಧಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ
 (1) ಲೋಪ ಸಂಧಿ (2) ಆಗಮ ಸಂಧಿ (3) ಆದೇಶ ಸಂಧಿ (4) ಗುಣ ಸಂಧಿ
- 57.** ‘ಹೊಸಗನ್ನಡ’ ಪದವು ಈ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ
 (1) ಕರ್ಮಧಾರೆಯ ಸಮಾಸ (2) ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ
 (3) ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ (4) ಅಂಶಿ ಸಮಾಸ
- 58.** ಇದು ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಕಾರಕಾರ್ಥ
 (1) ಕರಣಾರ್ಥ (2) ಸಂಪ್ರದಾನ (3) ಸಂಬಂಧ (4) ಅಧಿಕರಣ
- 59.** ‘ಬಿನ್ನಹ’ ಈ ಪದದ ತತ್ಸಮ ರೂಪ
 (1) ಬಿನ್ನಾಣ (2) ವಿಜ್ಞಾನ (3) ವಿಜ್ಞಾಪನೆ (4) ವಿಸ್ಮಯ
- 60.** ‘ತಲೆದೂಗು’ ಈ ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ಅರ್ಥ
 (1) ದೊಡ್ಡ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ (2) ನಷ್ಟವಾಗು
 (3) ಚಿಂತಿಸು (4) ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸು

PART – II
Language – II
ENGLISH

Read the following passage and answer the questions that follow.
(Q. No. 31 – 38)

One hot day a man was travelling along a busy road. He was going to his village. He was tired and sweat was pouring down his face. He stopped a cart that came along and asked the cartman to give him a lift.

“I’ll take you there for ten rupees,” said the cartman. The traveller agreed and climbed onto the cart.

An hour later the cartman stopped for his mid-day meal. He went and sat under a tree. The traveller got down and sat under the shade of the cart.

The cartman finished eating and they started their journey again. When they reached the village, the traveller took out a ten rupee note to pay the cartman. But the cartman would not take it. “Didn’t you rest in the shade of my cart in the heat of the mid-day sun ?” he asked, “Pay me for the shade too. Give me twenty rupees !”

The traveller refused there was a quarrel. They went to the village head person and asked him to settle the dispute. It was late afternoon. The headman asked the traveller to stand in the middle of the road holding a ten rupee note in the hand.

The traveller did as he was told. The headman then turned to the cartman. “Go! take both the rupees,” he said

“Both ?” asked the cartman, confused

“Yes,” said the headman, “Both. The one in his hand and its shadow on the ground. I think the shadow of a rupee is a fair price for the shade of a cart”.

31. Choose the word which means “Quarrel”.

- (1) Dispute
(3) Confuse

- (2) Reveal
(4) Refuse

32. 'The cartman stopped for his meal.' The part of speech of the underlined word in the sentence is
(1) Verb (2) Adjective (3) Adverb (4) Noun
33. The cartman demanded rupees twenty on reaching the village as
(1) the village took longer to reach than expected
(2) he felt that the traveller was rich
(3) he felt that the traveller had to pay for the ride and the shade the traveller had received from the cart
(4) he felt that the traveller should pay for his meal which he took during the ride
34. The headman told the traveller to stand in the middle of the road holding a ten rupee note in his hand and said
(1) Go! Take the note
(2) Go! Take both the notes
(3) Go! Take the note in his hands
(4) Go! Take the note in the shadow
35. The traveller wanted a lift because
(1) he wanted to go to his village in a cart
(2) he was tired
(3) he did not want to talk
(4) he wanted to reach the city soon
36. The cartman agreed to take the traveller because
(1) he pitied his plight
(2) he wanted to cheat the traveller
(3) the traveller agreed to pay ten rupees
(4) he did not want to refuse the traveller
37. The traveller refused to pay rupees twenty as fare because
(1) he had agreed to pay only ten rupees
(2) he did not have twenty rupees
(3) he did not have the change
(4) he wanted to cheat the cart driver
38. The opposite for the word 'refuse' is
(1) expect (2) accept (3) demand (4) decline

Read the given poem and answer the questions that follow.
(Q. No. 39 – 45)

Riches I hold in light esteem.
And Love I laugh to scorn.
And lust of fame was but a dream.
That vanished with the morn.
And If I pray, the only prayer
That moves my lips for me
Is 'Leave the heart that now I bear
And give me liberty !'
Yes, as my swift days near their goal,
It is all that I implore
In life and death a chainless soul
With courage to endure.

- 39.** The poet does not want to be
(1) Poor and humble (2) Proud or vile
(3) Rich and famous (4) None of the above
- 40.** The lust of fame
(1) Multiplies (2) Diminishes (3) Vanishes (4) Sharpens
- 41.** In this poem, the word 'liberty' refers to
(1) life (2) death (3) riches (4) freedom
- 42.** The poet says 'Love I laugh to scorn'. This is because
(1) She does not believe in love.
(2) She feels the whole world is in love
(3) She believes only in the value of materialistic possessions
(4) She makes fun of everything
- 43.** The word in the poem which means 'happening quickly' is
(1) esteem (2) liberty (3) swift (4) implore
- 44.** The rhyme scheme of the poem is
(1) aabb (2) bbaa (3) abab (4) ba ba
- 45.** The figure of speech employed in the line 'In life and death a chainless soul' is
(1) Simile (2) Personification
(3) Metaphor (4) Irony

46. My brother is _____ talented. Sitar player and has _____ melodious voice.
The correct article to be filled in the blanks are
(1) a, an (2) a, a (3) the, the (4) an, the
47. 'Hemanth opened the garage _____ took his things out.'
The correct linker to be used is
(1) or (2) but (3) and (4) because
48. The cyclone caused _____ damage to the city.
The correct form of word to be used in the blank is
(1) extend (2) extended
(3) extension (4) extensive
49. Mrs. Latha is a teacher. She _____ teaching in the class now.
The correct word to be filled in the blank is
(1) was (2) are (3) is (4) were
50. If 'break down' means stop working, the word 'break in' means
(1) enter illegally (2) end a marriage
(3) break a pipe (4) to leave some thing
51. 'Story telling activity' in a classroom facilitates
(1) hand-eye co-ordination in children
(2) passive participation
(3) interactive teaching-learning environment
(4) reading skills
52. Constructivism in language learning focusses on
(1) engaging learners in exploring new knowledge
(2) the role of imitation
(3) memorizing grammar rules
(4) the dominant role of the teacher in the classroom
53. CCE stands for
(1) Comprehensive Continuous Evaluation
(2) Continuous Comprehensive Evaluation
(3) Common Comprehensive Evaluation
(4) Continuous Comprehensive Examination

54. Classroom transaction in a language class should focus on the development of the receptive skills before the development of the productive skills. This statement is
- (1) Absolutely correct ✓ (2) Partially correct ✓
(3) Not correct (4) Absolutely not correct
55. When a teacher uses 'realia' in the language class, it means that she is bringing
- (1) real life situations to communicate
(2) realistic targets and objectives for achievements
(3) real objects as teaching aids ✓
(4) real activities for student level
56. Competency-based education has much in common with the approach of
- (1) Translation method (2) Rote learning
(3) Remedial teaching (4) Task based learning ✓
57. The purpose of remedial teaching is to
- (1) introduce new language items
(2) test recently taught items
(3) teach again the language items not properly learnt ✓
(4) teach again the language items learnt, to reinforce
58. By engaging students in dictionary work, the teacher will facilitate them to improve their
- (1) listening skill (2) writing skill
(3) reference skill ✓ (4) speaking skill
59. In Teaching-learning process CBL stands for
- (1) Competency Based Learner
(2) Competency Based Learning ✓
(3) Child Based Learning
(4) Center Based Learning
60. Choose the Audio-visual aid from the given options.
- (1) Blackboard (2) Charts
(3) Flash cards (4) Films ✓

PART - II
لسانی - II

اُردو (URDU)

اس عبارت کو غور سے پڑھئے اور مطلوبہ سوالوں کے جواب کی نشاندہی دئے گئے متبادلات میں سے کیجئے۔
زمانہ چاہے کتنا ہی ترقی کر لے کتاب کی اہمیت کبھی ختم نہیں ہوتی۔ یہ زمانہ کمپیوٹر کا ہے۔ ساری معلومات کمپیوٹر پر انٹرنیٹ سے حاصل کی جا رہی ہیں۔ لیکن اس ترقی یافتہ دور میں بھی کہیں نہ کہیں ہمیں کتاب کا سہارا ضرور لینا پڑتا ہے۔ کتابیں دُنیا کی ان خاص نعمتوں میں سے ہیں۔ جو تمام انسانوں کی مشترکہ وراثت ہے۔ کتابیں بچپن میں تعلیم کا ذریعہ، جوانی میں رہنما، بڑھاپے میں تفریح تو تنہائی میں بہترین دوست ہوتی ہیں۔
کتاب کی بدولت ہی حکما کی حکمت کے اصول موتی، ادباء کے ادب پارے، شعراء کے پاکیزہ جذبات اور علم کا خزانہ ہوتے ہیں۔ کتاب کا مطالعہ دماغ کو جلا بھشتا ہے۔ کتابیں دُنیا کی ایسی بے بہا نعمت ہیں جس کا بدل نہیں۔
ان میں ایسی تاثیر، قوت اور طاقت ہے کہ مفلس انسان کو مفلسی سے، بد بخت انسان کو بد بختی سے اور بد نصیب انسان کو بد نصیبی سے نجات دلاتی ہیں۔ کتاب بیمار کے لئے صحت، جاہل کے لئے علم، غمگین کے لئے خوشی، تنہا آدمی کے لئے رفیق، شکستہ دل کے لئے ہمت، لاچار کو سہارا، ظلمت کی جگہ نور، تاریکی میں روشنی، ذلت میں عزت، تکلیف میں راحت، گویا وہ سب کچھ ہے جو انسان کی زندگی میں چاہئے۔
اگر کسی کو وراثت میں مال و زر نہ ملے صرف کتابیں مل جائیں تو اس کو بہت کچھ ملا اور وہ گھر جس میں کتابیں نہ ہو ایسے جسم کی طرح ہے جس میں روح نہ ہو۔

31. تمام انسانوں کی مشترکہ وراثت

(1) مملات (2) مال و دولت (3) کتابیں (4) انٹرنیٹ

32. وہ گھر جس میں کتابیں نہ ہوں ایسے جسم کی طرح ہے

(1) جس میں خون نہ ہو (2) جس میں روح نہ ہو
(3) جس میں جان نہ ہو (4) جس میں طاقت نہ ہو

33. تنہائی میں کتابیں

(1) ہم سفر (2) وقت گزاری کا ذریعہ (3) بہترین دوست (4) غم گسار

34. 'حکما' کا واحد ہے

(1) حکمت (2) حاکم (3) حکیم (4) محکوم

35. ہد نصیبی کا متضاد لفظ

- (1) ہد نصیب (2) نصیب (3) ہد بخت (4) دوش نصیبی

36. کتاب کے مطالعہ سے دماغ کو

- (1) سکون ملتا ہے (2) جلا ملتی ہے
(3) غذا ملتی ہے (4) تازگی ملتی ہے

37. کتاب ذلت میں عزت تو تکلیف میں کیا ہے

- (1) سکون (2) دولت (3) راحت (4) عظمت

38. اگر کسی کو وراثت میں مال نہ ملے پھر کس چیز سے اس کو بہت کچھ مل جاتا ہے

- (1) زمینوں کے مل جانے سے (2) کتابوں کے مل جانے سے
(3) عزیزوں کے مل جانے سے (4) گھر بار مل جانے سے

اس غزل کو غور سے پڑھئے اور مطلوبہ سوالوں کے جوابات کی نشاندہی دے گئے متبادلات سے کیجئے۔

غزل کی شمع جلاؤ بڑی اداس ہے رات

حدیث درد سناؤ بڑی اداس ہے رات

قدم قدم پہ ہے تنہائیوں کا سناٹا

نظر کے جگنو جلاؤ بڑی اداس ہے رات

خلوص و پیار و محبت کی داستاں پھیرو

وفا کے پھول کھلاؤ بڑی اداس ہے رات

تمھاری راہ میں آنکھیں پچھائے بیٹھی ہوں

یہ شمعیں اب نہ بجھاؤ بڑی اداس ہے رات

39. تنہائیوں کا سناٹا کہاں کہاں ہے؟

- (1) گلی کو چوں میں (2) راتوں میں
(3) قدم قدم پہ (4) شاعر کے خیالوں میں

40. شاعر کس قسم کے پھول کھلانے کی کہہ رہا ہے؟

- (1) رنگ برنگے (2) خوشبودار (3) وفا کے (4) پیار محبت کے

41. آنکھیں پھانا سے مراد

- (1) آنکھیں کھلی رکھنا (2) انتظار یا راہ دیکھنا
(3) آنکھیں پھیر لینا (4) غمگین ہو جانا

42. خلوص و پیار و محبت سے متعلق شاعرہ یہ چاہتی ہے

- (1) نغمہ سنایا جائے (2) گانا گایا جائے
(3) داستاں چھیڑی جائے (4) سلوک کیا جائے

43. 'اداس' کی ضد

- (1) پریشان (2) دکھی (3) خوش (4) مایوس

44. غزل کی شمع جلاؤ بڑی اداس ہے رات

حدیث درد سناؤ بڑی اداس ہے رات

اس غزل کا یہ شعر کہلاتا ہے

- (1) مطلع (2) مقطع (3) حسن مطلع (4) بیت الغزل

45. تنہائیوں کا سننا دور کرنے کے لئے کیا کیا جائے؟

- (1) چراغ جلائے جائیں (2) روشنی کی جائے
(3) مشعل جلائی جائے (4) نظر کے جگنو جلائے جائیں

46. 'ان' میں سے اسمِ آئہ کی مثال

- (1) دروازہ (2) تلوار (3) بچپن (4) غصہ

47. طائر کی جمع

- (1) طائران گاہ (2) طائرے (3) طیران (4) طیور

48. 'فوج' اسم کی اس قسم سے تعلق رکھتا ہے

- (1) اسم جمع
(2) اسم صوت
(3) اسم ظرف
(4) اسم آلہ

49. دھوپ، گرمی، پودینہ، پسینہ

ان میں بے میل لفظ

- (1) دھوپ (2) گرمی (3) پودینہ (4) پسینہ

50. ان میں سے کہاوت کی نشاندہی کیجئے۔

- (1) سحر خیز
(2) گھر کی مرغی دال برابر
(3) عدم تشدد
(4) دعوت نظارہ

51. 'چنگی بجانا' اظہار خیال کی اس قسم سے تعلق رکھتا ہے

- (1) علامتوں کی زبان
(2) اشاروں کی زبان
(3) آواز کی زبان (گفتگو)
(4) مادری زبان

52. یہ امر عمدہ خواندگی کے اوصاف میں سے نہیں ہے

- (1) رفتار
(2) جامعیت
(3) اظہار
(4) لطف اندوزی

53. نظر کے سامنے موجود تحریر کو ہو بہو لکھنا یہ کہلاتا ہے

- (1) نقل نویسی
(2) لہلا
(3) خوش نویسی
(4) آموزش

54. محذب عدسہ اور ایسے ہی وسائل جنہیں اپنے ہاتھوں سے چھوکر سمجھ سکیں، اس نوع کے بچوں کے لئے

- ضروری ہیں
(1) سمعی عذر والے
(2) تکلمی عذر والے
(3) بصری عذر والے
(4) سُست آموز بچے

48. 'فوج' اسم کی اس قسم سے تعلق رکھتا ہے

- (1) اسم جمع
(2) اسم صوت
(3) اسم ظرف
(4) اسم آلہ

49. دھوپ، گرمی، پودینہ، پسینہ

ان میں بے میل لفظ

- (1) دھوپ (2) گرمی (3) پودینہ (4) پسینہ

50. ان میں سے کہاوت کی نشاندہی کیجئے۔

- (1) سحر خیز
(2) گھر کی مرغی دال برابر
(3) عدم تشدد
(4) دعوت نظارہ

51. 'چنگی بجانا' اظہار خیال کی اس قسم سے تعلق رکھتا ہے

- (1) علامتوں کی زبان
(2) اشاروں کی زبان
(3) آواز کی زبان (گفتگو)
(4) مادری زبان

52. یہ امر عمدہ خواندگی کے اوصاف میں سے نہیں ہے

- (1) رفتار
(2) جامعیت
(3) اظہار
(4) لطف اندوزی

53. نظر کے سامنے موجود تحریر کو ہو بہو لکھنا یہ کہلاتا ہے

- (1) نقل نویسی
(2) لہلا
(3) خوش نویسی
(4) آموزش

54. محذب عدسہ اور ایسے ہی وسائل جنہیں اپنے ہاتھوں سے چھوکر سمجھ سکیں، اس نوع کے بچوں کے لئے

- (1) ضروری ہیں
(2) تکلمی عذر والے
(3) بصری عذر والے
(4) سست آموز بچے

55. انیس و دیر کو اس صنفِ شاعری میں دوامی شہرت حاصل ہوئی

- (1) رباعی (2) مثنوی (3) قصیدہ (4) مرثیہ

56. کہانی گوئی کی تیاری میں یہ مرحلہ شامل نہیں ہے

- (1) بچوں کی عمر کی مناسبت سے کہانی کا انتخاب
(2) کہانی گوئی کی مشق کرنا
(3) کہانی سے قبل اور بعد کی سرگرمیوں کی شناخت
(4) کہانی گوئی کے دوران بچے کی غلطیوں کی نشاندہی کرنا

57. خواندگی کا مفہوم یہ ہے

- (1) صرف پڑھنا
(2) پڑھانا
(3) صرف لکھنا
(4) مطبوعہ یا چھپائی شدہ تصویر یا بیان کو ڈی کوڈ کرتے ہوئے اس کے پیغام کو سمجھنا

58. بچوں کی آموزش میں ان کا سماجی ماحول اہم کردار ادا کرتا ہے۔ یہ مقولہ پیش کرنے والا ماہر تعلیم و نفسیات

- (1) وائگوٹسکی (Vygotsky) (2) برونر (Bruner)
(3) البرٹ شوئلزر (Albert Showeilzer) (4) رائبرن (Ryburn)

59. 5E نمونہ کا چوتھا مرحلہ یہ ہے

- (1) تحقیق (Explore) (2) وضاحت (Explain)
(3) قدر پیمائی (Evaluate) (4) توسیع (Expand)

60. معلم کے بولے ہوئے الفاظ اور نمٹلوں کو حافظہ کی مدد سے لکھنا یہ کہلاتا ہے

- (1) املا (2) قصہ گوئی
(3) ڈرامہ (4) نقل نویسی

PART - II
மொழி - II
தமிழ் (TAMIL)

கீழே கொடுக்கப்பட்டுள்ள பகுதியைப் படித்துணர்ந்து 31 முதல் 38 வரையிலான வினாக்களுக்குரிய விடைகளை எழுதுக.

கருநாடகம் இந்தியாவின் தென்பகுதியில் இருக்கிறது. தமிழ்நாடு, ஆந்திரம், மகாராட்டிரம், கோவா மற்றும் கேரளம் ஆகியவை நம் அண்டை மாநிலங்கள். நமது மாநிலத்தில் மேற்கில் அரபிக்கடல் இருக்கிறது. பெங்களூர் கருநாடகத்தின் தலைநகர். இதனை பூங்கா நகரம் எனவும் கூறுவர்.

காவிரி, சராவதி துங்க-பத்திரா முதலியவை நமது மாநிலத்தில் ஓடுகின்ற பெரிய ஆறுகள். கண்ணம்பாடி அணையும், துங்கபத்திரா அணையும் கருநாடக மாநிலத்தில் உள்ள பெரிய அணைகள். கண்ணம்பாடி அணை மைசூருக்கு அருகில் உள்ளது. இதனை கிருஷ்ண ராஜசாகர் என்று அழைக்கிறோம்.

கருநாடகத்தில் 30 மாவட்டங்கள் உள்ளன. இங்கு பெரும்பாலோர் கன்னடம் பேசுகிறார்கள். தமிழ், தெலுங்கு, மலையாளம், துளு, குடகு, கொங்கனி, மராட்டி, உருது முதலிய மொழிகளைப் பேசும் மக்களும் வாழ்கின்றனர். இவர்கள் அனைவரும் ஒற்றுமை உணர்வோடு வாழ்கின்றனர்.

31. கருநாடகம் இந்தியாவின் இந்தப் பகுதியில் இருக்கிறது
(1) வடக்கு (2) தெற்கு (3) மேற்கு (4) கிழக்கு
32. பூங்கா நகரம் எனப்படுவது
(1) சித்ரதுர்கா (2) ஹம்பி (3) பெங்களூர் (4) மங்களூர்
33. கண்ணம்பாடி அணையின் மறுபெயர்
(1) கிருஷ்ண ராஜசாகர் (2) துங்கப்பத்ரா அணை
(3) சிவன சமுத்ரா (4) கபினி
34. கருநாடக மாநிலத்தின் ஓடுகின்ற பெரிய ஆறு
(1) தாமிர பரணி (2) கங்கை
(3) சராவதி (4) யமுனா
35. “ஓடுகின்ற” – இது
(1) பெயரெச்சம் (2) வினையெச்சம்
(3) உரிச்சொல் (4) முற்றெச்சம்

36. "பெரியவை" - இதன் எதிர்ச்சொல்

- (1) அரியவை (2) எளியவை (3) சிறியவை (4) நறியவை

37. இம்மாநிலம் - இதில் 'இ' என்பது

- (1) சுட்டு (2) போலி (3) வினா (4) உருபு

38. "காடுகளும், மலைகளும்" - இது

- (1) உம்மைத்தொடர் (2) வியப்புத்தொடர்
(3) ஆய்தத் தொடர் (4) வினாத்தொடர்

கீழ்வரும் செய்யுளைப் படித்து, கொடுக்கப்பட்டுள்ள 39 முதல் 45 வரையிலான வினாக்களுக்குரிய விடைகளை எழுதுக.

தாயே வந்தனம் : இந்தியத்

தாயே வந்தனம்

தாரணிதன்னில் வேறிலை இணையெனப்

பூரண வளந்திகழ் புண்ணிய பூமியென் (தாயே)

நிலவளம் நீர்வளம் நிறைந்ததுன் நாடு

நீண்ட உன் பரப்பிலும் வேறிலை ஈடு

விலையிலும் விளைவிலும் மலிந்ததுன் தேசம்

வேண்டிய யாவும் உன் எல்லையில் வாசம்

ஞானமும் கலைகளுக் கிருப்பிட மாவாய்

நாக ரிகத்தின் பிறப்பிட மாவாய்

தாகமும் தவங்களும் தாங்கின துன்கை

தருமம் யாவையும் தழைத்தது மிங்கே

- நாமக்கல். வே. இராமலிங்கனார்

39. புண்ணிய பூமி - இது

- (1) இந்தியா (2) இலங்கை
(3) பாகிஸ்தான் (4) வங்காள தேசம்

40. இந்தியத்தாயின் கையில் ஏந்தியது

- (1) பேரும் புகழும் (2) சீரும் சிறப்பும்
(3) தானமும் தவமும் (4) வயலும் வாழ்வும்

41. இந்திய தேசத்தில் மலிந்துள்ளவை

- (1) விலையும் விளைவும் (2) கலையும் களவும்
(3) வரவும் செலவும் (4) வறுமையும் பசியும்

42. 'பிறப்பிடம்' - பிரிக்கும் முறை
 (1) பிறிது + இடம் (2) பிற + இடம்
 (3) பிறப்பு + இடம் (4) பிறி + இடம்
43. தாரணி என்பதை குறிக்கும் சொல்
 (1) உலகம் (2) மக்கள் (3) விலங்கு (4) பறவை
44. 'நாடு' என்பது
 (1) சினைப்பெயர் (2) பொருட்பெயர்
 (3) இடப்பெயர் (4) பண்புப்பெயர்
45. தாயே! - இது
 (1) வினாத்தொடர் (2) வேற்றுமை
 (3) உரிச்சொல் (4) விளித்தொடர்
46. படைப்பாற்றலை வளர்க்கும் உத்திகளுள் ஒன்று
 (1) விளையாடச் செய்வது (2) தொலைக்காட்சி பார்ப்பது
 (3) நல்ல நூல்களைப் படிப்பது (4) நடனம் ஆடுவது
47. பள்ளிகளில் பாடங்களைக் கற்பிக்கும் முறை
 (1) இணையக் கற்பித்தல் (2) பருவகால கற்பித்தல்
 (3) முறைசாராக் கற்பித்தல் (4) வகுப்புக் கற்பித்தல்
48. எல்லா நிலை மாணாக்கரும் பெரிதும் ஆர்வம் காட்டுவது
 (1) செய்யுளை ஒப்புவிப்பது (2) பாடங்களைப் படிப்பது
 (3) கதைகளைப் கேட்பது (4) மனப்பாடம் செய்வது
49. மக்கள் தமது அன்றாட அலுவல்களுக்கு இடையே கல்வி கற்கும் முறை
 (1) முறைசாராக் கல்வி (2) தொழிற்கல்வி
 (3) உடல் ஊனமுற்றோர் கல்வி (4) பழங்குடியினரின் கல்வி
50. இலக்கண நூல் அறிமுகப்படுத்தும் நிலை
 (1) ஒன்பதாம் வகுப்பு (2) எட்டாம் வகுப்பு
 (3) ஏழாம் வகுப்பு (4) ஆறாம் வகுப்பு
51. எழுதுதல் திறனை நன்கு வளர்க்கப் பெரிதும் உதவுவது
 (1) வீட்டுப்பாடம் எழுதுவது (2) மீண்டும் மீண்டும் எழுதுவது
 (3) கட்டுரை எழுதுவது (4) ஓவியம் வரைவது

52. மாணவர்கள் சிந்தனை வளர்ச்சிக்கு ஆசிரியர் செய்ய வேண்டியது
 (1) வெகு நேரம் விளையாடச் செய்தல்
 (2) பின்னல் வேலைகள் தருதல்
 (3) பலமுறை எழுத வைத்தல்
 (4) ஏராளமான தகவல்களைத் தருதல்
53. வீட்டுப்பாடம் கொடுத்தலின் நோக்கம்
 (1) கற்றலின் தொடர்ச்சி தொடரச் செய்தல்
 (2) அச்சத்தை உருவாக்கல்
 (3) பார்த்தெழுதும் பழக்கத்தை வளர்த்தல்
 (4) பெற்றோரின் கவனத்தை ஈர்த்தல்
54. மாணவர்களால் சேவையாகத் தொடங்கப்படும் இயக்கம்
 (1) தனித்தமிழ் இயக்கம் (2) எழுத்தறிவியக்கம்
 (3) முறைசாராக் கல்வி (4) சூழ்நிலையியல் கல்வி
55. ஒருவரின் எண்ணத்தை வெளிப்படுத்தும் கருவி
 (1) ஒளி (2) வளி (3) மொழி (4) வழி
56. ஒரு சொல்லையோ, எழுத்தையோ சார்ந்து வருவது
 (1) உயிரெழுத்துகள் (2) சார்பெழுத்துகள்
 (3) சித்திர எழுத்துகள் (4) கல் எழுத்துகள்
57. ஆகா! என் உள்ளம் ஆனந்தக் கூத்தாடுகிறது
 (1) ஆய்தத்தொடர் (2) வியப்புத்தொடர்
 (3) விளித்தொடர் (4) உவமைத்தொடர்
58. விடுகதை -
 (1) வினைத்தொகை (2) வேற்றுமைத்தொகை
 (3) அன்மொழித்தொகை (4) பண்புத்தொகை
59. செய்யுளை சொல்லாலும், எழுத்தாலும் அழகு செய்வது
 (1) யாப்பு (2) அசை (3) சீர் (4) அணி
60. தம்பி எப்பொழுது பத்து மணியாகும் ? இதில் வினாப்பொருளைக் குறிக்கும் சொல்
 (1) தம்பி (2) எப்பொழுது
 (3) பத்து (4) மணியாகும்

PART - II
భాష - II
తెలుగు (TELUGU)

సూచన : క్రింది సీరా చదివి **31 నుండి 38 వరకు** గల ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకోండి.

నత్కిరుడు జంబునాథము వెళ్ళెను. కావేరిని దాటెను. అరుణగిరికి వెళ్ళెను. అణ్ణామలై, తిరువత్తూరు, ఏకరసాలము వెళ్ళి అచ్చట నున్న స్వాములను చూచెను. నెల్లూరు, పెన్నా, గుండ్లకమ్మ, కృష్ణానది, గోదావరి, పితాపురం, సింహాచలం, శ్రీకూర్మం, గోకర్ణము, గయ, గంగానది, కాశీ అన్నీ తీర్థయాత్రలు సేవించెను. నడవలేక నడుము పట్టుకొనెను. దగ్గరలో ఒక చెరువు కనిపించెను. అది మిక్కిలి రమణీయంగా ఉంది. ఆ చెరువు ఒడ్డున ఒక మర్రి చెట్టు, ఆ చెట్టు, చెరువు విచిత్రంగా ఉన్నాయి. ఆ చెట్టు యొక్క ఆకులు నీటిలోబడి చేపలుగా మారుతున్నాయి. ఒడ్డున పడినవి పక్షులుగా మారుతున్నాయి. ఇంతలో ఒక పెద్ద భూతము వచ్చి వాటిని పట్టుకొని తన గుహకు తీసుకొనిపోయెను. అక్కడికి నత్కిరుడు వెళ్ళెను, ఆ పక్షులు నత్కిరుని వెళ్ళిపోమ్మని చెవులో “ఇల్లు కట్టి నట్లు” చెప్పినవి.

నత్కిరుడు తక్కువ వాడు కాడు కుమారస్వామి భక్తుడు అతడు కుమార స్వామిని ప్రార్థించెను. నత్కిరుని మొరవిని కుమార స్వామి ప్రత్యక్షమైనాడు. స్వామిని చూచి నత్కిరుడు దేవా ! భూతము చేత చిక్కిన ఈ జీవుల మొర ‘అడవిగాచిన వెన్నెలైనది’ మీరైనా వీరిని కాపాడండి అని ప్రార్థించెను. స్వామి వారిని రక్షించెను. తరువాత నత్కిరుడు చెరువులో స్నానం చేయుటకు దిగి, ఒక మునక మునిగి లేవగానే శ్రీకాళహస్తి స్వర్ణముఖీనది కనిపించెను. అతనికి కుష్మ వ్యాధిపొయెను. అప్పుడు నత్కిరుడు శ్రీకాళహస్తిశ్వరుని మీద, జ్ఞాన ప్రసూనమ్మ మగని మీద వంద పద్యములు చెప్పెను.

31. ‘చెవులో ఇల్లు కట్టు’ అన్నది.

(1) సామెత	(2) జాతీయం
(3) పాడుపు కథ	(4) లోకోక్తి

32. అడవి గాచిన వెన్నెల అంటే అర్థం

(1) ప్రయోజనం లేదు	(2) అడవిలో వెన్నెల కాసింది
(3) వెన్నెల వలన చెట్లు మెరుస్తున్నాయి	(4) అడవికి వెన్నెల అంటే ఇష్టం

33. నత్కిరుడు ఈ వ్యాధితో బాధపడుతున్నాడు

(1) క్షయ	(2) పాండు రోగం
(3) రాచపుండు	(4) కుష్మ రోగం

34. నత్కిరుడు వీరి మీద శతకం చెప్పాడు.

(1) కుమారస్వామి పై	(2) శ్రీకాళహస్తిశ్వరుని పై
(3) విష్ణువు పై	(4) వినాయకుని పై

35. నత్తీరునికి కనిపించిన నది

(1) గంగ	(2) కృష్ణా
(3) స్వర్ణముఖి	(4) గోదావరి

36. నత్తీరుడు వీరి భక్తుడు

(1) కుమారస్వామి	(2) వినాయకుడు
(3) పర్వత రాజు	(4) పార్వతీ దేవి

37. మట్టి చెట్టు యొక్క ఆకులు నీటిలో పడినవి దీనిగా మారుతున్నాయి.

(1) చేపలు	(2) తాబేలు
(3) రొయ్యలు	(4) కప్పలు

38. మహీరుహము, భూరుహము-వీటికి పర్యాయ పదం.

(1) నది	(2) గిరి
(3) చెట్టు	(4) చెరువు

సూచన : క్రింది పద్యమును చదివి 39 నుండి 45 వరకు గల ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాన్ని ఎన్నుకోండి.

అఘము వలన మరల్చు, హితార్థ కలితుఁ
జేయుఁ గోవ్యంబు దాచుఁ బోషించు గుణము,
విడువ డాపన్ను, లేవది వేళ నిచ్చు
మిత్రుడీ లక్షణమ్ముల మెలగు చుండు.

39. మిత్రుడు దీని నుండి మరల్చును

(1) గోవ్యము	(2) అఘము
(3) లేవడి	(4) హితార్థము

40. దీనిని దాచును

(1) గోవ్యము	(2) అఘము
(3) గుణము	(4) పరహితము

41. దీనిని పోషించును.

(1) హితార్థము	(2) అఘము
(3) గోవ్యము	(4) గుణము

42. మిత్రుడు ఈ సమయంలో విడువడు

(1) సుఖములో ఉన్నప్పుడు	(2) కోపంలో ఉన్నప్పుడు
(3) ఆపదలో ఉన్నప్పుడు	(4) శాంతంగా ఉన్నప్పుడు

- 43.** మిత్రుడు దీనికి వ్యుత్పత్త్యర్థము
 (1) ఆపదలో ఆదుకొనేవాడు
 (2) సర్వప్రాణములందు సమభావం కలవాడు
 (3) అన్ని రకాల దానములు చేయువాడు
 (4) శత్రువులను చీల్చువాడు
- 44.** హితార్థం-ఇది ఈ సంధియగును
 (1) గుణ సంధి
 (2) వృద్ధి సంధి
 (3) యణాదేశ సంధి
 (4) సవర్ణదీర్ఘ సంధి
- 45.** స్వభావం, అల్లెత్రాడు- ఈ వదాలకు నానార్థములనిచ్చు పదం
 (1) హితం
 (2) గుణం
 (3) గోప్యం
 (4) లక్షణం
- సూచన :** **46 నుండి 60 వరకు** గల ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకోండి.
- 46.** శ, ష, స, హ అనే అక్షరాలు
 (1) అనునాసికాలు
 (2) ఊష్మలు
 (3) పరుషాలు
 (4) సరళాలు
- 47.** ఎర్రన కాలం.
 (1) క్రీ.శ. 1380 నుండి 1470
 (2) క్రీ.శ. 1210 నుండి 1290
 (3) క్రీ.శ. 1100 నుండి 1225
 (4) క్రీ.శ. 1300 నుండి 1350
- 48.** వ్యక్తులు మాట్లాడే శైలి ఒకరితో వ్యవహరించే పద్ధతిని సూచించేది.
 (1) జాతీయ గుర్తింపు
 (2) సామాజిక గుర్తింపు
 (3) వైయక్తిక గుర్తింపు
 (4) ప్రధాన గుర్తింపు
- 49.** తెలుగు వారి వ్యక్తిత్వాన్ని చాటే ప్రక్రియ
 (1) యక్షగానం
 (2) నవల
 (3) కథానిక
 (4) పదకవిత
- 50.** వ్యాపార లేఖలు దీనికి సంబంధించినది
 (1) సమాజానికి సంబంధమైనవి
 (2) వ్యాపార సంబంధమైనవి
 (3) వ్యక్తిగత సంబంధమైనవి
 (4) వ్యవహార సంబంధమైనవి
- 51.** టక్-టక్ వాదాన్ని ప్రతిపాదించిన వారు
 (1) సర్ రిచర్డ్ పాజెట్
 (2) మాక్స్ ముల్లర్
 (3) కొండికల్
 (4) నోయిర్

52. కారణాలను అధ్యయనం చేయడం, అన్వేషించడం పరిష్కరించడం లాంటివి
 (1) నిర్మాణాత్మక ఉద్యమాలు (2) సమస్యాత్మక ఉద్యమాలు
 (3) సౌందర్యాత్మక ఉద్యమాలు (4) పునః నిర్వహణ ఉద్యమాలు
53. శాస్త్ర పద్ధతి అని పిలువబడేది
 (1) అనుసంధాన పద్ధతి (2) అనుమానోత్పత్తి పద్ధతి
 (3) నిగమోపపత్తి పద్ధతి (4) ప్రయోగ పద్ధతి
54. విషయంపై అవగాహన లేకుండా తప్పుగా రాయడం
 (1) విరామ చిహ్న దోషాలు (2) భావ దోషాలు
 (3) వర్ణక్రమ దోషాలు (4) పద దోషాలు
55. ఒక సంవత్సరంలో ఒక తరగతికి బోధించవలసిన విషయాన్ని కాలావధుల ననుసరించి విభజించుకొని బోధనకు ఉపక్రమించడమే
 (1) వార్షిక ప్రణాళిక (2) పాఠ్య ప్రణాళిక
 (3) పీరియడ్ ప్రణాళిక (4) సంస్థాగత ప్రణాళిక
56. నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనం క్రమంలో సంగ్రహణాత్మక మదింపును సంవత్సరంలో ఇన్ని సార్లు నిర్వహిస్తారు.
 (1) ఒక సారి (2) నాలుగు సార్లు
 (3) ఐదు సార్లు (4) రెండు సార్లు
57. మహాభాగ్యం-ఇది ఈ సమాసం అగును
 (1) పశ్చిమతత్పురుష సమాసం (2) విశేషణ పూర్వపద కర్మధారయ సమాసం
 (3) ద్వంద్వ సమాసం (4) ద్వీగు సమాసం
58. కార్యము-దీనికి వికృతి పదం
 (1) కబ్బము (2) కావ్యము
 (3) కర్ణము (4) కజ్జము
59. పండుగ, మహాభారతంలో ఒక భాగం వీటికి నానార్థముల నిచ్చు పదం
 (1) పబ్బం (2) వేడుక
 (3) ఉత్సవం (4) పర్వం
60. ప్రాచీనం-ఈ పదానికి వ్యతిరేక పదం
 (1) ఆధునికం (2) పూర్వం
 (3) పురాతనం (4) గతకాలం

PART - II

भाषा - II

मराठी (MARATHI)

सूचना : खालील उतारा वाचा आणि त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांच्या उत्तराचा योग्य पर्याय निवडा.

(प्र.क्र. 31 - 38)

मी 'कोंढाणा !' कोंढाणा म्हटल्यावर गडबडलात ! अहो, शिवाजी महाराजांच्या काळात माझे नाव कोंढाणा असेच होते. मी मुघलांच्या ताब्यात होतो. शिवबांनी मला जिंकण्यासाठी तानाजी सारख्या शूर मावळ्याला पाठविले. खरे तर तेव्हा तानाजीच्या मुलाचे लग्न होते. घरात शुभकार्य असताना शिवबांसाठी तानाजी गड जिंकण्याच्या ईर्ष्येने मोहिमेवर निघाला. किल्ला चढून जाणे म्हणजे शत्रूला सावध करण्यासारखे होते; म्हणून तो शूर मावळा घोरपडीवरून गड चढून आला. अजूनही आठवतेय मला, त्याचे ते शौर्य, त्याची ती स्वामीनिष्ठा ! त्याची ती कर्तव्यनिष्ठा आठवली, की अजून अंगावर रोमांच उभे राहतात. अशा क्षात्रधर्माचे तेजस्वी स्फुल्लिंग असलेल्या तानाजीसारख्या शूरवीराचे बलिदान आठवते. तो धगधगता ज्वलंत इतिहास शक्य आहे का विसरणे ?

'गड आला, पण सिंह गेला' हे शिवबांचे उद्गार अजूनही कानांत घुमतात. तेव्हापासून मी कोंढाण्याचा सिंहगड झालो. शिवबांच्या मावळ्यांच्या त्यागाच्या रक्ताने माखलेले माझे शरीर पावन झाले. वीरश्रीने ओतप्रोत भरलेल्या थोर क्रांतिपर्वाचा विसर पडणे शक्य आहे का ? माझ्या प्रत्येक अणु-रेणूत शिवतेज भरलेले आहे. शिवबांच्या काळात माझे वैभव अगदी कुणीही हेवा करावे, असेच होते. आज मी भग्नावस्थेत आहे. माझे गतवैभव छिन्नविच्छिन्न झालेले आहे. तरी मी अभिमानाने सांगतो की, मी इतिहासाचा महान शिलेदार आहे; तरीही मी हुतात्म्यांचा सम्राट आहे. माझ्या भग्नतेतच शिवबांच्या अमरत्वाचे निशाण अभिमानाने फडकत आहे. मला अभिमान वाटतो की, मला त्यांच्यामुळेच अमरत्वाचे वरदान मिळालेले आहे. जोपर्यंत मी आहे, तोपर्यंत हा धगधगता इतिहास लोकांना आठवणारच.

31. हा गड मुघलांच्या ताब्यात होता

(1) सज्जनगड	(2) प्रतापगड
(3) कोंढाणा	(4) राजगड

32. शिवबांनी याला कोंढाणा जिंकण्यासाठी पाठविले

(1) संभाजी राजे	(2) नेताजी घोरपडे
(3) बाजीप्रभू देशपांडे	(4) तानाजी मालुसरे

33. सिंहगडाचे पूर्वीचे नाव हे होते

(1) कोंढाणा	(2) विजयदुर्ग
(3) सिंहदुर्ग	(4) रायगड

34. यांच्या घरी शुभकार्य होते

(1) संताजी घोरपडे	(2) तानाजी मालूसरे
(3) शेलार मामा	(4) गणोजी शिर्के

35. 'गड आला, पण सिंह गेला' हे यांचे उद्गार होते

(1) संभाजी राजे	(2) छत्रपती शिवाजी महाराज
(3) छत्रपती शाहू महाराज	(4) राजाराम राजे

36. गड चढण्यासाठी तानाजीने याचा उपयोग केला

(1) तलवारीचा	(2) बाणाचा
(3) शिडीचा	(4) घोरपडीचा

37. माझ्या प्रत्येक अणु-रेणूत शिवतेज भरलेले आहे, असे याने म्हटले आहे

(1) सिंहगडाने	(2) छत्रपती शिवाजी राजांनी
(3) तानाजी मालूसरेनी	(4) प्रतापगडाने

38. वरिल उताऱ्यासाठी योग्य शीर्षक हे आहे

(1) छत्रपती शिवरायांचे पराक्रम	(2) तानाजी मालूसरेचे मनोगत
(3) सिंहगडाचे मनोगत	(4) हुतात्म्यांचे मनोगत

सूचना - खालील कविता वाचा आणि त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांच्या उत्तरांचा योग्य तो पर्याय निवडा. (प्र.क्र. 39 - 45)

थांब थांब जाऊ नको रे घना कृपाळा;

अजुनि जाळतोच जगा तीव्र हा उन्हाळा !

अजुनि पायि भासतात पसरले निखारे

उसळतात अजुनि गगनि पेटलेच वारे

मरुनि पडत तरुवरुनी पाखरे तळाला !

तगमगुनी टाकितसे भूमि ही उसासे

शून्यहृदय होत नदी हसत विकट भासे

रखरखती दाहि दिशा उफळतात ज्वाळा !

KMSS

हतभागी दिसत तरू जळत्या उन्हाने
 पायाशी पडलेली गळुनि दग्ध पाने
 आशा जणु पिचलेल्या लगटती जिवाला !
 बांधावर बसुनि नजर बांधुनि आकाशी
 तडफडती गायिगुरे पाहुनी उपाशी
 शेतकरी बैसे कर लावुनि कपाळा !
 गर्जत ये, ओढित ये आसुड तडितेचा
 गर्वोन्नत माथा तो नमव भास्कराचा
 लोकाग्रणि नमवि जसा मातल्या नृपाळा !

39. दाही दिशांना या उफाळून येतात

(1) वारे	(2) भास
(3) ज्वाळा	(4) लाटा

40. भूमि (जमीन) _____ टाकत आहे.

(1) उसासे	(2) कात
(3) जीव	(4) अकांत

41. नदी ही अशी बनली आहे

(1) फेसाळलेली	(2) शून्यहृदयी
(3) आल्हाददायक	(4) रखरखती

42. तडफडती गाईगुरे पाहून शेतकरी असा बसला आहे

(1) देवावर हवाला ठेवून	(2) स्वतःला दोष देत
(3) गुडघ्यावर मान ठेवून	(4) कपाळाला हात लावून

43. या कवितेत सूर्याला हा समानार्थी शब्द आला आहे

(1) रवी	(2) मित्र
(3) भास्कर	(4) शशी

44. या कवितेत कवी यांना थांबायला सांगत आहे
(1) ढगांना (2) सूर्याला
(3) नदीला (4) वाऱ्याला
45. या माजलेल्या _____ लोक नमवितात.
(1) राक्षसाला (2) राजाला
(3) वृत्तीला (4) क्रोडाला
46. मराठी लेखन हे या प्रकारचे असते
(1) उच्चारानुसार (2) अर्थानुसार
(3) अंतरंगी (4) परिवर्तनशील
47. भाषिक क्षमतेचा विचार याने मांडला
(1) ब्लूमफिल्ड (2) हॉकेट
(3) चॉम्स्की (4) ऑरिस्टॉटल
48. मानवी मुखावाटे निर्माण होणाऱ्या व भाषेत वापरल्या जाणाऱ्या ध्वनींना असे म्हणतात
(1) पद (2) पदिम
(3) स्वनिम (4) स्वन
49. विधान किंवा वाक्य पूर्ण झाले हे दाखविण्यासाठी या विराम चिन्हाचा वापर करतात
(1) स्वल्पविराम (2) पूर्णविराम
(3) अर्धविराम (4) अपूर्णविराम
50. मुलांना ही बाब अधिक मिळाल्यामुळे त्याची भाषा क्षमता अधिक वाढत असते
(1) अनुभव (2) ज्ञान
(3) कौशल्ये (4) पुस्तके
51. अध्यापनातून विद्यार्थ्यांना ही प्रेरणा मिळणे आवश्यक असते
(1) अध्ययन विसरण्याची (2) अध्यापन करण्याची
(3) अध्ययन करण्याची (4) अध्यापनात भाग घेण्याची
52. बालकाच्या वर्तनाचा शास्त्रीय पद्धतीने अभ्यास करणारे शास्त्र म्हणजे
(1) समाजशास्त्र (2) शिक्षणशास्त्र
(3) आधुनिक समाजशास्त्र (4) बालमानसशास्त्र

53. अनुभवातून संभवणाऱ्या वर्तनातील बदलास असे म्हणतात
(1) अध्ययन (2) वाचन
(3) लिखाण (4) व्याख्यान
54. शिक्षणाचा मुख्य उद्देश _____ हा असावा.
(1) विद्यार्थ्यांमध्ये व्यावसायिक कौशल्यांचा विकास करणे
(2) विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक जनजागृतीचा विकास करणे
(3) विद्यार्थ्यांना परीक्षेसाठी तयार करणे
(4) विद्यार्थ्यांना व्यावहारिक जीवनासाठी सक्षम करणे
55. अध्यापकाची प्रशिक्षणाकरिता निवड करताना याची नोंद घेतात
(1) देहबोली व स्वभाव (2) त्याचा पोशाख
(3) प्राचार्याशी जवळीकता (4) भाषिक क्षमता
56. आपल्या तोंडावाटे निघणाऱ्या मूलध्वनींना आपण असे म्हणतो
(1) वाक्य (2) वर्ण
(3) शब्द (4) स्वर
57. उपमेय व उपमान यांत एकरूपता आहे, ती भिन्न नाहीत असे वर्णन असते तेव्हा हा अलंकार होतो
(1) रूपक (2) उत्प्रेक्षा
(3) उपमा (4) यमक
58. म-स-ज-स-त-त-ग हे गण या वृत्ताचे आहेत
(1) मंदाक्रांता (2) पृथ्वी
(3) शार्दूलविक्रीडित (4) मंदारमाला
59. जगात सर्वसुखी असा कोणी नाही. या वाक्याचा हा प्रकार आहे
(1) प्रश्नार्थी (2) उद्गारार्थी
(3) होकारार्थी (4) विधानार्थी
60. 'रिकामटेकडा' हा शब्द या भाषेतून मराठीत घेतला गेला
(1) कानडी (2) गुजराती
(3) हिंदी (4) अरबी

PART - II
भाषा - II
हिन्दी (HINDI)

निर्देश (प्रश्न संख्या 31 से 38) : निम्नलिखित गद्यांश को ध्यानपूर्वक पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही उत्तरवाले विकल्प चुनकर लिखिए ।

पर्यावरण को प्रदूषित करने में वन-विनाश का भी प्रमुख हाथ है । जनसंख्या वृद्धि एवं बढ़ते हुए फैशन के कारण मनुष्य ने वनों का, वृक्षों का उपयोग फर्नीचर इत्यादि उपकरणों एवं ईंधन के रूप में इतना अधिक करना प्रारंभ कर दिया कि प्रकृति का संतुलन ही डगमगा रहा है । वनों के विनाश से एक ओर जहाँ भूमि-क्षरण एवं वायु प्रदूषण दोनों होते हैं, वहीं हमारी प्राकृतिक औषध संपदा का भी नाश होता है । वृक्ष आवश्यक प्राणवायु का संप्रसार करते हैं, वे पर्याप्त जलवृष्टि में भी महत्वपूर्ण भूमिका अदा करते हैं । इस प्रकार अच्छी वर्षा और शुद्ध वायु के प्रमुख कारक तत्व होने से वृक्ष एवं वन पर्यावरण को अमरत्व प्रदान करते हैं । यही कारण है कि हमारे देश भरतवर्ष में प्रकृतिपूजा का विशेष महत्व रहा है और उसके अंतर्गत वनों एवं वृक्षों को प्रमुखता प्रदान की गई थी । अपनी इन्हीं अमृतवर्षी विशेषताओं के कारण कुछ वृक्षों एवं पौधों को तो देवतुल्य मान्यता एवं महत्व प्रदान किया गया था । उनके रक्षार्थ ही उनके प्रति देवत्वभाव से पूजन-वंदन को स्थान दिया गया था । ऐसे वृक्षों में नीम, पीपल, बरगद, आँवला, आम एवं तुलसी का महत्व पर्यावरण शोधन के क्षेत्र में सर्वोपरि है ।

31. पर्यावरण को प्रदूषित करने में प्रमुख कारण है

(1) वन-विनाश	(2) जनसंख्या वृद्धि
(3) बढ़ता हुआ फैशन	(4) उपर्युक्त सभी

32. औषध संपदा का नाश इसलिए हो रहा है

(1) अधिक वर्षा	(2) वनों का विनाश
(3) दावानल	(4) औद्योगीकरण

33. भरतवर्ष में इसका विशेष महत्व है

(1) प्रकृतिपूजा	(2) गोपूजा
(3) भूमिपूजा	(4) पितृपूजा

34. गद्यांश के आधार पर इस वृक्ष की देवत्वभाव से पूजा की जाती है
(1) इमली (2) देवदार (3) पीपल (4) नारियल
35. प्रकृति संतुलन डगमगाने का प्रमुख कारण है
(1) अकाल (2) वनों का क्षरण
(3) भीषण भूचाल (4) मिट्टी का घिसाव
36. निम्नलिखित में से इस शब्द को 'त्व' प्रत्यय लगता है
(1) प्रदान (2) देव (3) प्रकृति (4) उपयोग
37. इनमें से यह शब्द सदा एकवचन में प्रयोग होता है
(1) वायु (2) मान्यता (3) वर्षा (4) पूजा
38. 'इत्यादि' शब्द का संधि विच्छेद है
(1) इत्या + आदि (2) इति+ यादि
(3) इति + आदि (4) इत्या + दि

निर्देश (प्रश्न संख्या 39 से 45) : निम्नलिखित पद्यांश की पंक्तियों को पढ़कर निम्न प्रश्नों के सबसे उचित उत्तर के विकल्प का चयन कीजिए।

हमने छोड़ी जंग भूख से, बीमारी से
आगे आकर हाथ बटाए दुनिया सारी
हरी-भरी धरती को खूनी रंग न लेने देंगे
जंग न होने देंगे।

हम दोनों हैं आज पड़ोसी, साथ-साथ रहना है,
प्यार करें या वार करें, दोनों को ही सहना है,
तीन बार लड़ चुके लड़ाई, कितना महँगा सौदा
रूसी बम हो या अमेरिकी, खून एक बहना है,
जो हम पर गुजरी बच्चों के संग न होने देंगे
जंग न होने देंगे।

39. इस कविता द्वारा हमें यह संदेश मिलता है
(1) शत्रुता का	(2) उदारता का
(3) लड़ाई मिटाने का	(4) आर्थिक सहायता का
40. लड़ाई इसलिए तिरस्कार के योग्य है
(1) बीमारी बढ़ने के कारण
(2) प्यार या वार होने के कारण
(3) उदारता बढ़ने के कारण
(4) जन-धन की हानि होने के कारण
41. 'प्यार करें या वार करें दोनों को ही सहना है' - इस पंक्ति का आशय है
(1) हम तीन बार लड़ चुके हैं
(2) हरी-भरी धरती खूनी रंग की होती है
(3) पड़ोसी हैं, साथ-साथ रहना है
(4) रूसी अमेरिकी के बम पड़ते हैं
42. 'आगे आकर हाथ बटाए दुनिया सारी' - इस वाक्य का अर्थ है
-	
--
(1) दुनिया के सभी देश हमसे आहार पदार्थ लें
(2) दुनिया के सभी देश हमसे लड़ाई लड़ें
(3) दुनिया के सभी देश खूनी रंग लें
(4) दुनिया के सभी देश हमसे खून माँगें
43. 'एक' शब्द का विलोमार्थक रूप है
(1) एकता	(2) अनेक
(3) यकायक	(4) एकैक
44. इनमें से यह 'ई' प्रत्यय वाला शब्द है
(1) आदमी	(2) लड़ाई
(3) मोती	(4) भाई

45. रूस-रूसी हो, तो 'भारत'

(1) भारतीय	(2) भारती
(3) भरत	(4) भार

46. अनपढ़ लोगों के सामने जीवन-यापन का क्षेत्र ऐसा रहता है

(1) बहुत विस्तृत	(2) बहुत विकृत
(3) बहुत संकुचित	(4) महान

47. भाषा-अधिगम की दृष्टि से मुख्य या प्रधान रूप से इतने कौशल होते हैं

(1) चार	(2) पाँच
(3) तीन	(4) छः

48. भाषा₂ के अधिगम तथा शिक्षण की परिस्थितियों तथा परिवेश को प्रभावित करने वाले मुख्य तत्व

(1) सामाजिक तत्व	(2) मनोवैज्ञानिक तत्व
(3) भाषावैज्ञानिक तत्व	(4) उपर्युक्त सभी

49. किसी भी कार्य को करने का ढंग या तरीके को कहा जाता है

(1) सिद्धांत	(2) विधि
(3) तत्व	(4) साँचा

50. उद्दीपक प्रतिक्रिया सिद्धांत का प्रतिपादक

(1) पावलाव	(2) कोहलर
(3) स्किनर	(4) थार्नडाइक

51. व्यक्ति के समग्र व्यवहार का गुणात्मक, परिचायक को कहते हैं

(1) व्यक्तित्व	(2) बुद्धि-लब्धि
(3) विस्मृति	(4) विकास

52. "व्यक्ति-इतिहास विधि का मुख्य उद्देश्य किसी कारण का निदान करना है।" - यह इनका कथन है

(1) सोरेन्सन	(2) एडलर
(3) क्रो तथा क्रो	(4) ब्रूस

53. इनमें से यह विकल्प व्यक्ति के मानसिक असंतुलन का कारण बनता है
(1) भौतिक वातावरण (2) पारिवारिक वातावरण
(3) सामाजिक वातावरण (4) उपर्युक्त सभी
54. 'कमर कसना' मुहावरे का अर्थ है
(1) तैयार होना (2) शोर करना
(3) अत्यंत क्रोधित होना (4) सफल न होना
55. 'लिखना' शब्द का प्रथम प्रेरणार्थक क्रिया रूप है
(1) लेखन (2) लिखावट
(3) लिखाना (4) लिखवाना
56. 'इंटरनेट का मतलब क्या है ?' - इस वाक्य में प्रयुक्त विरामचिह्न है
(1) अल्पविराम (2) प्रश्नवाचक
(3) पूर्णविराम (4) अर्धविराम
57. बालक के ध्वनि-संबंधी विकास का प्रथम स्तर है
(1) किलकना (2) बबलाना
(3) बोलना (4) रोना
58. विशेष रूप से द्वितीय भाषा के शिक्षण में इसका विशेष महत्व है
(1) प्रश्नोत्तरों का (2) कंठस्थ करने का
(3) गृह-कार्य का (4) मौनवाचन का
59. 'अग्नि' शब्द का पर्यायवाची शब्द है
(1) तटनी (2) अंशु
(3) पावक (4) सरोज
60. 'शशि _____ माता खुश थी ।' - रिक्त स्थान के लिए उचित कारक चिह्न होगा
(1) का (2) की (3) के (4) को

PART - II
भाषा - II
संस्कृत (SANSKRIT)

प्र. सं. 31 - 38 : अधोलिखित गद्यांशं पठित्वा तदाधारित प्रश्नानां विकल्पात्मकोत्तरेभ्यः समुचितमुत्तरं चित्वा लिखत ।

चन्द्रगुप्तः मगधदेशस्य नृपः । तस्य मन्त्री चाणक्यः । सः तपोधनः, राजतन्त्रज्ञः च आसीत् । मन्त्री अपि सः एकस्मिन् उटजे वसति स्म । वैराग्यभावनया सः पूर्णः आसीत् । एकदा नृपः चाणक्याय कम्बलान् समर्पितवान् । 'एतान् कम्बलान् दरिद्रेभ्यः ददातु' इति सः सूचितवान् ।

चाणक्यस्य उटजं नगरात् बहिः आसीत् । केचन चोराः कम्बलान् अपहर्तुं चिन्तितवन्तः । ते रात्रौ चाणक्यस्य उटजं प्राविशन् । मध्यरात्र-समयः । शीत-कालः । अतीव शैत्यम् आसीत् । तथापि चाणक्यः कटे सुप्तः आसीत् । तस्य पत्नी अपि कटे एव सुप्ता आसीत् । पार्श्वे कम्बलानां राशिः एव आसीत् । चोराणाम् आश्चर्यम् । पार्श्वे कम्बलानां राशिरेव अस्ति । चाणक्यः कम्बलं विना निद्रां करोति !! चोराः चौर्यं न अकुर्वन् । ते चाणक्यं प्रबोधितवन्तः । चोराः - "चाणक्य ! पार्श्वे कम्बलानां राशिरेव अस्ति । तथाऽपि त्वं किमर्थं भूमौ शयनं करोषि ?" इत्यपृच्छन् । चाणक्यः उक्तवान् - "कम्बलाः नृपेण दत्ताः । ते दरिद्रेभ्यः दातव्याः । श्वः प्रभाते वितरणं करिष्यामि । तेषाम् उपयोगं कर्तुं मम नास्ति अधिकारः । किञ्च अहं विरक्तः, सदा तृप्तः" इति ।

31. एतान् कम्बलान् दरिद्रेभ्यः ददातु इति एषः सूचितवान् ।

- (1) चन्द्रगुप्तः (2) चाणक्यः (3) सैनिकः (4) मन्त्री

32. कम्बलान् अपहर्तुम् एते अचिन्तयन् ।

- (1) प्रजाः (2) दरिद्राः (3) चोराः (4) सैनिकाः

33. कम्बलानां राशिः अस्ति चेदपि एषः कटे सुप्तः आसीत् ।

- (1) सैनिकः (2) चाणक्यः (3) चोरः (4) जनः

34. करोषि-इत्यत्र लट् लकारस्य अयं पुरुषः वर्तते ।

- (1) अन्य पुरुषः (2) प्रथम पुरुषः
(3) उत्तम पुरुषः (4) मध्यम पुरुषः

35. कम्बलानां वितरणम् अस्मिन् समये करिष्यामि इति चाणक्यः वदति ।

- (1) श्वः प्रभाते (2) श्वः मध्याह्ने (3) श्वः सायं (4) श्वः रात्रौ

36. कम्बलानाम् उपयोगं कर्तुम् एतस्य अधिकारः नास्ति इति चाणक्यः वदति ।

- (1) तस्य (2) तव (3) भवतः (4) मम

37. उटजम् - अस्य पर्यायपदं भवति इदम् ।

- (1) प्रासादः (2) कुटीरः (3) भवनम् (4) देवालयः

38. वैराग्यभावनया - अत्र एषा विभक्तिः दृश्यते ।

- (1) प्रथमा विभक्तिः (2) द्वितीया विभक्तिः
(3) तृतीया विभक्तिः (4) चतुर्थी विभक्तिः

प्र. सं. 39 - 45 : अधोलिखितं पद्यं पठित्वा तदाधारित प्रश्नानां विकल्पात्मकोत्तरेभ्यः समुचितमुत्तरं चित्वा लिखत ।

रे रे चातकसावधानमनसा मित्र क्षणं श्रूयताम्
अम्भोदा बहवोहि सन्ति गगने सर्वेपि नैतादृशाः ।
केचित् वृष्टिभिरार्द्रयन्ति धरणीं गर्जन्ति केचित् वृथाः
यं यं पश्यसि तस्य तस्य पुरतः मा ब्रूहि दीनं वचः ॥

उवाच चैनं परमार्थतो हरं न वेत्सि नूनं यत एवमात्थमाम् ।

अलोकसामान्यमचिन्त्यहेतुकं द्विषन्ति मन्दाः चरितं महात्मनाम् ॥

39. मन्दाः एतत् द्विषन्ति ।

- (1) परमार्थम् (2) अलोकसामान्यम्
(3) महात्मनां चरितम् (4) हरम्

40. अम्भोदाः एनां वृष्टिभिः आर्द्रयन्ति ।

- (1) हेतुकम् (2) धरणीम् (3) दीनं वचः (4) गगनम्

41. 'वेत्सि' - अत्र एषः पुरुषः अस्ति ।

- (1) प्रथम पुरुषः (2) मध्यम पुरुषः (3) उत्तम पुरुषः (4) अन्य पुरुषः

42. महात्मनां चरितम् एवं भवति ।

(1) अलोकसामान्यमचिन्त्यहेतुकम्	(2) दीनं वचः
(3) नैतादृशम्	(4) सावधानमनस्कम्

43. 'केचित्' इति पदं व्याकरणरीत्या एवं भवति ।

(1) तकारान्तपुंलिङ्गम्	(2) तकारान्तस्त्रीलिङ्गम्
(3) पञ्चमीविभक्त्यन्तम्	(4) अव्ययम्

44. 'वृष्टिभिरार्द्रयन्ति' अत्र सन्धिविभागः एवं भवति ।

(1) वृष्टिभिः + रार्द्रयन्ति	(2) वृष्टिः + भिरार्द्रयन्ति
(3) वृष्टिभिः + आर्द्रयन्ति	(4) वृष्टिभिरा + र्द्रयन्ति

45. बहवः - इति पदस्य प्रतिपदिकम् एवं भवति ।

(1) बहवः	(2) बहवस्	(3) बहुस्	(4) बहु

प्रदत्तविकल्पेभ्यः समुचितमुत्तरं चित्वा लिखत ।

46. मनोविज्ञानपद्धतेः अंशेषु अयं भिन्नः अंशः वर्तते ।

(1) सामाजिकविकासः	(2) अन्तरीक्षणम्
(3) निरीक्षणपद्धतिः	(4) प्रयोगात्मकपद्धतिः

47. एते ज्ञानात्मकप्रश्नाः भवन्ति ।

(1) प्रबन्धात्मकप्रश्नाः	(2) लघूत्तरप्रश्नाः
(3) दीर्घोत्तरप्रश्नाः	(4) वस्तुनिष्ठप्रश्नाः

48. विश्लेषणात्मकज्ञानं नाम

- (1) छात्रः प्राप्तस्य ज्ञानस्य कालान्तरेऽपि स्वाभीष्टसन्दर्भे समन्वयं कर्तुं शक्नोति ।
- (2) छात्रं विषयस्य परिचयने, श्रुतस्य दृष्टस्य वा स्मरणे सहकरोति ।
- (3) छात्रः यदा विषयं ज्ञात्वा अवगत्य च समन्वयं कर्तुं समर्थो भवति ।
- (4) छात्रस्य अधिगमनस्तरं व्यवहारेषु समागतपरिवर्तनं च ज्ञातुं सहायकं भवति ।

49. 'प्रतिक्रिया' (Responding) एतस्य विवरणम् एतं वाक्यं प्रदर्शयति ।

- (1) शिक्षकः छात्राणाम् अवधानं केन्द्रीकर्तुम् अपेक्षितं प्रयत्नं करोति । इयम् एव ।
- (2) छात्रः शिक्षकेण प्रतिपादितविचारेभ्यः मौखिकरूपेण या भावप्रकटनक्रिया वर्तते सा क्रिया एव ।
- (3) विचाराणां साधुत्वासाधुत्वयोः चर्चा विमर्शनं च कृत्वा तदुपरि धनात्मकभावोत्पादनमेव ।
- (4) कार्यस्य सङ्घटनं कृत्वा तस्योपरि उत्तमभावप्रकटनमेव ।

50. एते उद्देशलेखने ध्यातव्यांशाः भवन्ति । तथापि एकः अंशः माध्यमिकशिक्षाऽयोगस्य अत्र उक्तः ।

- (1) छात्राणां कार्यकौशलीम् अनुसृत्य लेखनीयम् न तु शिक्षकव्यवहारमनुसृत्येति ज्ञेयम् ।
- (2) छात्रव्यवहारस्यान्तिमपरिवर्तनरूपं लेख्यम् ।
- (3) मूल्याङ्कनयोग्यं क्रियापदमुपयुज्यैव लेख्यम् ।
- (4) सामाजिकसेवासु भागग्रहणार्थं प्रेरणां प्राप्नुयुः ।

51. गद्यसाहित्ये कथासाहित्यस्य पठनेन छात्रेषु एतत् ज्ञानं न भवति ।

- (1) कथाज्ञानम्
- (2) गायनज्ञानम्
- (3) चरित्रनिर्माणम्
- (4) कल्पनाशक्तेः विकासः

52. वस्तुनिष्ठप्रश्नविधानेषु एतादृशः प्रश्नः न भवति ।

- (1) बहुविकल्पप्रश्नाः
- (2) रिक्तस्थानं पूरयत
- (3) संयोजयत
- (4) त्रिचतुरैः वाक्यैः उत्तरं लिखत

53. प्राचीनकाले शलाकापरीक्षाम् अत्र कुर्वन्ति स्म ।

- (1) गृहेषु मन्दिरेषु च
- (2) शालासु विद्यापीठेषु च
- (3) विद्वत् सभासु मन्दिरेषु च
- (4) महाविद्यालयेषु उपवनेषु च

54. संस्कृतशिक्षणे दृश्यश्रव्यसाधनानां प्रयोगस्य लाभाः प्रदत्ताः । तत्रैकः अंशः शिक्षकेण सम्बद्धः वर्तते ।

- (1) विषयः रोचकः आकर्षकः च भवति ।
- (2) सार्थकशब्दभण्डारस्य वृद्धिः भवति ।
- (3) अध्यापने वैविध्यं भवति ।
- (4) अध्यापकस्य उपकरणानां सञ्चालनस्य प्रयोगस्य च ज्ञानं सम्यक् भवेत् ।

55. प्रदत्तेषु पाठ्यपुस्तकस्य उद्देशेषु अयमंशः पाठ्यपुस्तकानां आवश्यकतां सूचयति ।
 (1) छात्रेभ्यः व्यावहारिकज्ञानस्य सम्पादनाय प्रेरणा
 (2) अधीतानां पाठानां स्मरणाय प्रबलं साधनं भवति
 (3) छात्रेषु स्वाध्यायं प्रति रुच्युत्पादनम्
 (4) विविधविषयाणां विभिन्नशैलीनां च परिचयः
56. रामेण बाणेन हतो वाली । अत्र रेखाङ्कितपदस्य कारकम् इदं भवति ।
 (1) कर्तृकारकम् (2) कर्मकारकम्
 (3) करणकारकम् (4) अपादानकारकम्
57. तृणं न खादन्नपि जीवमानः । अत्र रेखाङ्कितस्य कृदन्तपदस्य प्रत्ययः एषः भवति ।
 (1) ल्यप् प्रत्ययः (2) क्तवतु प्रत्ययः
 (3) शतृ प्रत्ययः (4) शानच् प्रत्ययः
58. कर्मकुशलः - अत्र एषः समासः प्रसिद्धः ।
 (1) अव्ययीभावः समासः (2) बहुव्रीहिः समासः
 (3) द्विगुः समासः (4) तत्पुरुषः समासः
59. एकस्यैव व्यञ्जनस्य पुनरावृत्तिः अनुप्रासः । अधोदत्तेषु उदाहरणेषु अनुप्रासः अत्र अन्वेति ।
 (1) चचालबालारयभिन्नवल्कला
 (2) अमरी कबरी भारभ्रमरी मुखरीकृतम्
 (3) विद्याधनं सर्वधनप्रधानम्
 (4) अम्भोरुहमिहाताम्रं मुग्धे करतलं तव
60. त-त-ज-गु-गु एवं स्थिते छन्दसि इन्द्रवज्रावृत्तं भवति । एतेषु श्लोकपादेषु अस्य इन्द्रवज्रावृत्तं भवति ।
 (1) सम्पूर्णकुम्भो न करोति शब्दम्
 (2) पिबन्ति नद्यः स्वयमेव नाम्भः
 (3) असहायः पुमानेकः कार्यान्तं नाधिगच्छति
 (4) पुनरपि जननं पुनरपि मरणम्

KANNADA MEDIUM
PART - III
CHILD DEVELOPMENT AND PEDAGOGY

61. ಮಗುವು ನಿಲ್ಲುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮೊದಲು ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಗುವು ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ನಡಿಗೆ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಂಶ
- (1) ನಿರಂತರತೆಯ ನಿಯಮ
 - (2) ವಿನ್ಯಾಸ-ಏಕರೂಪತಾ ನಿಯಮ
 - (3) ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಿಯಮ
 - (4) ನಿರ್ದೇಶಿತ ವಿಕಸನ ತತ್ವ ✓
62. ಅನುವಂಶವು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಮಾನವ ಗುಣ
- (1) ಅಂತಃ ಪ್ರಜ್ಞೆ
 - (2) ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ✓
 - (3) ಒಳನೋಟ
 - (4) ಅಂತಃ ಪ್ರೇರಣೆ
63. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಗುಣಗಳು ಭದ್ರವಾದ ಮತ್ತು ನಿಕಟ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಅವಧಿ
- (1) ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯಾವಧಿ
 - (2) ಮಧ್ಯ ಬಾಲ್ಯಾವಧಿ
 - (3) ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯಾವಧಿ ✓
 - (4) ತಾರುಣ್ಯಾವಧಿ ✓
64. ಪರಸ್ಪರಾನುಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಮೂಲತಃ 'ಸ್ವ-ಕೇಂದ್ರಿತ' ದಿಂದ 'ಇತರ-ಕೇಂದ್ರಿತ' ದೆಡೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅವಧಿ
- (1) ಶೈಶವಾವಧಿ
 - (2) ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವಾವಧಿ
 - (3) ಶಾಲಾವಧಿ ✓
 - (4) ತಾರುಣ್ಯಾವಧಿ
65. ವೈಗೋಟ್ಸ್ಕಿಯವರ ಪ್ರಕಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದು
- (1) ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶ ✓
 - (2) ನೈತಿಕ ಅಂಶ
 - (3) ಶಾರೀರಿಕ ಅಂಶ
 - (4) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಅಂಶ

66. ಥರ್ಸ್‌ಟನ್‌ರವರು ವಿಭೇದೀಕರಿಸಿರುವ ಸಮೂಹ ಕಾರಕಾಂಶಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

- (1) ಏಳು (2) ಎಂಟು (3) ಒಂಬತ್ತು (4) ಹತ್ತು

67. ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯ ಬಹುಕಾರಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು

- (1) ಹೋವರ್ಡ್ ಗಾರ್ಡ್‌ನರ್
(2) ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಸ್ಪಿಯರ್‌ಮನ್
(3) ಬೆನಾರ್ಡ್ ಕೆಟಲ್
(4) ಎಲ್. ಎಲ್. ಥರ್ಸ್‌ಟನ್

68. ಹೇಳಿಕೆ A : ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೆದುಳು, ಪುರುಷರ ಮೆದುಳಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹೇಳಿಕೆ B : ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೆದುಳು ಹೆಚ್ಚು ತಿರುವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮೆದುಳಿನ ಮೇಲ್ಮೈ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- (1) ಹೇಳಿಕೆ A ಸರಿ, ಹೇಳಿಕೆ B ತಪ್ಪು
(2) ಹೇಳಿಕೆ A ತಪ್ಪು, ಹೇಳಿಕೆ B ಸರಿ
(3) ಹೇಳಿಕೆಗಳು A ಮತ್ತು B ಸರಿಯಾಗಿದೆ
(4) ಹೇಳಿಕೆಗಳು A ಮತ್ತು B ತಪ್ಪಾಗಿದೆ

69. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊಂದಿಸಿರಿ.

I. ಆಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿ	a. ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ
II. ಸಬಲೀಕರಣ	b. ಮಹಿಳೆಯರ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಾನಮಾನ
III. ಅಧಿಕಾರದ ಪುನರ್ವಿತರಣೆ	c. ಸ್ವಯಂ-ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ
IV. ಸಮತೋಲನಾ ಶಕ್ತಿ	d. ಸಮಾನತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ
- (1) I - a, II - b, III - c, IV - d
(2) I - b, II - c, III - d, IV - a
(3) I - c, II - a, III - d, IV - b
(4) I - b, II - c, III - a, IV - d

70. A ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈ - ಬರಹವು, B ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈ - ಬರಹಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಭಿನ್ನತೆಗೆ ಕಾರಣ

- (1) ಅಧ್ಯಯನ ಅಭ್ಯಾಸ
(2) ಮನೋಚಲನಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲ
(3) ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ
(4) ಆಸಕ್ತಿ

71. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ-ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಕಾರಣ

- (1) ಇದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ
- (2) ಇದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಹೇಳಿಕೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ
- (3) ಇದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ತುಂಬಾ ಸರಳವಾಗಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಕಾಲಾವಧಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ
- (4) ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ

72. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

- (1) ಅಂತಃ ಪ್ರಜ್ಞೆ
- (2) ತಾರ್ಕಿಕತೆ
- (3) ವೀಕ್ಷಣೆ
- (4) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

73. ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸ್ವ-ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಧನ

- (1) ರೂಬ್ರಿಕ್ ಮೂಲಕ ಮಾಪಿಸುವುದು
- (2) ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಹಾಳೆ
- (3) ತಾಳೆ-ಪಟ್ಟಿ
- (4) ತರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ

74. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಯೋಚನಾ ಕೌಶಲವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ ಆಧಾರಿತ ಮಾಪನದ ಸಂಗತಿಗಳು.

- (1) ಅನುಗಮನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ನಿಗಮನಾತ್ಮಕ ವಿವೇಚನೆ ಬಳಸುವುದು
- (2) ಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು
- (3) ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು
- (4) ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಗಳ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸುವುದು

75. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಪದವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವಾಗ, ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪದವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಾದ ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತೆಯ ವಿಧ

- (1) ಡಿಸ್‌ಪ್ರೆಕ್ಸಿಯಾ - ಮೆಮೊರಿ
- (2) ಡಿಸ್‌ಟೋಪಿಯಾ - ಸ್ಪೆಲಿಂಗ್
- (3) ಡಿಸ್‌ನೋಮಿಯಾ - ವೆಕ್ಸಿಗೇಷನ್ & ಡಿಫಿನ್ಷನ್
- (4) ಡಿಸ್‌ಫೇಸಿಯಾ - ಲಿ

76. ADHD ಯ ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ

- (1) ಅಟೆನ್ಷನ್ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಹೈಪರ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಡಿಸ್‌ಆರ್ಡರ್
- (2) ಅಟೆನ್ಷನ್ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಹೈಪರ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಡಿಸ್‌ಆರ್ಡರ್
- (3) ಅಟೆನ್ಷನ್ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಹೈಪರ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಡಿಸ್‌ಆರ್ಡರ್
- (4) ಅಟೆನ್ಷನ್ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಹೈಪರ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಡಿಸ್‌ಆರ್ಡರ್

77. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO) ಪ್ರಕಾರ 35 – 49 ರವರೆಗಿನ (IQ) ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿರುವ ರೀತಿ

- (1) ಕಡಿಮೆ
- (2) ತೀವ್ರತೆ
- (3) ಮಧ್ಯಮ
- (4) ಹೆಚ್ಚು

78. ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 'ವೇಗೋತ್ಕರ್ಷಕ್ಕೆ' ಸರಿಯಲ್ಲದ ಹೇಳಿಕೆ

- (1) ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಶೀಘ್ರ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು
- (2) ಶ್ರೇಣಿ ಅಥವಾ ತರಗತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ತೇರ್ಗಡಿಸುವುದು
- (3) ಕಾರ್ಯಾಯೋಜನೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದು
- (4) ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಕಾರ್ಯ ನಿಯೋಜನೆ

79. ತರಗತಿ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಲ್ಲದ ಹೇಳಿಕೆ

- (1) ಬೋಧನೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬಹುದು
- (2) ಬೋಧನೆಯು ಔಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿದೆ
- (3) ಬೋಧನೆಯು ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲವಾಗಿದೆ
- (4) ಬೋಧನೆಯು ಒಂದು ಸೂಚನೆ

80. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗ

- (1) ದೃಶ್ಯ ನಟನೆ
- (2) ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ
- (3) ಕೈ-ಕೆಲಸ
- (4) ಸ್ವಯಂಅಧ್ಯಯನ

81. ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಉತ್ತಮ ತಂತ್ರ
- (1) ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು
 - (2) ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ
 - (3) ಸಹಭಾಗಿ ಮತ್ತು ಗುಂಪು ಬೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು
 - (4) ಸಾಮರ್ಥ್ಯಧಾರಿತ ಮಕ್ಕಳ ಗುಂಪನ್ನು ಮಾಡುವುದು
82. ಕಲಿಯುವವನಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಪರಿಭಾಷಿಸುವುದು
- (1) ತಮ್ಮದೇ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - (2) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವರ್ತನೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿಯಮಾವಳಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು
 - (3) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪು (ಮಂಡಳಿ) ನಿಯಮ ಮತ್ತು ನಡಾವಳಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ
 - (4) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ-ನಿಯಂತ್ರಣದ ಮೂಲಕ ಸ್ವತಃ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗುವುದು
83. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪೂರಕವಾಗಿ ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸೇರ್ಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ
- (1) ಹೊಂದಾಣಿಕೆ
 - (2) ಸರಿದೂಗಿಸುವಿಕೆ
 - (3) ಸಂಯೋಜಿಸುವಿಕೆ
 - (4) ಸಂಘಟಿಸುವಿಕೆ
84. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯು, ಹುಡುಗ (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ)ನ ಪಕ್ಕ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪದಿರುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ
- (1) ವಿಷಮಜಾತೀಯ ನೈತಿಕತೆ
 - (2) ಸಂಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಅಪರಿಪಕ್ವತೆ
 - (3) ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ
 - (4) ಸಹಕಾರದ ನೈತಿಕತೆ
85. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.
- ಈ ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ರೀತಿ
- (1) ಪಾರ್ಶ್ವತೆ
 - (2) ಪೂರ್ವ-ತಯಾರಿಕಾ ಆಲೋಚನೆ
 - (3) ಸಹಾಯಕ ಕಲಿಕಾ ತತ್ವ
 - (4) ಬೆಂಬಲ

86. ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವ್ಯಕ್ತಿ (Chairman) ಗೆ ಬದಲಾಗಿ 'ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಕ್ರಮ
- (1) ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ
 - (2) ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ಉತ್ತಮ ಹಿಡಿತ
 - (3) ಲಿಂಗ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆ
 - (4) ಲಿಂಗ ಪಕ್ಷಪಾತ ಧೋರಣೆ
87. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು
- (1) ಶಾಲೆ
 - (2) ಪ್ರಬಂಧ
 - (3) ಮನೆ ಕೆಲಸ
 - (4) ಪ್ರಮೇಯ
88. ತರಗತಿ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳಾದ ಆಟ -ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅನ್ವೇಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ
- (1) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ವಿಧಾನ
 - (2) ಸೂಚನಾ ವಿಧಾನ
 - (3) ಶಿಕ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ವಿಧಾನ
 - (4) ಪಠ್ಯ ಕೇಂದ್ರಿತ ವಿಧಾನ
89. ತರಗತಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು
- (1) ಉದ್ದೇಶನ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು
 - (2) ಸಹಜ ಪ್ರಚೋದನಾ ಸಂಸ್ಕರಣ
 - (3) ಪುನರ್ಬಲನ
 - (4) ಸಹಕಾರತ್ವ
90. ಮಾಸ್ತೋರವರ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಪ್ರೇರಣಾ ಹಂತ ವಿಭಜನೆಯಲ್ಲಿ 'ಆತ್ಮನಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ' ಹಂತದ ಸಂಖ್ಯೆ
- (1) ಮೊದಲನೇ ಹಂತ
 - (2) ಮೂರನೇ ಹಂತ
 - (3) ನಾಲ್ಕನೇ ಹಂತ
 - (4) ಐದನೇ ಹಂತ

**ENGLISH MEDIUM
PART – III
CHILD DEVELOPMENT AND PEDAGOGY**

- 61.** A baby can't walk before he acquires the ability to stand. Similarly he must have to learn how to walk before starting to run. This idea is associated with
- (1) Principle of continuity
 - (2) Principle of uniformity of pattern
 - (3) Principle of development
 - (4) Principle of directive development
- 62.** The trait of human being that is determined by heredity
- (1) Intuition
 - (2) Intelligence
 - (3) Insight
 - (4) Instinct
- 63.** Common interests and traits lead to the formation of a firm and intimate friendships during the period among childrens is
- (1) Early childhood
 - (2) Middle childhood
 - (3) Late childhood
 - (4) Adolescence
- 64.** A transition from interaction that are basically 'self-oriented' to interactions that are 'other-oriented' takes place
- (1) Infancy period
 - (2) Pre-school period
 - (3) School period
 - (4) Adolescence period
- 65.** According to Vygotsky, children's learning is strongly influenced by
- (1) Social factor
 - (2) Moral factor
 - (3) Physical factor
 - (4) Emotional factor

66. The number of group factor differentiated by Thurstone
(1) Seven (2) Eight
(3) Nine (4) Ten
67. Multiple intelligence theory was proposed by
(1) Howard Gardner
(2) Edward Spearman
(3) Bernard Cattell
(4) L.L. Thurstone
68. **Statement A** : Female brain is smaller than male brain.
Statement B : Female brain has more folds that allow more surface brain tissue.
(1) Statement A is true, statement B is false
(2) Statement A is false, statement B is true
(3) Statements A and B are true
(4) Statements A and B are false
69. Match the following in relation with Non-formal and Formal Education.
I. Power within a. gives freedom of choice
II. Empowerment b. women's low status
III. Redistribution of power c. self confidence
IV. Power of balance d. leads to equality
(1) I - a II - b III - c IV - d
(2) I - b II - c III - d IV - a
(3) I - c II - a III - d IV - b
(4) I - b II - c III - a IV - d
70. Person A's handwriting is better than Person B's handwriting. The difference in handwriting is due to
(1) Study habits
(2) Psychomotor skills
(3) Aptitude
(4) Interest

- 71.** The reason behind adaptation of case-study at class in school education
- (1) It provides lot of theoretical inputs on practical aspects
 - (2) It provides statement to reflect on issues
 - (3) It is very simple to practice and less time consuming
 - (4) It engages students in research and reflective discussions
- 72.** The ability to draw conclusion and make decisions among students.
- (1) Intuition
 - (2) Reasoning
 - (3) Observation
 - (4) Analyse
- 73.** A tool which is not related to self-assessment in learning
- (1) Assessment with rubrics
 - (2) Reflective sheet
 - (3) Check list
 - (4) Class-test
- 74.** The aspects that do not support performance based assessment that taps into students higher order thinking skills
- (1) Using inductive and deductive reasoning
 - (2) Reproducing knowledge based information
 - (3) Synthesising necessary information to draw conclusion
 - (4) Evaluation reliability of sources of information
- 75.** A student stumbles over words that he could not remember at the moment. The learning disability type observed in this situation is
- (1) Dyspraxia
 - (2) Dystopia
 - (3) Dysnomia
 - (4) Dysphasia

- 76.** The full form of ADHD is
- (1) Attention Deficit Hyper Activity Disorder
 - (2) Attention Deficit Hypo Activity Disorder
 - (3) Autism Deficit Hyper Activity Disorder
 - (4) Autism Deficit Hypo Activity Disorder
- 77.** According to WHO the person with intellectual disability of IQ 35 – 49 is categorised as
- (1) Mild
 - (2) Profound
 - (3) Moderate
 - (4) Severe
- 78.** The statement that is incorrect with respect to acceleration for school administration is
- (1) Providing early admission to school according to mental age
 - (2) Skipping of grades or classes and promote
 - (3) Making them work on independent projects
 - (4) Advance placement
- 79.** The statement is not true about teaching in classroom
- (1) Teaching is modifiable
 - (2) Teaching is both formal and informal
 - (3) Teaching is science as well as skill
 - (4) Teaching is an instruction
- 80.** The most appropriate way to facilitate learning at primary level is
- (1) Video simulation
 - (2) Demonstration
 - (3) Hands-on-experience
 - (4) Self studying

- 81.** The better strategy for teaching children with special need is
- (1) Provision for discussion in the classroom
 - (2) Demonstration by teacher
 - (3) Facilitating content through co-operative and peer tutoring
 - (4) Ability grouping for teaching
- 82.** The self-regulations of learner refers to
- (1) Their ability to monitor their own learning
 - (2) Creating regulations for students behaviour
 - (3) Rules and regulations are made by student group
 - (4) Isolate student himself from learning with self control
- 83.** The process fitting new information into existing scheme is
- (1) Accommodation
 - (2) Equilibration
 - (3) Assimilation
 - (4) Organisation
- 84.** In a classroom, a girl refuses to sit with boy. This kind of peer disagreement is due to
- (1) Heterogeneous morality
 - (2) Cognitive immaturity
 - (3) Reaction
 - (4) Morality of co-operation
- 85.** A teacher observed that a student could not solve a problem on his own, but he could do it with the help of his senior. This guidance is called
- (1) Lateralisation
 - (2) Pre-operative thinking
 - (3) Zonal proximal development
 - (4) Scaffolding

- 86.** A teacher of a school labelled as head of committee as 'chairperson' instead of 'chairman'. It indicates that teacher follows
- (1) an acceptable term
 - (2) good command over language
 - (3) usage of gender free language
 - (4) has a gender bias
- 87.** The convergent thinking is best expressed from the following
- (1) School
 - (2) Essay
 - (3) Homework
 - (4) Theorem
- 88.** In a classroom transaction, the methods like playway, discovery comes under the teaching method
- (1) Student centred methods
 - (2) Instructional methods
 - (3) Teacher centred methods
 - (4) Text centred methods
- 89.** The process of giving rewards and punishment in classroom transaction
- (1) Stimulus variation
 - (2) Sublimation of innate response
 - (3) Reinforcement
 - (4) Co-operation
- 90.** In a representation of Maslow hierarchy of motivation the level of 'self actualization' is
- (1) First level
 - (2) Third level
 - (3) Fourth level
 - (4) Fifth level

**KANNADA MEDIUM
PART - IV
SOCIAL SCIENCE**

91. ಅ - ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ಬ - ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ರಾಜವಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ.

ಅ - ಪಟ್ಟಿ

ಬ - ಪಟ್ಟಿ

a. ಸಿಮುಖ	i. ಗಂಗರು
b. ರಾಜಾ ಜಯಸಿಂಹ	ii. ಕುಶಾನರು
c. ಪುಷ್ಯಭೂತಿ	iii. ಶಾತವಾಹನರು
d. ಕುಜಲಕರ್ ಫೀಸಸ್	iv. ವರ್ಧನರು
	v. ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯರು

a b c d

(1) i ii iii iv

(2) iv iii ii v

(3) iii. v. iv. ii

(4) ii v iii i

92. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ.

ಪ್ರತಿಪಾದನೆ (A) : ಲಾರ್ಡ್ ಕಾರ್ನ್‌ವಾಲೀಸನು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ನೀಡಿದನು.

ಸಮರ್ಥನೆ (R) : ಲಾರ್ಡ್ ಕಾರ್ನ್‌ವಾಲೀಸನು “ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯೂ ಭ್ರಷ್ಟ” ಎಂದು ವಾದಿಸಿದನು.

- (1) 'A' ಮತ್ತು 'R' ಎರಡೂ ಸರಿ ಮತ್ತು 'R' 'A' ನ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಾಗಿದೆ
- (2) 'A' ಮತ್ತು 'R' ಎರಡೂ ಸರಿ ಆದರೆ 'R' 'A' ನ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ
- (3) 'A' ಸರಿ ಆದರೆ 'R' ತಪ್ಪು
- (4) 'R' ಸರಿ ಆದರೆ 'A' ತಪ್ಪು

93. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಘಟನೆಗಳ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯು

- a. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಘಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪನೆ. 1526
- b. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲನ್ನು ಟರ್ಕರು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. 1453
- c. ರಕ್ತಸತಂಗೆಡಿ ಕದನ. 1565
- d. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಜಲಮಾರ್ಗವನ್ನು ವಾಸ್ಕೋಡಗಾಮನು ಕಂಡುಹಿಡಿದನು. 1498

(1) a b c d

(2) b d a c

(3) d c b a

(4) b c a d

94. ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಹರಿಪುರ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದವರು

- (1) ಲಾಲಾ ಲಜಪತ್ ರಾಯ್
- (2) ಬಾಲ ಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್
- (3) ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್
- (4) ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್

95. “ಧರ್ಮಚಕ್ರ ಪ್ರವರ್ತನ” ಎಂದರೆ

- (1) ಬುದ್ಧನ ಜನನ
- (2) ಬುದ್ಧನು ಅರಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆದದ್ದು
- (3) ಬುದ್ಧನ ಮರಣ
- (4) ಬುದ್ಧನ ಮೊದಲ ಬೋಧನೆ

96. “ಅನುಭವ ಮಂಟಪ” ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರು

- (1) ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು
- (2) ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು
- (3) ಬಸವಣ್ಣನವರು
- (4) ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು

97. ಸಿಂಧೂ-ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರು

- (1) ಹರಪ್ಪ
- (2) ಮೊಹೆಂಜೋದಾರೋ
- (3) ಧೋಲವೀರಾ
- (4) ಲೋಥಾಲ್

98. ಅಡಾಲ್ಫ್ ಹಿಟ್ಲರ್‌ನ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಗ್ಗೊಲೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುವರು

- (1) ಹೊಲೋಕಾಸ್ಟ್
- (2) ನಾಜಿ
- (3) ಪ್ಯೂರರ್
- (4) ಗೊಬೆಲ್ಸ್

99. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಎರಡನೇ ಅಂಗ್ಲೋ-ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧ : ಮಂಗಳೂರು ಒಪ್ಪಂದ : : ಮೂರನೇ ಅಂಗ್ಲೋ-ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧ :

(1) ಮದ್ರಾಸ್ ಒಪ್ಪಂದ

(2) ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಒಪ್ಪಂದ

(3) ಸಾಲ್ಬಾಯಿ ಒಪ್ಪಂದ

(4) ಬೆಸ್ಸೀನ್ ಒಪ್ಪಂದ

100. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

- ಇವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದರು.
- ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.
- ಇವರು ಬೆಳಗೋಳದ ಬಳಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.
- ಇವರು ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದು

(1) ಜಯಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ್

(2) ಹತ್ತನೇ ಜಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ್

(3) ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ್

(4) ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್

101. ಭಾರತದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಪಿತಾಮಹ

(1) ರಾಜಾರಾಮ್ ಮೋಹನ್ ರಾಯ್

(2) ಸ್ವಾಮಿ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ

(3) ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಫುಲೆ

(4) ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

102. ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳವಳಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಈ ಗುಂಪಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರು

(1) ದಿ ಫಾರ್ವರ್ಡ್ ಬ್ಲಾಕ್

(2) ದಿ ಫ್ರೀಡಂ ಸ್ಟಗಲ್ ಫ್ರಂಟ್

(3) ಸಮಾಜವಾದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ

(4) ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇನೆ

103. ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತು ಪೌರತ್ವ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ವರ್ಷ

(1) 1953

(2) 1954

(3) 1955

(4) 1956

104. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ವಯಸ್ಸನ್ನು 21 ವರ್ಷಗಳಿಂದ 18 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿ

(1) 24ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ

(2) 52ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ

(3) 61ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ

(4) 69ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ

105. ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೊರಡಿಸುವ ಲಿಖಿತ ರೂಪದ ಆಜ್ಞೆ

(1) ಬಂಧಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೀಕರಣ

(2) ಪರಮಾದೇಶ

(3) ಸರ್ವಿಯೋರರಿ

(4) ಪ್ರತಿಬಂಧಕಾಜ್ಞೆ

106. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ

(1) 352 ನೇ ವಿಧಿ

(2) 356 ನೇ ವಿಧಿ

(3) 360 ನೇ ವಿಧಿ

(4) 371 ನೇ ವಿಧಿ

107. A ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು B ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ಪಟ್ಟಿ - A

ಪಟ್ಟಿ - B

A. ಉತ್ತರ ಕಮಾಂಡ್

1. ಪುಣೆ

B. ದಕ್ಷಿಣ ಕಮಾಂಡ್

2. ಮಾವ್

C. ಕೇಂದ್ರ ಕಮಾಂಡ್

3. ಉದಾಂಪುರ್

D. ತರಬೇತಿ ಕಮಾಂಡ್

4. ಲಕ್ನೋ

(1) A - 2, B - 3, C - 1, D - 4

(2) A - 2, B - 1, C - 3, D - 4

(3) A - 1, B - 2, C - 3, D - 4

(4) A - 3, B - 1, C - 4, D - 2

108. 'ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಈ ಜಗತ್ತು ಕೇವಲ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪೋಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬೆವರನ್ನು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಆಸೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.' - ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದವರು

(1) ಅಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್

(2) ಐಸನ್ ಹೋವರ್

(3) ಜಾನ್ ಮಥಾಯಿ

(4) ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲ

Paper - II

94

KMSS

109. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

- ಅಮೆರಿಕಾ, ರಷ್ಯಾ, ಬ್ರಿಟನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಚೀನಾ ಭದ್ರತಾ ಸಮಿತಿಯ ಶಾಶ್ವತ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿವೆ.
- ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.
- ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ ಜನವರಿ 1, 1995 ರಂದು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.
- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅನುಮೋದನೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ.

- (1) a ಮತ್ತು b ಮಾತ್ರ ಸರಿ
- (2) b ಮತ್ತು c ಮಾತ್ರ ಸರಿ
- (3) b, c ಮತ್ತು d ಮಾತ್ರ ಸರಿ
- (4) a, b, c ಮತ್ತು d ಸರಿ

110. ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ

- (1) 08
- (2) 10
- (3) 12
- (4) 14

111. ಹಿಮನದಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವ ಭೂಸ್ವರೂಪ

- (1) U ಆಕಾರದ ಕಣಿವೆಗಳು
- (2) V ಆಕಾರದ ಕಣಿವೆಗಳು
- (3) ಲ್ಯಾಪೀಸ್
- (4) ಅಂತರ್‌ಗುಹ

112. ವಾಯುಮಂಡಲದ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲಿನ ಪದರ

- (1) ಉಷ್ಣತಾ ಮಂಡಲ
- (2) ಮಧ್ಯಂತರ ಮಂಡಲ
- (3) ಬಾಹ್ಯಮಂಡಲ
- (4) ಪರಿವರ್ತನಾ ಮಂಡಲ

113. ಉಷ್ಣಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ

- (1) ಬೆಂಗ್ವಲಾ
- (2) ಗಲ್ಫ್ ಸ್ಟೀಂ
- (3) ಫಾಕ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್
- (4) ಲಾಬ್ರಡಾರ್

114. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಜೋಡಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- (1) 0° ಅಕ್ಷಾಂಶ : ಕರ್ಕಾಟಕ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವೃತ್ತ
- (2) 23½° ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ : ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತ
- (3) 66½° ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ : ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವೃತ್ತ
- (4) 66½° ದಕ್ಷಿಣ ಅಕ್ಷಾಂಶ : ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ವೃತ್ತ

115. ಕೂಪರ್ ಕ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಡೈಮಂಟಿನಾ ನದಿಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದು

- (1) ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ
- (2) ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕಾ
- (3) ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾ
- (4) ಆಫ್ರಿಕಾ

116. ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ದೇಶಗಳ ಸರಿಯಾದ ಗುಂಪು

- (1) ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್ ಮತ್ತು ಕುವೈತ್ (2) ಭಾರತ, ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾ
(3) ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್, ಮಯನ್ಮಾರ್ ಮತ್ತು ಮಲೇಷ್ಯಾ (4) ಭಾರತ, ಮಯನ್ಮಾರ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಗಾಪುರ

117. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- a. ಕೊಡಗು b. ಶಿವಮೊಗ್ಗ
c. ಉಡುಪಿ d. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ

- (1) a ಮತ್ತು c (2) b ಮತ್ತು d
(3) a ಮತ್ತು b (4) b ಮತ್ತು c

118. ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

- a. ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಎರಡನೇ ಮುಖ್ಯ ನದಿ.
b. ಇದು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಉಗಮ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.
c. ಭೀಮ, ಘಟಪ್ರಭ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭ ಇದರ ಉಪನದಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದು

- (1) ಕಾವೇರಿ ನದಿ (2) ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ
(3) ನರ್ಮದಾ ನದಿ (4) ಗೋದಾವರಿ ನದಿ

119. ಕರ್ನಾಟಕದ ಅತ್ಯಂತ ಆಳವಾದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ

- (1) ಚಾಂಪಿಯನ್ ರೀಫ್ (2) ನಂದಿದುರ್ಗ
(3) ಉರಿಗಾಂ (4) ಮೈಸೂರು ಗಣಿ

120. 'ಗಿರ್' ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ ಕಂಡುಬರುವುದು

- (1) ಬಿಹಾರ (2) ಅಸ್ಸಾಂ (3) ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ (4) ಗುಜರಾತ್

121. 'ಭಾರತಕ್ಕೆ ಯೋಜಿತ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದವರು

- (1) ಡಾ. ನಾರ್ಮನ್ ಬೋರ್ಲಾ (2) ಡಾ. ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್
(3) ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ (4) ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ

122. 'ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಬೆಳವಣಿಗೆ' ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ

- (1) ಐದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ (2) ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ
(3) ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ (4) ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ

Paper - II

123. ನೀತಿ ಆಯೋಗ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದದ್ದು

(1) ಜೂನ್ 5, 2015

(3) ಜೂನ್ 5, 2016

(2) ಜನವರಿ 1, 2015

(4) ಏಪ್ರಿಲ್ 1, 2014

124. 'ಭಾರತದ ನೈಜ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೆಂದರೆ, ಅದರ ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು

(1) ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ

(2) ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

(3) ಮಹಾತ್ಮ ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಫುಲೆ

(4) ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್

125. A ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು B ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಕರೆನ್ಸಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ.

ಪಟ್ಟಿ - A

ಪಟ್ಟಿ - B

a. ಯು.ಕೆ.

i. ಯಾನ್

b. ಜರ್ಮನಿ

ii. ಯನ್

c. ಜಪಾನ್

iii. ಪೌಂಡ್

d. ಚೀನಾ

iv. ಡಾಲರ್

v. ಮಾರ್ಕ್

(1) a - i, b - ii, c - iv, d - iii

(2) a - iv, b - ii, c - iii, d - i

(3) a - iii, b - v, c - ii, d - i

(4) a - iv, b - v, c - ii, d - i

126. ಭಾರತೀಯ ವಾಯುದಳಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶೀಯ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಖಾನೆ

(1) ನ್ಯಾಷನಲ್ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಸ್

(2) ಭಾರತ್ ಹೆವಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

(3) ಭಾರತ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

(4) ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಏರೋನಾಟಿಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

127. 'ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಉದ್ಯಮದ ತೊಟ್ಟಿಲುಗಳು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು

(1) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ

(2) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ

(3) ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ

(4) ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

128. ಎಮಿಲಿ ಡರ್ಫಿಮ್‌ರವರು ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು

- (1) ಫ್ರಾನ್ಸ್ (2) ಜರ್ಮನಿ (3) ಭಾರತ (4) ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್

129. ಕೆಳಗಿನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

- A. ಈ ಸಮಾಜವು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚದುರಿದ ಮಾನವ ಸಮೂಹಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
B. ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಬಲವಾದ ಇಚ್ಛೆ ಕಾಣಿಸದು.
C. ಇಡೀ ಸಮಾಜವೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂಧುತ್ವದ ಸಂಬಂಧಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
D. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಲ್ಲ.

ಮೇಲಿನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಸಮಾಜ

- (1) ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಮಾಜ
(2) ಪಶುಪಾಲನಾ ಸಮಾಜ
(3) ಕೃಷಿಕ ಸಮಾಜ
(4) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮಾಜ

130. ಜಾರ್ವಾ, ಓಂಗೇ, ಸೆಂತಿನೇಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪುಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದು

- (1) ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ (2) ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ
(3) ಲಡಾಖ್ (4) ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್

131. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿರುವ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ

- (1) 14ನೇ ವಿಧಿ (2) 15ನೇ ವಿಧಿ
(3) 16ನೇ ವಿಧಿ (4) 17ನೇ ವಿಧಿ

132. ಪಟ್ಟಿ - Aಯೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ - Bಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ.

ಪಟ್ಟಿ - A

- A. ಚಿಪ್ಕೋ ಚಳವಳಿ
B. ಅಪ್ಪಿಕೋ ಚಳವಳಿ
C. ಮಾನ ಕಣಿವೆ ಆಂದೋಲನ
D. ಕೈಗಾ ವಿರೋಧಿ ಚಳವಳಿ

ಪಟ್ಟಿ - B

- i. ಸಲ್ಕಾನಿ ಗ್ರಾಮ
ii. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ
iii. ತೆಹ್ರಿ-ಘರ್ವಾಲ್
iv. ಕೇರಳ

- (1) A - iii B - i C - ii D - iv
(2) A - iii B - iv C - i D - ii
(3) A - iii B - i C - iv D - ii
(4) A - iii B - ii C - i D - iv

133. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ವಿಶ್ವ ಗ್ರಾಹಕರ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು

(1) ಜೂನ್ 01

(2) ಮೇ 22

(3) ಮಾರ್ಚ್ 15

(4) ಜನವರಿ 5

134. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಿಶ್ರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರು

(1) ಪ್ರೊ. ಎನ್. ಹೆಚ್. ಬೋರ್ಡನ್

(2) ಆಡಂ ಸ್ಮಿತ್

(3) ಜೆ. ಎಲ್. ಹೆನ್ಸ್

(4) ಹೆನ್ರಿ ಫಯೋಲ್

135. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆರಂಭವಾದ ಸ್ಥಳ

(1) ಮುಂಬೈ

(2) ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ

(3) ಮದ್ರಾಸ್

(4) ದೆಹಲಿ

136. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರಿವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ಮೌಲ್ಯ

(1) ನಾಯಕತ್ವ

(2) ವಿಶ್ವಭ್ರಾತೃತ್ವ

(3) ಸಹಕಾರ

(4) ಸಹೋದರತ್ವ

137. ಇದು 'ಆಲಿಸುವ' ಮತ್ತು 'ವೀಕ್ಷಿಸುವ' ಅನುಭವಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಸೆಯುತ್ತದೆ

(1) ಕಪ್ಪುಹಲಗೆ

(2) ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಕೆ

(3) ರೇಡಿಯೋ

(4) ಸೀಮೆ ಸುಣ್ಣ

138. ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವ ತಂತ್ರ

(1) ಸಾಮರ್ಥ್ಯಧಾರಿತ ಬೋಧನೆ

(2) ಅಣುಬೋಧನೆ

(3) ಅನುಕರಣಾ ಬೋಧನೆ

(4) ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ

139. "ಪಾಠ ಯೋಜನೆಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸುಸಂಘಟಿತವಾದ

ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ

ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ." ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು

(1) ಲೆಸ್ಲರ್ ಬಿ. ಸ್ಯಾಂಡ್ಸ್

(2) ಬಾಸಿಂಗ್ ಎನ್. ಎಲ್.

(3) ಸಿ. ವಿ. ಗುಡ್

(4) ಸ್ಯಾಮ್ ಫೋರ್ಡ್

140. ಬೋಧನಾ ವಿನ್ಯಾಸದ ಸರಿಯಾದ ಹಂತಗಳು

- (1) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿನ್ಯಾಸ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- (2) ವಿನ್ಯಾಸ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- (3) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿನ್ಯಾಸ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- (4) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿನ್ಯಾಸ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

141. ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿರುವುದು

- (1) ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ
- (2) ಪಠ್ಯಕ್ರಮ
- (3) ಶಿಕ್ಷಕ
- (4) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

142. ಸಮಾಜದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತರಗತಿಗಳಿಗಿರುವ ಪರ್ಯಾಯ

- (1) ಒಳನೋಟ ಕಲಿಕೆ
- (2) ಸ್ವ ಕಲಿಕೆ
- (3) ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ
- (4) ಸಹಕಾರ ಕಲಿಕೆ

143. ಅನುಗಮನ ಮತ್ತು ನಿಗಮನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಮೂಲಾಂಶವನ್ನು ಈ ಕೌಶಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ

- (1) ಪ್ರಶ್ನಾ ಕೌಶಲ
- (2) ಪೀಠಿಕಾ ಕೌಶಲ
- (3) ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತೀಕರಿಸುವ ಕೌಶಲ
- (4) ಪ್ರಚೋದನಾ ಬದಲಾವಣೆ ಕೌಶಲ

144. ಇದು ಒಂದು ತರಬೇತಿ ತಂತ್ರವೇ ಹೊರತು ಬೋಧನಾ ತಂತ್ರವಲ್ಲ

- (1) ಅಣು ಬೋಧನೆ
- (2) ರೂಢಿ ಬೋಧನೆ
- (3) ಗುಂಪು ಬೋಧನೆ
- (4) ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ

145. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತುಘಲಕ್‌ನು ರಾಜಧಾನಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಈ ಉದ್ದೇಶದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ

- (1) ಜ್ಞಾನ
- (2) ತಿಳುವಳಿಕೆ
- (3) ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ
- (4) ಕೌಶಲ

146. ಆಡಳಿತದ ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಟ

(1) ಕೋಷ್ಟಕದ ಪಟ	(2) ಕಾಲಾನುಕ್ರಮ ಪಟ
(3) ಹರಿವು ಪಟ	(4) ವಿಷಯ ಪಟ

147. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತಹ ಭೂಪಟದ ವಿಧ

(1) ಚಿತ್ರಾತ್ಮಕ ಭೂಪಟ	(2) ಐತಿಹಾಸಿಕ ಭೂಪಟ
(3) ಸಮತಲ ಭೂಪಟ	(4) ತಗ್ಗುದಿನ್ನೆ ಭೂಪಟ

148. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೂಲಾಧಾರಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ

(1) ಧಾರ್ಮಿಕ, ಜಾತ್ಯತೀತ, ವಿದೇಶಿ
(2) ಸ್ಮಾರಕಗಳು, ಶಾಸನಗಳು, ನಾಣ್ಯಗಳು
(3) ಮೌಖಿಕ, ಬರವಣಿಗೆ, ಚಿತ್ರ
(4) ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಸೀದಿ, ಚರ್ಚ್

149. ಶಾಲಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಸಂಶೋಧನೆ

(1) ಮೂಲಭೂತ ಸಂಶೋಧನೆ
(2) ಅನ್ವಯಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ
(3) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ
(4) ತುಲನಾತ್ಮಕ ಸಂಶೋಧನೆ

150. ಪ್ರಬಂಧ ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಒಂದು ಮಿತಿ

(1) ಈ ರೀತಿಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಸುಲಭ
(2) ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಮಯ ಜಾಸ್ತಿ ಬೇಕು
(3) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ
(4) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಪಿ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ

**ENGLISH MEDIUM
PART – IV
SOCIAL SCIENCE**

91. In List – A, the founders and in List – B, the empires founded by them are given. Match them and choose the correct answer.

List – A

- a. Simukha
- b. Raja Jayasimha
- c. Pushyabhuti
- d. Kujalakad Phisus

List – B

- i. The Gangas
- ii. The Kushans
- iii. The Shatavahanas
- iv. The Vardhanas
- v. The Chalukyas of Badami

	a	b	c	d
(1)	i	ii	iii	iv
(2)	iv	iii	ii	v
(3)	iii	v	iv	ii
(4)	ii	v	iii	i

92. Read the given statements and choose the correct answer.

Assertion (A) : Lord Cornwallis gave only lower grade jobs to Indians.

Reason (R) : Lord Cornwallis argued "All the natives of Hindustan are completely corrupt".

- (1) Both 'A' and 'R' are true and 'R' is the correct explanation of 'A'
- (2) Both 'A' and 'R' are true but 'R' is not the correct explanation of 'A'
- (3) 'A' is true but 'R' is false
- (4) 'R' is true but 'A' is false

93. The correct chronological order of the given events is

- a. The establishment of Moghul empire in India.
- b. Turks captured the Constantinople.
- c. The battle of Rakkasatangadi.
- d. Vasco da Gama discovered new sea route to India.

- (1) a b c d
- (2) b d a c
- (3) d c b a
- (4) b c a d

94. The President of the Haripur Session of Indian National Congress was
(1) Lala Lajpat Roy
(2) Bala Gangadhar Tilak
(3) Sardar Vallabhbhai Patel
(4) Subhash Chandra Bose
95. "Dharma Chakra Pravarthana" means
(1) The birth of Buddha
(2) Buddha left the palace
(3) The death of Buddha
(4) The first Sermon of Buddha
96. "Anubhava Mantapa" was established by
(1) Shankaracharya (2) Madhwacharya
(3) Basavanna (4) Ramanujacharya
97. The main sea port during the period of Sindhu-Saraswathi Civilization was
(1) Harappa (2) Mohenjodaro
(3) Dholavira (4) Lothal
98. The mass massacre of Adolf Hitler was called
(1) Holocaust (2) Nazi
(3) Fuhrer (4) Gobels
99. Identify the relationship of first two words and find out the answer for third word.
Second Anglo-Mysore War : Treaty of Mangalore :: Third Anglo-Mysore war : _____
(1) Treaty of Madras (2) Treaty of Srirangapatna
(3) Treaty of Salbai (4) Treaty of Bessin

100. Read the following statements.

- a. He abolished education fees in primary schools.
- b. He established Indian Institute of Science at Bengaluru.
- c. He constructed the barrage across Cauvery river near Belagola.
- d. He established iron and steel factory at Bhadravathi.

The above statements are related to

- (1) Jayachamaraja Wodeyar
- (2) Chamaraja Wodeyar – X
- (3) Chikkadevaraja Wodeyar
- (4) Krishnaraja Wodeyar – IV

101. The father of Indian Renaissance is

- (1) Raja Ram Mohan Roy
- (2) Swami Dayananda Saraswati
- (3) Jyotiba Phule
- (4) Swami Vivekananda

102. During the Quit India Movement, the socialists implemented their plans through the group titled as

- (1) The Forward Block
- (2) The Freedom Struggle Front
- (3) The Congress Socialist Party
- (4) The Indian National Army

103. The Citizenship Act was enacted by the Parliament of India in the year

(1) 1953	(2) 1954
(3) 1955	(4) 1956

104. The Constitutional Amendment that reduced voting age from 21 years to 18 years in India is

(1) 24 th Amendment	(2) 52 nd Amendment
(3) 61 st Amendment	(4) 69 th Amendment

105. The order issued by the Supreme Court in a written form to prevent a Sub-ordinate Court from trying a case beyond the limits of its authority is

(1) Habeas Corpus	(2) Mandamus
(3) Certiorari	(4) Prohibition

106. The Article of the Constitution empowers the President to enforce the National Emergency is

(1) Article 352	(2) Article 356
(3) Article 360	(4) Article 371

107. Match the List – A with the List – B and identify the correct answer.

List – A

- A. Northern command
- B. Southern command
- C. Central command
- D. Training command

- (1) A – 2, B – 3, C – 1, D – 4
- (2) A – 2, B – 1, C – 3, D – 4
- (3) A – 1, B – 2, C – 3, D – 4
- (4) A – 3, B – 1, C – 4, D – 2

List – B

- 1. Pune
- 2. Mhow
- 3. Udampur
- 4. Lucknow

108. ‘This world in arms is not spending money alone. It is spending the sweat of its labours, genius of its scientists and the hopes of its children.’ – This statement is given by

(1) Abraham Lincoln	(2) Eisen Hower
(3) John Mathayi	(4) Nelson Mandela

109. Observe the following statements.

- a. America, Russia, Britain, France and China are the permanent members of the Security Council.
- b. UNESCO has its headquarter in Paris.
- c. World Trade Organization was established on 1st January 1995.
- d. The annual budget of United Nations Organisation is to be approved by General Assembly.

Choose the correct answer from the following with regard to the above statements.

- (1) Only a and b are correct
- (2) Only b and c are correct
- (3) Only b, c and d are correct
- (4) a, b, c and d are correct

110. The number of members nominated by the President to the Rajya Sabha is

- (1) 08
- (2) 10
- (3) 12
- (4) 14

111. The land-form formed by the Glacier is

- (1) U shaped valleys
- (2) V shaped valleys
- (3) Lapies
- (4) Sinkholes

112. The top most layer of the atmosphere is

- (1) Thermosphere
- (2) Mesosphere
- (3) Exosphere
- (4) Troposphere

113. The example for the warm ocean current is

- (1) Benguela
- (2) Gulf stream
- (3) Falkland
- (4) Labrador

114. Identify the correct pair among the following.

- (1) 0° Latitude : Tropic of cancer
- (2) 23½° North Latitude : Equator
- (3) 66½° North Latitude : Tropic of Capricorn
- (4) 66½° South Latitude : Antarctic circle

- 115.** The Rivers Cooper Creek and Diamantina are found in
(1) Australia (2) North America
(3) South America (4) Africa
- 116.** The correct group of countries found in the South Asia is
(1) Iran, Iraq and Kuwait
(2) India, Maldives and Sri Lanka
(3) Maldives, Myanmar and Malaysia
(4) India, Myanmar and Singapore
- 117.** Identify the districts of Malnad region among the following.
a. Kodagu
b. Shivamogga
c. Udupi
d. Uttara Kannada
(1) a and c (2) b and d (3) a and b (4) b and c
- 118.** Read the following statements.
a. This is the second important river of South India.
b. This originates in Mahabaleshwar.
c. Bhima, Ghataprabha and Malaprabha are its tributaries.
The above statements are related to
(1) The River Cauvery (2) The River Krishna
(3) The River Narmada (4) The River Godavari
- 119.** The deepest gold mine of Karnataka is
(1) Champion reef (2) Nandidurga
(3) Urigaum (4) Mysore mines
- 120.** 'Gir' National Park is found in
(1) Bihar (2) Assam
(3) Madhya Pradesh (4) Gujarat

- 121.** A book titled 'Planned Economy for India' was published by
- (1) Dr. Norman Borlaug
 - (2) Dr. Babu Rajendra Prasad
 - (3) Dr. M.S. Swaminathan
 - (4) Sir M. Visvesvariah
- 122.** The Five Year Plan that gave importance to 'Inclusive growth' was
- (1) Fifth Five Year Plan
 - (2) Fourth Five Year Plan
 - (3) Eleventh Five Year Plan
 - (4) Third Five Year Plan
- 123.** NITI Aayog was established on
- (1) June 5, 2015
 - (2) January 1, 2015
 - (3) June 5, 2016
 - (4) April 1, 2014
- 124.** 'The development of its villages is the true development of India' was said by
- (1) Mahatma Gandhiji
 - (2) Swami Vivekananda
 - (3) Mahatma Jyotiba Phule
 - (4) Bala Gangadhar Tilak
- 125.** In List – A, the names of countries and in List – B, their currencies are given. Choose the correct answer by matching them.

List – A

- a. U.K.
- b. Germany
- c. Japan
- d. China

List – B

- i. Yuan
- ii. Yen
- iii. Pound
- iv. Dollar
- v. Mark

- (1) a – i, b – ii, c – iv, d – iii
- (2) a – iv, b – ii, c – iii, d – i
- (3) a – iii, b – v, c – ii, d – i
- (4) a – iv, b – v, c – ii, d – i

- 126.** The industry dedicated to research and development activities for making indigenous fighter aircraft for the Indian Airforce is
- (1) National Aerospace Laboratories
 - (2) Bharat Heavy Electricals Limited
 - (3) Bharat Electronics Limited
 - (4) Hindustan Aeronautics Limited
- 127.** The districts that called as the 'cradles of banking industry' are
- (1) Dakshina Kannada and Uttara Kannada
 - (2) Dakshina Kannada and Udupi
 - (3) Udupi and Uttara Kannada
 - (4) Udupi and Chikkamagaluru
- 128.** Emile Durkheim is the Eminent Sociologist of
- (1) France
 - (2) Germany
 - (3) India
 - (4) England
- 129.** Read the following features.
- A. This society comprises very small and scattered groups of people.
 - B. People in this society do not desire to earn wealth.
 - C. The whole society is bound together by means of relationships.
 - D. There are no political institutions here.
- The above features related to this society
- (1) Hunting and food gathering society
 - (2) Cattle rearing society
 - (3) Farming society
 - (4) Industrial society
- 130.** The tribal groups namely Jarwa, Ongae, Sentineli are found in
- (1) Lakshadweep
 - (2) Jammu and Kashmir
 - (3) Ladakh
 - (4) Andaman and Nicobar
- 131.** The Article of the Constitution that prohibits the practice of untouchability is
- (1) Article 14
 - (2) Article 15
 - (3) Article 16
 - (4) Article 17

132. Match the following List – A with List – B and choose the correct answer.

List – A

- A. Chipko Movement
- B. Appiko Movement
- C. Silent Valley Movement
- D. Agitation against Kaiga

List – B

- i. Salyani village
- ii. Uttara Kannada
- iii. Tehri-Garhwal
- iv. Kerala

- (1) A – iii B – i C – ii D – iv
- (2) A – iii B – iv C – i D – ii
- (3) A – iii B – i C – iv D – ii
- (4) A – iii B – ii C – i D – iv

133. Every year the World Consumer Rights Day is celebrated on

- (1) June 1st
- (2) May 22
- (3) March 15
- (4) January 5

134. The concept of Marketing Mix was first introduced by

- (1) Prof. N. H. Borden
- (2) Adam Smith
- (3) J. L. Heins
- (4) Henry Fayol

135. The first Share Market in India was started at

- (1) Mumbai (2) Kolkata (3) Madras (4) Delhi

136. The value enhanced through inculcating international awareness among children is

- (1) Leadership
- (2) World brotherhood
- (3) Co-operation
- (4) Brotherhood

137. It bridges the gap between 'listening' and 'viewing' experiences

- (1) Blackboard
- (2) Tape recorder
- (3) Radio
- (4) Chalk

- 138.** Problem solving technique through role playing is called
- (1) Competency based teaching
 - (2) Micro teaching
 - (3) Simulated teaching
 - (4) Remedial teaching
- 139.** "Lesson plan is the title given to a statement of the achievements to be realised and the specific means by which these are to be attained as a result of the activities engaged in during the period." Stated by
- (1) Lester B. Sands
 - (2) Bossing N. L.
 - (3) C. V. Good
 - (4) Syam Ford
- 140.** The correct steps of Instructional design is
- (1) Development, Analysis, Design, Implementation, Evaluation
 - (2) Design, Analysis, Development, Implementation, Evaluation
 - (3) Analysis, Design, Development, Implementation, Evaluation
 - (4) Analysis, Design, Implementation, Development, Evaluation
- 141.** The link between aims and objectives is
- (1) Teaching method
 - (2) Curriculum
 - (3) Teacher
 - (4) Student
- 142.** An alternative to competitive traditional classroom to meet society's demands and educational goal is
- (1) Insightful learning
 - (2) Self learning
 - (3) Experiential learning
 - (4) Co-operative learning
- 143.** The basic component of using inductive and deductive method is used in this skill
- (1) Skill of questioning
 - (2) Skill of introduction
 - (3) Skill of illustrating with example
 - (4) Skill of stimulus variation
- 144.** It is not a teaching technique but it is a training technique
- (1) Micro teaching
 - (2) Normative teaching
 - (3) Team teaching
 - (4) Remedial teaching

- 145.** The student give reasons for change the capital of Tughlaq come under the objective of
(1) Knowledge	(2) Understanding
(3) Critical thinking	(4) Skill
- 146.** A chart shows the organisation of administration and the relationship of functions is
(1) Tabulation chart	(2) Chronology chart
(3) Flow chart	(4) Issue chart
- 147.** The map showing the geographical features of the region is
(1) Pictorial map	(2) Historical map
(3) Flat map	(4) Relief map
- 148.** These are recognised as literary sources
- (1) Religious, Secular, Foreign
 - (2) Monuments, Inscriptions, Coins
 - (3) Oral, Written, Picture
 - (4) Temples, Mosque, Church
- 149.** The research helpful in solving classroom educational problem in school is
(1) Basic research	(2) Applied research
(3) Action research	(4) Comparative research
- 150.** One of the limitation of essay type question is
- (1) It is easy to frame questions
 - (2) It need more time to answer
 - (3) It provide opportunities for free and detailed expressions
 - (4) There is very little scope for malpractice such as copying
-

ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಪುಸ್ತಿಕೆ - ಪತ್ರಿಕೆ - II (ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ)

ವಿಷಯಗಳು : ಭಾಷೆ : I, ಭಾಷೆ : II, ಬಾಲವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಪೆಡಗಾಗಿ, ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 150

02.00 P.M. to 04.30 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅವಧಿ : 2.30 ಗಂಟೆಗಳು

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು (ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಓದಿ)

ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚನೆ : ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕೆಳಕಂಡ ವಿವರಗಳನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು :

- ಪೂರ್ವ ಮುದ್ರಿತ O.M.R. ಹಾಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಮುದ್ರಿಸಿರುವುದು.
- ಪೂರ್ವ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರುವ O.M.R. ಶೀಟ್‌ನ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಪುಸ್ತಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದು.
- ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ O.M.R./ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ O.M.R. ಶೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

1. ಮೊಹರು ಮಾಡಲಾದ/ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ ಕೆವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯು 150 ಬಹುಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು O.M.R. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆ/ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
2. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ/ಸಂದೇಹವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಂತಿಮವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.
3. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಭಾಗ-I, ಭಾಗ-II, ಭಾಗ-III ಮತ್ತು ಭಾಗ-IV ಎಂದು ಒಟ್ಟು 4 ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 150 ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಒಂದು ಅಂಕ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.

Parts	Subjects	Q. No.	Page No.
Part - I	Lang. - I (Kannada, English, Urdu, Tamil, Telugu, Marathi, Hindi, Sanskrit)	1 to 30	2 to 40
Part - II	Lang. - II (Kannada, English, Urdu, Tamil, Telugu, Marathi, Hindi, Sanskrit)	31 to 60	41 to 78
Part - III	CDP (Kannada)	61 to 90	79 to 84
Part - III	CDP (English)	61 to 90	85 to 90
Part - IV	Social Science (Kannada)	91 to 150	91 to 101
Part - IV	Social Science (English)	91 to 150	102 to 112

4. ಭಾಗ - I : ರಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ : I ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 30 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾಗ - II ರಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ : II ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 30 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಾಷೆ - I ಮತ್ತು ಭಾಷೆ - II ಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
5. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗ-II ರಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆ-II ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವಾಗ ಭಾಗ-I ರ ಭಾಷೆ-I ನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
6. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ - III, ಮತ್ತು ಭಾಗ - IV ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
7. ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ನೀಡಲಾಗಿರುವ ನಾಲ್ಕು ವೃತ್ತಗಳ ಪೈಕಿ ಸರಿಯಾದ ವೃತ್ತವನ್ನು ನೀಡಿ/ಕಪ್ಪು ಶಾಯಿಯ ಬಾಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್‌ ಪೆನ್‌ ಮೂಲಕ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗುರುತು ಮಾಡುವುದು. ಉತ್ತರವನ್ನು ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಬದಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ. ಹಾಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಪೆನ್‌ನ (ವೈಟ್‌) ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು/ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
8. ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರಪತ್ರಿಕೆಯು ಕಾರ್ಬನ್‌ ರಹಿತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪರೀಕ್ಷಾ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಉತ್ತರಿಸಿದ ಮೂಲ ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಠಡಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕಾರ್ಬನ್‌ ರಹಿತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
9. ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್‌, ಮೊಬೈಲ್‌ ಹಾಗೂ ಇತರ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ.
10. ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಅವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಮೇಲೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲಾಗುವುದು.